

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

วิทยานิพนธ์

ของ

วิริยะ หอมไกรลาศ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

กันยายน 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

วิทยานิพนธ์
ของ
วิริยะ หอมไกรลาศ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

กันยายน 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**FACTORS AFFECTING THE LOCAL ELECTION BEHAVIOR OF
ELIGIBLE VOTERS IN NONG KHAI PROVINCE**

BY

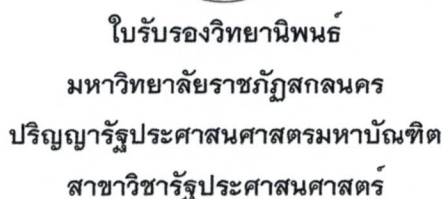
VIRIYA HOMKAILAS

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Public Administration Degree in Public Administration**

At Sakon Nakhon Rajabhat University

September 2025

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

คณะกรรมาการสอบวิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ กรรมการสอบและ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย ชุติมงคล) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น) กรรมการที่ปรึกษา

วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยการอาชีพ

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สาามารถ อัยกร) กรรมการสอบ
 แต่งตั้งเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

นาง อัม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 25 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย พร้อมให้คำแนะนำการพัฒนาวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งบุคคล ที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงทางวิชาการตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม

ขอขอบพระคุณประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน ตลอดจนผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยช่วยเหลือสนับสนุน ทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ และคอยให้กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา ของผู้วิจัยและบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผล สำเร็จในปัจจุบัน

นายวิริยะ หอมไกรลาศ

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย
ผู้วิจัย	วิริยะ หอมไกรลาศ
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย ร่มเย็น
ปริญญา	รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น รวมทั้งตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรทั้งสองต่อพฤติกรรมดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิตามอำเภอ 9 อำเภอ โดยคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยสูตรทาร์โย มามานันที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ด้วยสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมการเลือกตั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มพบว่า เพศ สถานภาพการสมรส อาชีพ และประสบการณ์ทางการเมืองไม่แตกต่างกัน อายุแตกต่างเฉพาะด้านตามอุดมการณ์ รายได้ต่อเดือนแตกต่างโดยรวมและใน 3 ด้าน กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 ถึง 30,000 บาท สูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นในระดับสูงและทัศนคติทางการเมืองมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

แบบจำลองถดถอยพหุคูณยืนยันอิทธิพลเชิงบวก ข้อค้นพบชี้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นควบคู่ทัศนคติทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

คำสำคัญ ทัศนคติทางการเมือง, การมีส่วนร่วมทางการเมือง, พฤติกรรมการเลือกตั้ง, ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

TITLE	Factors Affecting the Voting Behaviors of the Eligible Voters in the Local Elections in Nong Khai Province
AUTHOR	Viriya Homkailas
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Sanyasorn Swasthaisong Asst. Prof. Dr. Lamai Romyen
DEGREE	M.P.A. (Public Administration)
INSTITUTE	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2025

ABSTRACT

This research aimed to study the differences between the eligible voters' voting behaviors in the local elections of Nong Khai Province based on their varied personal factors/characteristics, namely gender, age, marital status, occupation, monthly income, and political experience. The study also examined how the voters' political attitude and political participation in the local elections in Nong Khai Province were correlated to their voting behaviors. In addition, the influences of the voters' political attitude and political participation on their voting behaviors were explored. Obtained through stratified sampling technique, the sample consisted of 400 people from 9 districts; the sample size was calculated by using Taro Yamane's formula with a sampling error of 0.05. The questionnaire whose quality had been checked was used as the research instrument for collecting the data and the statistics employed for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The study revealed these results. The voters' political attitude, political participation and voting behaviors were all found at a high level. Based on the voters' different factors/characteristics, it was found that the voters whose genders, marital

statuses, occupations and political experiences differed did not have different voting behaviors. However, the voters with different ages had different political ideologies. At the same time, the voters whose monthly incomes differed had different voting behaviors as a whole and in three aspects. Besides, voters whose monthly incomes were from 10,001 to 30,000 baht had higher voting behaviors than those who earned from 30,001 baht or over. In terms of the correlation between the voters' political participation and their voting behaviors, it was found that their political participation was positively correlated to the voting behaviors in the local elections at the high level. However, the voters' political attitude was positively correlated to the voting behaviors in the local elections at the moderate level. The multiple regression model confirmed its positive influence. The findings indicated that the people's political participation together with their political attitude had become a key mechanism which upgraded and drove the voting behaviors of these eligible voters in the local elections in Nong Khai Province.

Keywords: Political attitude, political participation, voting behavior, eligible voter

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	7
ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
ความสำคัญของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	31
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง	38
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ..	41
บริบทการปกครองท้องถิ่นไทยและจังหวัดหนองคาย	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	104
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผลการวิจัย	107
ข้อเสนอแนะการวิจัย	110
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	121
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	122
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	129
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	131
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	139
ประวัติย่อของผู้วิจัย	143

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและกลุ่มตัวอย่าง ที่คำนวณได้ตามอำเภอ จังหวัดหนองคาย	66
2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	77
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทัศนคติทางการเมือง ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม	80
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม	81
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายด้าน	83
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ จำแนกรายข้อคำถาม	84
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม	85
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพันของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม	86
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม	87
10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้ง ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ	88
11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ ภาพรวมและรายด้าน	89

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การเปรียบเทียบรายค่าของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นโดยรวม ผู้ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธี LSD	91
13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตาม สถานภาพการสมรส ภาพรวมและรายด้าน	92
14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอาชีพ ภาพรวมและรายด้าน	94
15 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ภาพรวมและรายด้าน	95
16 การเปรียบเทียบรายค่าของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี LSD	97
17 การเปรียบเทียบรายค่าของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี LSD	98
18 การเปรียบเทียบรายค่าของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น ด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี LSD	99
19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ ทางการเมือง ภาพรวมและรายด้าน	100

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น	102
21 การตรวจสอบพหุสหสัมพันธ์ของตัวแปรทำนายในแบบจำลองถดถอยพหุคูณด้วยค่า Tolerance (Tol.) และ Variance Inflation Factor (VIF)	103
22 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย	103

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
-------------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองคือกลไกที่เปลี่ยนเสียงของประชาชนให้กลายเป็นทิศทางนโยบายและการจัดสรรทรัพยากรของรัฐ ไม่ว่าจะผ่านการเลือกตั้ง การตรวจสอบติดตาม หรือการเข้าร่วมเวทีสาธารณะ เมื่อผู้แทนการเมืองรับสัญญาณความต้องการของประชาชนอย่างต่อเนื่อง การตัดสินใจย่อมโน้มเอียงไปในทิศทางที่สอดคล้องกับปัญหาเชิงโครงสร้างมากขึ้นและช่วยเสริมความชอบธรรมเชิงปัจจัยนำเข้าหรือ Input legitimacy ให้กับสถาบันการเมือง

แบบจำลองอาสาศัมครเชิงพลเมืองของ Verba, Scholzman & Brady (1995) อธิบายว่าการเข้าร่วมมิได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่ขึ้นกับเงื่อนไขสำคัญสามด้านหนึ่งทรัพยากรที่ใช้ในการเข้าร่วม เช่น เวลา เงิน และทักษะพลเมือง สอง แรงจูงใจหรือความผูกพันทางการเมือง และสามเครือข่ายการชักชวน หากทรัพยากรและเครือข่ายกระจุกในบางกลุ่ม จะเกิดความบิดเบี้ยวเชิงตัวแทน คือเสียงของผู้มีทรัพยากรดังและถี่กว่าเสียงของกลุ่มเปราะบาง ทำให้ความเสมอภาคเชิงการเมืองถูกบั่นทอน แม้ระบบเลือกตั้งเปิดกว้างก็ตามในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะจังหวัดที่โครงสร้างอาชีพและรายได้จำกัด ภาครัฐจึงควรออกแบบเส้นทางการเข้าร่วมที่ลดต้นทุน เพิ่มทักษะพลเมือง และเปิดโอกาสให้เข้าถึงอย่างทั่วถึง ไม่เช่นนั้นนโยบายท้องถิ่นอาจถูกกำหนดโดยคนส่วนน้อยที่เข้าถึงทรัพยากรได้ดีกว่า

เมื่อพิจารณาเชิงกลไกตั้งแต่หน้าประตูหาจนถึงโต๊ะกำหนดนโยบาย จะเห็นความไม่เสมอภาคของโอกาสเข้าร่วมชัดเจน ความเหลื่อมล้ำนี้ไม่ได้เป็นเพียงประเด็นเชิงคุณค่าแต่กระทบเนื้อหา นโยบายโดยตรง เพราะผู้กำหนดนโยบายรับข้อมูลจากผู้ที่ส่งเสียงได้บ่อยกว่า เช่น กลุ่มอาชีพที่เวลางานยืดหยุ่น หรือชุมชนที่มีองค์กรพลเมืองเข้มแข็ง แบบจำลอง

ของ Verba และคณะจึงชี้ว่าหากรัฐต้องการสัญญาที่เป็นธรรม ควรเสริมทักษะพลเมือง สื่อสารเชิงชุมชนเชิงรุกกับคนชายขอบ และลดภาระเรื่องเวลาและค่าใช้จ่ายควบคู่กัน Verba, Schlozman & Brady (1995) พร้อมกันนี้ วรรณกรรมร่วมสมัยเสนอว่า รูปแบบการเข้าร่วมกำลังขยับจากแบบดั้งเดิมไปสู่พื้นที่นอกคุหาและบนดิจิทัล ที่ต้นทุนต่ำและดึงดูดที่ถูกละเลยให้กลับมามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

สายวรรณกรรมด้านการพัฒนาอ้อมุมหนึ่งว่า การมีส่วนร่วมไม่ใช่เพียงเครื่องมือเพิ่มความชอบธรรม แต่เป็นเงื่อนไขให้บริการสาธารณะทำงานเพื่อประชาชนจริง รายงาน World Development Report 2004 เสนอกรอบสองเส้นทางของความรับผิดชอบ เส้นทางยาว คือ ประชาชนผ่านนักการเมืองไปถึงผู้ให้บริการ และเส้นทางสั้น คือ อำนาจของผู้รับบริการที่เชื่อมตรงกับผู้ให้บริการ หากไม่มีช่องทางส่งเสียง ตรวจสอบ และให้รางวัลหรือลงโทษ ผู้ให้บริการมักไม่ตอบสนองแม้งบประมาณจะเพิ่มขึ้น ดังนั้นโจทย์สำคัญจึงอยู่ที่การออกแบบสถาปัตยกรรมของการมีส่วนร่วม เช่น คณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการหรือคณะกรรมการการศึกษาโรงเรียน เวทีรับฟัง และสัญญาบริการที่เปิดเผยตัวชี้วัด เมื่อเสียงของผู้ใช้บริการและตัวชี้วัดผลลัพธ์ถูกเชื่อมเข้ากับการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ งบประมาณย้ายไปยังบริการที่สังคมต้องการจริงและคุณภาพบริการดีขึ้น อย่างยั่งยืน (World Bank, 2004)

การมีส่วนร่วมยังสัมพันธ์ใกล้ชิดกับทุนทางสังคม ทั้งเครือข่าย บรรทัดฐาน และความไว้วางใจ Putnam ชี้ว่าเมื่อกิจกรรมของชุมชนหรือสมาคมถดถอย เครือข่าย ความไว้วางใจจะกร่อน ส่งผลให้การร่วมมือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยากขึ้น และทำให้การปกครองไร้ประสิทธิภาพ ในทางกลับกัน หากท้องถิ่นตั้งใจสร้างพื้นที่ทำงานร่วม และหนุนบทบาทของสมาคมกับอาสาสมัครอย่างต่อเนื่อง จะเพิ่มทั้งความยืดหยุ่นของชุมชนและความสามารถในการตอบสนองของภาครัฐ ที่สำคัญควรพัฒนาทุนแบบเชื่อมโยงหรือ Bridging เพื่อเชื่อมคนต่างกลุ่ม มากกว่าจะย่ำทุนแบบผูกกลุ่มหรือ Bonding ที่ปิดกั้นคนนอก ในบริบทจังหวัด แนวทางที่เหมาะสม คือกระตุ้นกิจกรรมข้ามตำบลและข้ามอาชีพ สื่อสารแบบสองทาง และออกแบบงานอาสาที่คนต่างรุ่นต่างฐานะทำภารกิจเดียวกันเพื่อลดอคติและยกระดับความไว้วางใจเชิงสถาบัน (Putnam, 2000)

ข้อถกเถียงเรื่องการเสื่อมถอยของการเข้าร่วมถูกทบทวนด้วยหลักฐานข้ามชาติของ Norris (2002) ที่พบว่า สิ่งที่ไม่เปลี่ยนไม่ใช้ระดับความสนใจของประชาชน หากแต่เป็นช่องทางและคลังเครื่องมือทางการเมือง ตั้งแต่การรณรงค์เชิงประเด็น การลงชื่อออนไลน์ จนถึงเครือข่ายเคลื่อนไหวบนดิจิทัล ผู้บริหารท้องถิ่นจึงไม่ควรวัดอุณหภูมิสาธารณะจากคูหาอย่างเดียว แต่ควรสร้างระบบรับและตอบที่รวดเร็ว โปร่งใส และเชื่อมข้อมูลจากหลายแหล่ง ทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อย้ายความขัดแย้งจากถนนไปสู่การประชุมพูดคุยที่แก้ปัญหาได้จริง (Norris, 2002)

ในบริบทไทย รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 วางหลักให้มีการรับฟังความคิดเห็นและประเมินผลกระทบอย่างรอบด้านก่อนตราเป็นกฎหมาย พร้อมเผยแพร่ข้อมูลให้สาธารณะเข้าใจง่าย หลักการนี้แปลงสิทธิการมีส่วนร่วมให้กลายเป็นหน้าที่ของสถาบันรัฐและท้องถิ่น ในทางปฏิบัติหน่วยงานควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของการรับฟัง เช่น กำหนดช่วงเวลา ช่องทาง เอกสารข้อมูลที่สมดุล รายงานสรุปข้อคิดเห็น และคำอธิบายว่าข้อเสนอใดถูกรับไปใช้ในการปฏิบัติงานหรือไม่ เพื่อปิดวงจรความรับผิดชอบและตรึงความไว้วางใจระหว่างรัฐกับชุมชน (Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017)

หลักฐานเชิงประจักษ์ระดับท้องถิ่นช่วยสะท้อนพลังและข้อจำกัดของการระดมการมีส่วนร่วม การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดใน 47 จังหวัดเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 รายงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งระบุว่าผู้มาใช้สิทธิ ร้อยละ 58.45 ตัวเลขนี้ไม่ต่ำจนต้องวิตกกังวล แต่ยังมีช่องว่างให้พัฒนา โดยเฉพาะการลดต้นทุนการเข้าร่วมและการสื่อสารเชิงรุกกับกลุ่มวัยทำงานและผู้ที่กำลังย้ายถิ่นฐาน (Election Commission of Thailand, 2025)

ในด้านการวัด ผลประเมินการมีส่วนร่วมควรถูกประเมินมากกว่าร้อยละผู้มาใช้สิทธิจากผู้มีสิทธิที่ขึ้นทะเบียนหรือ REG เพราะยังมีประชากรวัยเลือกตั้งหรือ VAP ซึ่งอาจยังไม่ลงทะเบียน International IDEA แนะนำให้ใช้ทั้ง REG และ VAP เพื่อเห็นภาพครบถ้วน REG บอกความสามารถของระบบในการดึงผู้ขึ้นทะเบียนให้ออกมาใช้สิทธิ ส่วน VAP บอกว่าจากคนวัยเลือกตั้งทั้งหมด มีกี่ส่วนที่ได้ใช้สิทธิจริง การอ่านคู่ตัวชี้วัดสองตัวนี้ช่วยให้ท้องถิ่นออกแบบนโยบายได้ตรงจุด หาก REG สูงแต่ VAP ต่ำ ปัญหาอาจอยู่ที่การขึ้นทะเบียน หาก VAP ใกล้เคียง REG แต่ผู้มาใช้สิทธิต่ำ ควรเพิ่มแรงจูงใจและลดต้นทุนการไปคูหาเลือกตั้ง (International IDEA, 2018)

การปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตประจำวันของพวกเขา การมีส่วนร่วมนี้ไม่เพียงแต่เป็นการฝึกฝนการมีส่วนร่วมในระดับชาติ แต่ยังเสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบต่อท้องถิ่นของตนด้วย นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2562) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสริมสร้างประชาธิปไตยในประเทศไทย โดยเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน และการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นสามารถแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่นของตน ซึ่งการมีส่วนร่วมนี้ช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบต่อท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่นยังช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่น โดยประชาชนสามารถตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้โดยตรง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอและดำเนินการตามนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตัวแทนประชาชนที่เข้ามาทำหน้าที่ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมระหว่างประชาชนกับรัฐบาล ทั้งนี้ การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยยังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การขาดทรัพยากรและความรู้ แต่ยังมีโอกาสในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บทความนี้สรุปว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประชาธิปไตย โดยเฉพาะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบของประชาชน ดังนั้น การศึกษาและวิเคราะห์บทบาทของการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งเพื่อสร้างความเข้าใจในวิธีการที่การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสริมสร้างประชาธิปไตยได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, 2562, หน้า 15)

การปกครองส่วนท้องถิ่นคือพื้นที่ที่ประชาชนพบปะกับรัฐใกล้ที่สุด ทั้งบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน และการแก้ปัญหาประจำวัน จึงเป็นรากฐานของประชาธิปไตยเชิงปฏิบัติ เพราะเปิดโอกาสให้คนในชุมชนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมตรวจสอบบนเรื่อง ที่กระทบกับประชาชนโดยตรง นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ เน้นว่าประชาธิปไตยท้องถิ่นในไทย ยืนอยู่บนฐานการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองของตน เมื่อตัวแทนท้องถิ่น ยึดโยงกับประชาชน นโยบายจะสอดคล้องความต้องการ

ของพื้นที่มากขึ้น (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, 2562, หน้า 15)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมประชาชนกับรัฐในระดับฐานราก กลไกที่มีส่วนอย่างยิ่งต่อคุณภาพประชาธิปไตย ได้แก่ การเปิดเวทีรับฟัง การทำแผนพัฒนาที่มีส่วนร่วม และการเปิดเผยข้อมูลให้ตรวจสอบได้ สมชาย อัครเนตร์ ชีวภาพาทของท้องถิ่นที่เชื่อมโยงรัฐกับประชาชน ช่วยให้เกิดความไว้วางใจและความร่วมมือทางสังคมเพิ่มขึ้น สมชาย อัครเนตร์ (2561 หน้า 12) ขณะเดียวกัน วรรณกรรมร่วมสมัยสะท้อนว่ารูปแบบการเข้าร่วมกำลังเปลี่ยนแปลงจากช่องทางดั้งเดิมไปสู่ช่องทางดิจิทัล และการเคลื่อนไหวเชิงประเด็น ทำให้การรับฟังเสียงประชาชนต้องเชื่อมทั้งระบบออฟไลน์และระบบออนไลน์ (Norris, 2002)

กรอบคิดเชิงทฤษฎีที่รองรับตัวแปรวิจัยของงานนี้อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ทักษะคิด และพฤติกรรมการมีส่วนร่วม กับการตัดสินใจลงคะแนนแบบจำลองอาสาสมัครเชิงพลเมืองของ Verba Schlozman และ Brady (1995) ซึ่งว่าโอกาสเข้าร่วมขึ้นอยู่กับทรัพยากร เวลา เงิน และทักษะพลเมือง ควบคู่แรงจูงใจและเครือข่ายการชักชวน เมื่อทรัพยากรและเครือข่ายกระจุกอยู่ในบางกลุ่มการเข้าร่วมย่อมไม่เสมอภาคและเสียงของผู้มีต้นทุนสูงจะดังและถี่กว่า ซึ่งย่อมส่งผลต่อผลลัพธ์การเลือกตั้งในพื้นที่ กรอบแนวคิดของการวิจัยนี้สอดคล้องกับตัวแปรอิสระของงานวิจัยที่แบ่งเป็นสามกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะคิดทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในบริบทจังหวัดหนองคายซึ่งมีลักษณะสังคมและวัฒนธรรมเฉพาะตัว พร้อมความแตกต่างด้านโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรและข้อมูลของประชาชนแต่ละกลุ่ม ปัจจัยส่วนบุคคลจึงมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมเลือกตั้งในระดับพื้นที่ กลุ่มย่อยที่ต่างกันในเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง ย่อมมีทรัพยากร เวลา ทักษะ และเครือข่ายต่างระดับกัน ส่งผลให้โอกาสได้รับข้อมูล การถูกชักชวน และความสะดวกในการไปคูหาไม่เท่ากัน ประเด็นนี้สอดคล้องกับสมมติฐานของงานว่ากลุ่มประชากรที่ต่างกันอาจมีพฤติกรรมเลือกตั้งท้องถิ่นที่แตกต่าง

ทัศนคติทางการเมืองยังเป็นกลไกระดับจิตสังคมที่ผลักดันการเลือกตัวแทน ทัศนคติสะท้อนกรอบแนวคิด ความเชื่อเกี่ยวกับสถาบันท้องถิ่น ความไว้วางใจทางการเมือง การรับรู้ประสิทธิผลของเสียงตน และประเมินผลดีผลเสียของทางเลือก เมื่อตัวแปรทัศนคติเปลี่ยน ความโน้มเอียงของพฤติกรรมจึงเปลี่ยนตาม งานของ Norris (2002) แสดงว่าแม้ช่องทางเข้าร่วม จะหลากหลายขึ้น แต่ฐานคิดและความเชื่อทางการเมืองยังเป็นตัว

กำกับกับการเลือกช่องทางและการลงคะแนนอย่างสำคัญ Norris (2002) ดังนั้น การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรมการเลือกตั้งจึงเป็นแกนหลักของงานนี้ตามวัตถุประสงค์ข้อที่สองและสมมติฐานข้อที่สอง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองทำหน้าที่เชื่อมระหว่างทรัพยากรและทัศนคติกับพฤติกรรมจริง การเข้าร่วมในรูปแบบต่างกัน เช่น การติดตามข้อมูล การสนทนากับเพื่อน การช่วยเหลือ การเข้าร่วมเวทีท้องถิ่น การช่วยรณรงค์ หรือการเป็นอาสาสมัคร ล้วนเพิ่มทักษะพลเมือง ขยายเครือข่าย และเสริมความเชื่อว่าการมีส่วนร่วมของตนเองมีความหมายในทิศทางของแบบจำลอง Verba Scholzman และ Brady (1995) การมีส่วนร่วมจึงไม่เพียงเป็นผลของทรัพยากรและแรงจูงใจ แต่ยังย้อนกลับไปยังระดับสองสิ่งนี้อีกชั้นหนึ่ง Verba Scholzman และ Brady (1995) งานวิจัยนี้จึงตั้งสมมติฐานว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในหนองคาย

ตัวแปรตามของงานถูกกำหนดให้สะท้อนตรรกะการตัดสินใจลงคะแนนสี่ด้านเพื่ออธิบายความหลากหลายของแรงจูงใจในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การลงคะแนนตามอุดมการณ์ การลงคะแนนตามผลประโยชน์ การลงคะแนนตามความผูกพัน และการลงคะแนนภายใต้แรงกดดันทางสังคม การจัดการรอบเช่นนี้ช่วยให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติ และการมีส่วนร่วม ส่งผลผ่านช่องทางที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิ ตัวอย่างเช่น ผู้มีประสบการณ์ทางการเมืองสูงอาจพึ่งพาอุดมการณ์มากขึ้น ขณะที่กลุ่มอาชีพบางประเภทอาจให้ความสำคัญกับผลประโยชน์หรือเครือข่ายชุมชนมากกว่า ทั้งนี้แรงกดดันทางสังคม เช่น บรรทัดฐานชุมชน หรือความคาดหวังจากเครือข่ายญาติและเพื่อนร่วมงาน อาจผลักดันให้ตัดสินใจไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งแม้ทัศนคติส่วนตัวจะลังเลอยู่ก็ตาม

เมื่อพิจารณาภาพรวมขององค์ความรู้ จะพบช่องว่างที่งานนี้ตั้งใจเติมเต็ม งานจำนวนมากในไทยยังเน้นระดับชาติหรือจังหวัดขนาดใหญ่ และมักมุ่งเน้นไปที่ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลโดยเชื่อมโยงกับปัจจัยภายนอกไม่เพียงพอ เช่น ความเข้มข้นและรูปแบบของการรณรงค์ ระบบสื่อสารมวลชนและสื่อดิจิทัล หรือเครือข่ายทางสังคมในชุมชน ขณะที่บริบทของจังหวัดหนองคายยังขาดคำอธิบายอย่างเป็นระบบในด้านพลวัตของการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจลงคะแนน งานวิจัยนี้จึงกำหนดคำถามของการวิจัยหลักสามข้อให้สอดคล้องกับช่องว่างดังกล่าว กล่าวคือ ตรวจสอบผลของปัจจัยส่วนบุคคลต่อ

พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง ตรวจสอบอิทธิพลของทัศนคติทางการเมือง และตรวจสอบอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิในจังหวัดหนองคาย

ความมุ่งหมายของการศึกษาเชื่อมตรงกับคำถามและสมมติฐาน โดยตั้งเป้าศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งระหว่างกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล ผลของทัศนคติทางการเมือง และผลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ผลที่คาดหวังจากการศึกษาไม่เพียงให้คำอธิบายเชิงวิชาการแก่พฤติกรรมของผู้มีสิทธิ แต่ยังหนุนการออกแบบมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสื่อสารเชิงรุก และการยกระดับคุณภาพกระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น

ดังนั้น งานวิจัยฉบับนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อเติมเต็มช่องว่างทางองค์ความรู้ (Research Gaps) เหล่านี้ โดยเน้นศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายอย่างครอบคลุม

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง
ท้องถิ่น อยู่ในระดับใด
2. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมืองต่างกัน มีระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นแตกต่างกันหรือไม่
3. ทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายหรือไม่
4. ทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ศึกษาระดับของทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย
4. เพื่อศึกษาอิทธิพลของทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายอยู่ในระดับมาก
2. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมืองต่างกัน มีพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดหนองคายแตกต่างกัน
3. ทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย
4. ทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดความสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยนี้ช่วยให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการทำความเข้าใจและวิเคราะห์พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของประชาชน

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น จะช่วยให้เห็นว่าการเมือง ผู้กำหนดนโยบายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าใจบทบาทและกลไกที่เชื่อมโยงตัวแปรดังกล่าวกับการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน อันนำไปสู่การออกแบบนโยบายและกลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยให้หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับอิทธิพลของทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและกำหนดมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างกว้างขวาง เพื่อเพิ่มอัตราการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีคุณภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดหนองคาย เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 จำนวน 406,647 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดหนองคาย จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งแบ่งกลุ่มตามจำนวนอำเภอในจังหวัดหนองคาย จำนวน

9 อำเภอ จากนั้นจะทำการสุ่มตัวอย่างจากแต่ละอำเภอโดยใช้สูตรทาร์ ยามาเน่ ค่าความคลาดเคลื่อน .05 เพื่อให้ได้จำนวนตัวแทนที่เหมาะสมจากแต่ละอำเภอ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น ดังนี้

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ สมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง

2.1.2 ทศนคติทางการเมือง

2.1.3 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย

2.2.1 การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์

2.2.2 การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์

2.2.3 การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน

2.2.4 การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม

2.3 ขอบเขตเชิงเวลา ระหว่างเดือนสิงหาคม 2567 ถึงกันยายน 2568

2.4 ขอบเขตเชิงพื้นที่ จังหวัดหนองคาย ครอบคลุมทุกอำเภอในจังหวัด

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยยึดโยงกับทฤษฎีหลัก 5 ประการ ดังนี้ (1) ทฤษฎีการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice/Spatial Voting) ของ Downs เห็นว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งประเมินผลได้เสียของนโยบาย เมื่อทัศนคติทางการเมืองเอนเอียงเชิงผลประโยชน์และโครงสร้างรายได้/อาชีพเอื้อประโยชน์ ย่อมมีแนวโน้มลงคะแนนตามผลประโยชน์ (Downs, 1957) (2) ทฤษฎีโครงสร้างความเชื่อและการลงคะแนนตามประเด็น (Ideological Constraint/Issue Voting) มองว่าผู้มีโครงสร้างอุดมการณ์ชัด และคัดกรองข้อมูลตามจุดยืน

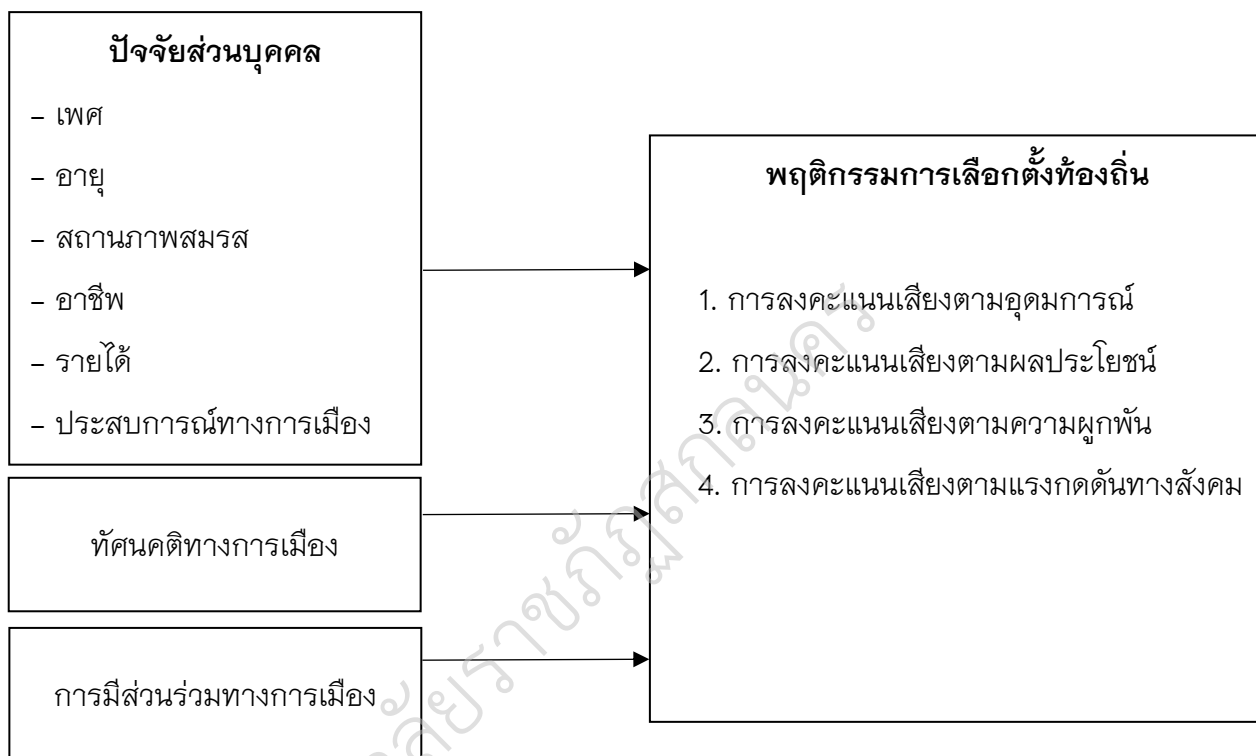
จะจับคู่ผู้สมัครและนโยบายกับหลักคิดของตนได้สม่ำเสมอ จึงลงคะแนน ตามอุดมการณ์ (Converse, 1964; Zaller, 1992) (3) ทฤษฎีอัตลักษณ์ทางสังคมและแบบจำลองมิชแกน (Social Identity & Party Identification) ซึ่งว่าการระบุตัวกับกลุ่ม/พรรคทำหน้าที่เป็นเข็มทิศระยะยาว ส่งผลให้เกิดการลงคะแนน ตามความผูกพัน (Tajfel & Turner, 1979; Campbell, Converse, Miller, & Stokes, 1960) (4) ทฤษฎีบรรทัดฐานทางสังคมและผลเครือข่าย (Social Norms/Network Effects) อธิบายว่า ความคาดหวังของชุมชนและแรงกดดันจากเครือข่ายทางสังคมผลักดันให้ผู้มีสิทธิปรับพฤติกรรมลงคะแนนให้สอดคล้องกับบรรทัดฐาน จึงเกิดการลงคะแนน ตามแรงกดดันทางสังคม (Cialdini, 2006; Huckfeldt & Sprague, 1995) และ (5) โมเดลอาสาสมัครเชิงพลเมือง/โมเดลทรัพยากร (Civic Voluntarism/Resource Model)

ระบุว่าทรัพยากร เวลา และประสบการณ์การมีส่วนร่วมยกระดับความรู้และประสิทธิภาพทางการเมือง (Political efficacy) เพิ่มโอกาสการใช้สิทธิและทำให้รูปแบบการเลือกมีแบบแผนมากขึ้น (Verba, Scholzman, & Brady, 1995) นอกจากนี้ การเรียนรู้เชิงสังคม และทุนทางสังคม ช่วยอธิบายการก่อตัวของทัศนคติและช่องทางการชักชวนภายในเครือข่าย ซึ่งท้ายที่สุดสะท้อนในพฤติกรรมการลงคะแนน (Bandura, 1977; Coleman, 1990; Putnam, 2000)

ทฤษฎีทั้งหมดข้างต้นจึงสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะพื้นฐานของประชาชนในจังหวัดหนองคายที่อาจสัมพันธ์กับพฤติกรรมเลือกตั้งท้องถิ่น ประกอบด้วย
 - 1.1 เพศ หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง
 - 1.2 อายุ หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในวันเลือกตั้งและมีสิทธิเลือกตั้งตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แบ่งเป็นกลุ่มอายุ 3 กลุ่ม คือ อายุ 18-40 ปี อายุ 41-60 ปี และอายุ 61 ปีขึ้นไป

1.3 สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสของผู้ตอบ
แบบสอบถาม แบ่งเป็น โสด สมรส หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่

1.4 อาชีพ หมายถึง ลักษณะการทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้ของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ เกษตรกร พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน ธุรกิจ
ส่วนตัว ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างราชการ/พนักงานของรัฐ และอื่น ๆ

1.5 รายได้ หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม
แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000–30,000 บาท และ 30,001 บาทขึ้นไป

1.6 ประสบการณ์ทางการเมือง หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถาม
เคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น เคยสมัครรับเลือกตั้ง เคยเป็นสมาชิกพรรค
หรือเคยทำกิจกรรมรณรงค์เลือกตั้ง

2. ทศคติทางการเมือง หมายถึง มุมมอง ความคิดเห็น ความเชื่อ
และความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ซึ่งครอบคลุมมุมมองเกี่ยวกับความสำคัญ ความโปร่งใส ความยุติธรรม และความคาดหวัง
ต่อผลลัพธ์ของการเลือกตั้งเหล่านี้ โดยประเมินผ่านระดับการเห็นด้วยกับข้อความที่
กำหนดในแบบสอบถาม

3. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรม
ของประชาชนที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ทั้งในทาง
ตรง (เช่น การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การร่วมฟังเวทีปราศรัย) แลทางอ้อม (เช่น การแสดง
ความเห็นผ่านช่องทางสาธารณะ การติดตามข่าวสารการเมืองท้องถิ่น การเข้าร่วม
กิจกรรมของ อบท.) โดยพฤติกรรมเหล่านี้สะท้อนความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมใน
กระบวนการประชาธิปไตยท้องถิ่น

4. พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น หมายถึง การตัดสินใจของประชาชน
ในการใช้สิทธิเลือกตั้งระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพฤติกรรมนี้สะท้อนแรงจูงใจ
หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้สมัครหรือพรรค โดยจำแนกเป็น 4 ประเภท
ประกอบด้วย

4.1 การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ หมายถึง การเลือกผู้สมัคร
หรือพรรคการเมืองโดยอิงจากความเชื่อทางการเมือง ค่านิยม หรือจุดยืนด้านนโยบายที่
สอดคล้องกับความเชื่อส่วนบุคคลของผู้มีสิทธิ เช่น สนับสนุนความโปร่งใส ความเสมอภาค
หรือแนวนโยบายสาธารณะที่ตนเห็นด้วย

4.2 การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ หมายถึง การเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนบุคคล ครอบครัว หรือกลุ่ม เช่น การเลือกผู้สมัครที่ให้ สัญญาว่าจะสนับสนุนโครงการในชุมชน จัดสรรงบประมาณ หรือให้โอกาสเข้าถึง ทรัพยากรของรัฐ

4.3 การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน หมายถึง การเลือกตั้ง โดยอิงจากความสัมพันธ์ส่วนตัว เช่น ความเป็นเครือญาติ ความใกล้ชิดทางชุมชน หรือความรู้สึกรักภักดีต่อพรรคหรือผู้สมัครเดิม โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณานโยบายหรือ คุณสมบัติอย่างมีเหตุผล

4.4 การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม หมายถึง การเลือกตั้งที่เกิดจากอิทธิพลของสังคมรอบตัว เช่น ความคาดหวังของครอบครัว ผู้นำชุมชน หรือเพื่อนบ้าน รวมถึงการหวั่นเกรงต่อการถูกมองในแง่ลบหากไม่ทำตาม กระแสของกลุ่มหรือสังคมท้องถิ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิดทฤษฎีและได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมในเนื้อหาสาระที่สำคัญซึ่งแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น
5. บริบทการปกครองท้องถิ่นไทยและจังหวัดหนองคาย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นผลจากการตัดสินใจภายใต้เงื่อนไขของข้อมูล เวลา และทรัพยากรส่วนบุคคล รวมทั้งอิทธิพลจากทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง บรรทัดฐานของชุมชน และบริบทท้องถิ่นที่เผชิญอยู่จริง การตัดสินใจไปหรือไม่ไปเลือกตั้งไม่ได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง หากเป็นผลผสมระหว่างการพิจารณาผลประโยชน์ที่คาดหวัง ความสอดคล้องกับอุดมการณ์ ความผูกพันทางการเมือง ตลอดจนแรงกดดันทางสังคมและเครือข่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวข้อง การทำความเข้าใจพฤติกรรมดังกล่าวจึงต้องอาศัยกรอบแนวคิดที่อธิบายทั้งแรงจูงใจเชิงเหตุผล หน้าที่พลเมือง โครงสร้างการเชื่อและอัตลักษณ์ทางการเมือง รวมถึงอิทธิพลของค่านิยมในระบอบประชาธิปไตย เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การตีความเชิงกลไกที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย ในส่วนถัดไปจะนำเสนอทฤษฎีย่อยสี่แนวทางที่ใช้รองรับการอธิบายพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ซึ่งจะช่วยจัดวางองค์ประกอบการตัดสินใจของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ชัดเจนและสอดคล้องกับตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ของงานวิจัยนี้

การลงคะแนนตามผลประโยชน์ มีรากฐานมาจากเศรษฐศาสตร์การเมือง แนวโน้มเลือกอย่างมีเหตุผล ที่มองผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้ตัดสินใจซึ่งคำนึงถึงผลประโยชน์ของทางเลือกทางการเมืองอย่างมีเป้าหมาย เมื่อเผชิญกับผู้สมัครหรือพรรคที่เสนอแนวนโยบายแตกต่างกัน ผู้เลือกจะประเมินว่าใครทำให้ตน ครอบคลุม และชุมชนได้รับอรรถประโยชน์คาดว่าจะสูงสุดแล้วจึงตัดสินใจลงคะแนนให้กับตัวเลือกนั้น (Downs, 1957) แนวคิดดังกล่าวต่อยอดเป็นแบบจำลองพื้นที่ทางนโยบาย ซึ่งแทนผู้เลือกและผู้สมัครไว้บนแกนเชิงนโยบายหนึ่งหรือหลายมิติ เช่น ความเข้มแข็งด้านธรรมาภิบาล ความอ่อนปรน การเน้นสวัสดิการท้องถิ่น การคุมงบประมาณ การพัฒนากายภาพ บริการสังคม และสันนิษฐานว่าผู้เลือกนิยมตัวเลือกที่อยู่ใกล้จุดพึงประสงค์ของตนที่สุด เพื่อให้ค่าเบี่ยงเบนเชิงนโยบายต่ำสุด (Downs, 1957; Enelow & Hinich, 1984) ในกรณีที่มีการแข่งขันอยู่บนมิติเดียวและความชอบของผู้เลือกเป็นแบบยอเดียว ผลเชิงทฤษฎีคือแรงจูงใจของผู้สมัครที่จะขยับเข้าหาผู้เลือกปานกลางเพื่อชนะเสียงส่วนใหญ่ (Black, 1948; Downs, 1957) ซึ่งมักสะท้อนเป็นค่านิยมเชิงบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานที่คนส่วนใหญ่ยอมรับได้ โดยความแตกต่างจะแสดงออกผ่านคุณภาพการบริหารและความน่าเชื่อถือของผู้สมัครมากกว่าความสุดโต่งทางอุดมการณ์

เพื่ออธิบายว่าเหตุใดบุคคลหนึ่งจะไปใช้สิทธิหรือไม่กรอบเหตุผลเสนอสมการแคลคูลัสของการลงคะแนนว่า $R = pB - C + D$ โดยที่ R คืออรรถประโยชน์คาดว่าจะสูงสุดจากการไปใช้สิทธิ p คือความน่าจะเป็นที่เสียงของตนมีผลต่อผลลัพธ์ B คือผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับหากผู้สมัครที่ตนชนะ C คือต้นทุนของการไปใช้สิทธิ (เวลา ค่าใช้จ่าย โอกาสสูญเสีย) และ D คืออรรถประโยชน์ทางบรรทัดฐาน/หน้าที่พลเมือง (Riker & Ordeshook, 1968) ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น p มีแนวโน้มไม่เล็กจนไร้น้ำหนักเท่าการเมืองระดับชาติ ขณะที่ B มักจับต้องได้ เช่น ถนน ทางระบายน้ำ ขยะมูลฝอย น้ำประปา หรือการจัดสรรงบประมาณจึงทำให้การตัดสินใจของประชาชนในจังหวัดหนองคายมีเหตุผลรองรับชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ ประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชีวิตประจำวัน เช่น การติดตามข้อมูล การเข้าร่วมเวทีสาธารณะ การติดต่อ อบท. ย่อมช่วยลด C (รู้ขั้นตอน เข้าถึงข้อมูล) และเพิ่ม D (รู้สึกถึงหน้าที่และความเป็นเจ้าของเมือง) โดยอ้อม จึงขับเคลื่อนให้เกิดการไปใช้สิทธิและตัดสินใจบนฐานผลประโยชน์

เชิงสาธารณะมากขึ้น (Verba, Scholzman, & Brady, 1995)

ภายใต้แบบจำลองพื้นที่ทางนโยบายนักวิชาการแยกตรรกะของการเลือกย่อยได้อย่างน้อยสามแนว ซึ่งล้วนตั้งอยู่บนฐานคิดเพิ่มอรรถประโยชน์คาดหวังเพียงแต่เน้นองค์ประกอบคนละด้านประการแรกคือแบบใกล้เคียง (Proximity voting) ซึ่งถือว่าผู้เลือกชอบผู้สมัครที่มีตำแหน่งเชิงนโยบายใกล้เคียงตนมากที่สุด (Downs, 1957) ประการที่สองคือแบบทิศทาง (Directional voting) ผู้เลือกให้ความสำคัญกับทิศและความเข้มของจุดยืนมากกว่าระยะทางสัมบูรณ์ เช่น หากผู้เลือกต้องการผลลัพธ์รวมมาภิบาลให้เข้มข้น ก็อาจเลือกผู้สมัครที่ให้คำมั่นด้านความโปร่งใสอย่างแข็งแกร่งแม้จะไม่ตรงใจทุกนโยบาย (Rabinowitz & Macdonald, 1989) ประการที่สามคือแบบคุณค่า (Valence voting) ซึ่งให้ค่าน้ำหนักแก่คุณลักษณะที่ทุกคนเห็นว่าดีโดยทั่วไป เช่น ความซื่อสัตย์ ความสามารถ และประสิทธิภาพการบริหารแล้วลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ภาพรวมคุณค่าสูงกว่า (Stokes, 1963) ในบริบทท้องถิ่นที่ผลการบริหารสะท้อนสภาพแวดล้อมที่ประชาชนสัมผัสได้รายวัน (ถนนสะอาด น้ำไม่ท่วม ขยะถูกเก็บตามเวลา) ตรรกะแบบคุณค่ามักมีอิทธิพลสูงและทับซ้อนกับในสมการแคลคูลัสอย่างเป็นรูปธรรม

ทฤษฎีกลุ่มเหตุผลมิได้ละเลยข้อจำกัดข้อมูลของผู้เลือกตรงกันข้ามวรรณกรรมร่วมสมัยชี้ว่าผู้เลือกจำนวนมากรับรู้ไม่ครบและคำนวณอย่างมีขีดจำกัดจึงใช้ทางลัดข้อมูล (informational shortcuts) เพื่อลดต้นทุนการตัดสินใจ อาทิ ใช้ตราพรรคการรับรองจากผู้นำชุมชน ประสพการณ์รับบริการย้อนหลังหรือคำแนะนำจากบุคคลที่ไว้ใจ (Lupia & McCubbins, 1998) ทางลัดดังกล่าวไม่ทำให้กรอบเหตุผลล้มลง หากแต่ชี้ว่า B ในสมการถูกประมาณค่าผ่านเบาะแสที่ต้นทุนต่ำ และคุณภาพของเบาะแสยิ่งดียิ่งทำให้การตัดสินใจเข้าใกล้การคำนวณเชิงนโยบายที่มีเหตุผลมากขึ้น สอดคล้องกับโลกจริงที่ผู้สมัครท้องถิ่นมักลงทุนกับสัญญาณความน่าเชื่อถือ (เช่น ผลงานรูปธรรม เอกสารเปิดเผย โครงการที่ตรวจสอบได้) เพื่อยกระดับการประเมินของผู้เลือกที่ใช้ทางลัด

อีกกลไกที่สำคัญคือการประเมินย้อนหลัง (Retrospective voting) ซึ่งมองว่าผู้เลือกใช้ผลงานที่ผ่านมาเป็นสัญญาณคุณภาพ หากผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตดีขึ้นในสายตาประชาชน เช่น การปรับปรุงถนน ทางระบายน้ำ ไฟสาธารณะ ความสะอาด ความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้างผลประโยชน์คาดหวังจากการเลือกซ้ำจะสูงขึ้นตามไปด้วย (Fiorina, 1981) ภายใต้กรอบนี้การเลือกตั้งท้องถิ่นไม่ใช่เพียงการแข่งขันคำสัญญาแต่คือการพิจารณาบัญชีผลงานของผู้บริหาร ซึ่งยึดโยงกับอรรถประโยชน์

เชิงสาธารณะที่ผู้เลือกประเมินได้จริง ในขณะที่ยวกันวรรณกรรมเชิงเปรียบเทียบเตือนให้แยกผลประโยชน์สาธารณะ ออกจากผลประโยชน์เฉพาะราย/อุปถัมภ์ เพราะแม้หลังจะเพิ่มแบบระยะสั้นให้บุคคลหรือกลุ่มเล็ก แต่มีแนวโน้มบั่นทอนคุณภาพการปกครองและความเสมอภาคระยะยาว (Kitschelt, 2000) สำหรับงานวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา การนิยามและการวัดลงคะแนนตามผลประโยชน์ จึงควรเอนเอียงไปที่ประโยชน์เชิงนโยบายสาธารณะและผลลัพธ์ของบริการ มากกว่าจะเทน้ำหนักให้ต่อผลการอุปถัมภ์

ในโลกจริงนโยบายมิได้มีเพียงมิติเดียวผู้เลือกอาจให้น้ำหนักกับมิติต่างกันตามสถานะและประสบการณ์ชีวิต เช่น กลุ่มเกษตรกรอาจให้ความสำคัญสูงกับการจัดการน้ำและถนนชนบท ขณะที่ผู้ประกอบการค้าปลีกในเขตเมืองสนใจผังเมือง ความเป็นระเบียบ ความสะอาด และความปลอดภัย แนวทางพื้นที่หลายมิติจึงอธิบายได้ว่าเหตุใดปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ภูมิสำเนา จึงมีน้ำหนักผลประโยชน์ต่างกันและส่งผลกระทบต่อรูปแบบการลงคะแนน (Downs, 1957; Enelow & Hinich, 1984) ยิ่งไปกว่านั้นทัศนคติทางการเมืองที่มีโครงสร้างอุดมการณ์ชัดจะทำหน้าที่เป็นกรอบช่วยแม้ ผู้สมัครนโยบายกับผลประโยชน์ระยะยาวอย่างสม่ำเสมอ ขณะที่ผู้ที่รับคัดกรองข้อมูลตามจุดยืนย่อมตีความข่าวสารและคำสัญญาแตกต่างกัน จนนำไปสู่การตัดสินใจในคูหาที่คงเส้นคงวา (Converse, 1964; Zaller, 1992) องค์ประกอบเหล่านี้ผูกเข้ากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งทั้งลดต้นทุนข้อมูลและเพิ่มประสิทธิผลทางการเมืองภายในตัวนำไปสู่โอกาสไปใช้สิทธิที่สูงขึ้นและกระบวนการเลือกที่มีแบบแผนมากขึ้น (Verba, Scholzman, & Brady, 1995)

เมื่อเชื่อมโยงกรอบเหตุผลกับตัวแปรของงานวิจัยนี้ จะเห็นสายใยที่ชัดเจนว่าปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติ และการมีส่วนร่วม เป็นตัวกำหนดอรรถประโยชน์คาดหวังของผู้เลือกและทำให้เกิดพฤติกรรมการลงคะแนนแบบตามผลประโยชน์ในระดับท้องถิ่น กล่าวคือกลุ่มอาชีพและรายได้ต่างกันให้น้ำหนักผลประโยชน์ต่างกัน ทัศนคติที่ยึดโยงกับหลักนโยบายสาธารณะทำให้การจับคู่ผู้สมัครผลประโยชน์แม่นยำขึ้นและประสบการณ์การมีส่วนร่วมช่วยลดต้นทุน เพิ่มแรงจูงใจเชิงหน้าที่และเปิดทางลัดข้อมูลที่มีคุณภาพ สุดท้ายจึงสะท้อนเป็นการลงคะแนนเลือกผู้สมัครที่คาดว่าจะทำให้เมืองดีขึ้นจริง ในมิติที่ผู้เลือกให้คุณค่าไม่ว่าจะเป็นถนนสะดวก น้ำไม่ท่วม ขยะถูกเก็บตรงเวลาหรือระบบโรงเรียนที่โปร่งใสตรวจสอบได้

จากมุมมองเชิงวิธีวิจัยแนวคิดนี้ให้ข้อพยากรณ์เชิงทดสอบได้สำหรับวิทยานิพนธ์ กล่าวคือหากเก็บข้อมูลเชิงสำรวจโดยใช้มาตราประมาณค่าไลเคิร์ต 5 ระดับที่ออกแบบ ข้อคำถามผลประโยชน์เชิงสาธารณะอย่างชัดเจน (เช่น การให้ค่าน้ำหนักโครงการ/บริการ การรับรู้ความแตกต่างเชิงนโยบาย ความคาดหวังผลลัพธ์) ควรพบว่าคะแนนมิติ ลงคะแนน ตามผลประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวบ่งชี้ทัศนคติที่เน้นสาระนโยบาย และสัมพันธ์ กับระดับการมีส่วนร่วม ในลักษณะที่สอดคล้องกับสมการแคลคูลัส นอกจากนี้การ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคลด้วย t-test/ANOVA ควรยืนยันว่า กลุ่มอาชีพ รายได้ ภูมิฐานะ มีค่าเฉลี่ยแนวโน้มลงคะแนนตามผลประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อสร้างแบบจำลองถดถอยพหุคูณ รวมตัวแปรอิสระทั้งสามชุดเข้า ด้วยกัน (ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติ การมีส่วนร่วม) ความแปรปรวนที่อธิบายได้ของ พฤติกรรมการลงคะแนนในมิตินี้ควรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติอันสะท้อนพลังการ อธิบายของกรอบเหตุผลในบริบทจังหวัดหนองคาย ถึงกระนั้นกรอบเหตุผลก็มีข้อจำกัด ซึ่งพึงตระหนักเพื่อการตีความผลอย่างรอบคอบ ได้แก่ความซับซ้อนของนโยบายที่มีหลาย มิติและต้องอาศัยข้อมูลมากความไม่แน่นอนของตำแหน่งเชิงนโยบายจริงเทียบกับคำมั่น หาเสียง และอิทธิพลของอารมณ์อัตลักษณ์ และบรรทัดฐานชุมชนที่อาจไหลรวมเข้ามาใน ตัวแปรผลประโยชน์โดยผู้ตอบไม่รู้ตัว นักวิจัยจึงควรกำหนดขอบเขตนิยามของผลประโยชน์ ให้ชัด ย้ำความต่างระหว่างประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์เฉพาะราย ในเครื่องมือวัด ตรวจสอบความเที่ยงตรงของสเกลด้วย IOC/Alpha และพิจารณาทดสอบโครงสร้างแฝงของมิติ การตัดสินใจ (เช่น EFA/CFA) เพื่อยืนยันว่าตามผลประโยชน์ จำแนกได้จากตามอุดมการณ์/ ความผูกพัน/แรงกดดันทางสังคมอย่างแท้จริง (Stokes, 1963; Rabinowitz & Macdonald, 1989; Lupia & McCubbins, 1998) เมื่อทำเช่นนี้ผลเชิงประจักษ์ที่ได้จะมีน้ำหนักและ สอดคล้องกับทฤษฎีสากลมากขึ้น พร้อมสำหรับการอภิปรายเชิงนโยบายที่มีฐานข้อมูล รองรับในบริบทของประชาชนในจังหวัดหนองคาย

กล่าวโดยสรุปการลงคะแนนตามผลประโยชน์และแบบจำลองพื้นที่ทางนโยบาย มอบกรอบคิดที่ชัดเจนในการทำความเข้าใจพฤติกรรมทางเลือกตั้งท้องถิ่น ผู้เลือกคำนวณ อรรถประโยชน์คาดหวังจากนโยบายและคุณค่าทั่วไปของผู้สมัครภายใต้ข้อจำกัดข้อมูล และต้นทุนการตัดสินใจ ครั้งหนึ่งการมีส่วนร่วมลดต้นทุนและเพิ่มแรงจูงใจเชิงหน้าที่ ขณะที่ทัศนคติและปัจจัยส่วนบุคคลกำหนดน้ำหนักผลประโยชน์ที่ผู้เลือกให้คุณค่า

ความเชื่อมโยงนี้มีได้เป็นเพียงทฤษฎี หากแต่แปรเป็นข้อพยากรณ์ที่ตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลสำรวจและสามารถใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์เพื่อออกแบบมาตรการยกระดับคุณภาพการบริการท้องถิ่นที่ตอบโจทยชีวิตประจำวันของประชาชนในจังหวัดหนองคายอย่างแท้จริง

การลงคะแนนตามอุดมการณ์ตั้งอยู่บนแนวคิดที่ว่า ทศนคติทางการเมืองของประชาชนไม่ได้กระจายกระจายไปคนละทิศคนละทาง หากแต่เชื่อมโยงกันเป็นโครงสร้างความเชื่อ (Belief system) ที่มีแบบแผนเมื่อโครงสร้างดังกล่าวมีข้อจำกัดเชิงอุดมการณ์ (Ideological constraint) สูงตำแหน่งของบุคคลในประเด็นหนึ่ง ๆ จะคาดเดาได้จากตำแหน่งของเขาในประเด็นอื่น ๆ และทำที่ต่อผู้สมัคร/พรรคก็จะสอดคล้องอย่างเป็นระบบกับจุดยืนเชิงอุดมการณ์ของตน (Converse, 1964) ภายใต้กรอบนี้การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ จึงหมายถึงการที่ผู้เลือกจับคู่ (match) ผู้สมัครพรรคกับหลักคิด/ชุดค่านิยมทางการเมืองของตนอย่างคงเส้นคงวาไม่ใช่ตัดสินใจแบบจุดต่อจุดหรือเฉพาะเหตุการณ์ชั่วคราวแนวคิดดังกล่าวได้รับการต่อยอดโดยวรรณกรรมการลงคะแนนตามประเด็น (Issue voting) ซึ่งระบุว่า เมื่อผู้เลือกตระหนักถึงความแตกต่างเชิงประเด็นระหว่างคู่แข่งและถือว่าประเด็นนั้นสำคัญกับตน การตัดสินใจเลือกจะสอดคล้องกับจุดยืนของตนในประเด็นนั้นอย่างมีนัยสำคัญ (Carmine & Stimson, 1980; 1989) สำหรับบริบทท้องถิ่น เช่น จังหวัดหนองคาย อุดมการณ์อาจไม่ได้แปลความเป็น ชาย ขว ในความหมายการเมืองระดับชาติเท่านั้น หากยังครอบคลุมหลักคิดเชิงบรรทัดฐานเกี่ยวกับความโปร่งใส ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพการบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นแกนเนื้อหาที่ประชาชนใช้ประเมินตัวเลือกทางการเมืองในระดับพื้นที่ด้วย

งานคลาสสิกของ Converse (1964) เสนอว่าระดับข้อจำกัดเชิงอุดมการณ์แตกต่างกันไปตามความรู้และประสบการณ์ทางการเมืองของปัจเจก กล่าวคือ ผู้ที่มีความรู้/ความตื่นตัวสูงมักเชื่อมโยงแนวคิดนามธรรม (เช่น หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบเชิงสถาบัน) เข้ากับท่าทีในประเด็นนโยบายได้เป็นระบบ ขณะที่ผู้มีความรู้ต่ำหรือรับข้อมูลไม่ต่อเนื่อง แนวคิดอุดมการณ์อาจหลวมและโยงกับพฤติกรรมได้จำกัด ถึงกระนั้นแม้ประชาชนทั่วไปก็ยังพบกลุ่มประเด็น (Issue publics) ที่ให้ความสำคัญกับบางเรื่องเป็นพิเศษ และความเข้มของความสำคัญ ส่วนบุคคล (Attitude importance) จะทำให้ทศนคติในเรื่องนั้นมีเสถียรภาพและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางการเมืองแรงขึ้น (Krosnick, 1990) เมื่อนำมาปรับใช้กับท้องถิ่น ประชาชนจำนวนมากจัดวางตนเองทางอุดมการณ์ผ่านแกนคุณค่าที่

เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เช่น ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ การคุ้มครองทรัพยากรชุมชน หรือมาตรฐานบริการสาธารณะ ดังนั้นข้อจำกัดเชิงอุดมการณ์ในบริบทพื้นที่จึงมักแสดงออกเป็นความสับสนของท่าทีต่อชุดประเด็นคุณค่าเชิงท้องถิ่น มากกว่าป้ายชื่ออุดมการณ์ระดับชาติ กรอบ รับ ยอมรับ สุ่มหยิบ (Receive Accept Sample RAS) ของ Zaller (1992) ช่วยอธิบายกลไกจุลภาคที่เชื่อมทัศนคติทางอุดมการณ์กับการตัดสินใจเลือกอย่างเป็นระบบ บุคคล รับ ข้อความทางการเมืองมากขึ้นตามระดับความเอาใจใส่/ความรู้ (Political awareness) จากนั้นจึงยอมรับ หรือ ปฏิเสธ ข้อความตามแนวโน้มเชิงอุดมการณ์เดิม (Predispositions) และเมื่อต้องตัดสินใจในคูหาที่สุ่มหยิบ (Sample) มโนทัศน์/เหตุผลที่เข้าถึงง่ายในความทรงจำ ณ ขณะนั้นออกมาใช้อธิบายการเลือก (Zaller, 1992) ผลลัพธ์คือหากบุคคลมีอุดมการณ์ที่จัดวางชัดและรับสัญญาณจากชนชั้นนำ/สื่ออย่างสม่ำเสมอ การตัดสินใจเลือกย่อมโน้มไปในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติเดิมอย่างต่อเนื่อง ในระดับท้องถิ่น สัญญาณสำคัญอาจมาจากคำประกาศนโยบายด้านความโปร่งใส แผนงานโครงสร้างพื้นฐานที่ตรวจสอบได้ รายงานงบประมาณแบบเข้าใจง่าย รวมทั้งคำรับรองจากกลุ่มวิชาชีพ/เครือข่ายชุมชน เมื่อสัญญาณเหล่านี้เข้ากรอบอุดมการณ์ของผู้เลือกโอกาสที่จะลงคะแนนตามอุดมการณ์จึงยิ่งสูง

วรรณกรรมสองหน้าของการลงคะแนนตามประเด็น (Two faces of issue voting) ชี้ให้เห็นว่าการลงคะแนนแบบนี้มีทั้งด้านที่ใช้ข้อมูลมากและด้านที่ใช้ตัวชี้นำเชิงอุดมการณ์ กล่าวคือบางกรณีผู้เลือกคำนวณระยะห่างระหว่างตนกับผู้สมัครในประเด็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล ขณะที่อีกด้านหนึ่งผู้เลือกใช้ป้ายกำกับเชิงอุดมการณ์ เป็นทางลัดเพื่อสรุปท่าทีต่อชุดนโยบายทั้งกระดาน (Carmines & Stimson, 1980) เมื่อเวลาผ่านไปประเด็นบางอย่างอาจวิวัฒน์กลายเป็นแกนแบ่งขั้วทางการเมืองที่ทรงอิทธิพลยั่งยืน เช่น ประเด็นธรรมาภิบาลหรือการต่อต้านคอร์รัปชันในระดับท้องถิ่น ซึ่งถูกขับเคลื่อนด้วยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำทางความคิด สื่อ และประสบการณ์ของประชาชน (Carmines & Stimson, 1989) สำหรับจังหวัดหนองคาย หากประเด็นความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชน คุณภาพบริการ ถูกสื่อสารอย่างสม่ำเสมอและผูกเข้ากับภาพจำของผู้สมัคร ประเด็นเหล่านี้จะทำหน้าที่เป็นเข็มทิศทางอุดมการณ์ในการลงคะแนนได้อย่างเข้มแข็ง

จิตวิทยาการเมืองยังเน้นความแข็งแกร่งของทัศนคติว่ามีผลต่อการเชื่อมโยงระหว่างอุดมการณ์กับการกระทำโดยองค์ประกอบอย่างความสำคัญ (Importance)

ความแน่ใจ (Certainty) และการยึดมั่น (Commitment) ทำให้ทัศนคติมีเสถียรภาพและทนทานต่อข้อมูลโต้แย้ง ส่งผลให้การตัดสินใจเลือกยึดโยงกับอุดมการณ์คงเส้นคงวา (Krosnick, 1990) นัยเชิงปฏิบัติสำหรับการวิจัยคือการวัดทัศนคติทางการเมืองไม่ควรประเมินเพียงทิศทาง (เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย) แต่ควรวัดความสำคัญที่ให้กับประเด็นและความแน่ใจในท่าทีไปพร้อมกัน เพราะตัวชี้วัดเหล่านี้เป็นตัวทวีแรงของอุดมการณ์ต่อพฤติกรรมการเลือก ในโลกจริง อิทธิพลของอุดมการณ์ยังพึ่งพาตัวชี้แนะจากชนชั้นนำ (Elite cues) อย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อผู้เลือกมีข้อมูลจำกัด วรรณกรรมเชิงสหสัมพันธ์พบว่า เมื่อชนชั้นนำ/ผู้สมัครส่งสัญญาณทางอุดมการณ์ที่สอดคล้องกันในหลายช่องทาง ความสอดคล้องระหว่างอุดมการณ์ของผู้เลือกกับการตัดสินใจเลือกจะสูงขึ้นตามไปด้วย (Zaller, 1992; Miller & Shanks, 1996)

อีกประเด็นที่สำคัญคือความแตกต่างระหว่างอุดมการณ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic ideology) กับอุดมการณ์เชิงปฏิบัติการ (Operational ideology) ซึ่งอธิบายว่าบุคคลอาจนิยามตนว่าอนุรักษ์นิยม/เสรีนิยมในเชิงสัญลักษณ์ แต่เมื่อวัดท่าทีต่อชุดนโยบายจริงกลับเอนเอียงในทิศตรงกันข้าม (Ellis & Stimson, 2012) ในระดับท้องถิ่น การรับรู้เชิงสัญลักษณ์ เช่น การเน้นภาพลักษณ์ความเข้มแข็งหรือความเป็นคนพื้นที่ อาจไม่ตรงกับท่าทีเชิงปฏิบัติการต่อการเปิดเผยข้อมูล จัดซื้อจัดจ้าง หรือการมีส่วนร่วมของสาธารณะ งานวิจัยจึงควรออกแบบตัวชี้วัดที่ยึดโยงกับนโยบาย/หลักปฏิบัติมากกว่าคำประกาศเชิงสัญลักษณ์ เพื่อให้ตรวจจับการลงคะแนนตามอุดมการณ์ที่แท้จริงในมิติของความโปร่งใส ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในจังหวัดหนองคาย นอกจากนี้ แนวคิดอารมณ์อุดมการณ์เชิงมวลชน (Policy mood) ยังชี้ว่าทัศนคติรวมหมู่มีพลวัตขึ้นลงตามเหตุการณ์และผลลัพธ์นโยบาย หากบรรยากาศสาธารณะเอนเอียงไปทางต้องการธรรมาภิบาลที่เข้มข้นขึ้น ผู้เลือกจะให้รางวัลกับผู้สมัครที่วางตนบนแกนคุณค่าดังกล่าวมากขึ้น (Stimson, 1991)

เมื่อนำทฤษฎีมาผูกกับกรอบแนวคิดของวิทยานิพนธ์นี้ ทัศนคติทางการเมืองทำหน้าที่เป็นกลไกแกนกลางที่เชื่อมจากปัจจัยส่วนบุคคลและประสบการณ์การมีส่วนร่วมไปสู่พฤติกรรมการเลือกตั้ง ในมิติลงคะแนนตามอุดมการณ์โดยตรง กล่าวคือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคลบางกลุ่ม เช่น ระดับการศึกษา/อาชีพ อาจมีความรู้และการเข้าถึงข้อมูลสูงกว่า ทำให้ข้อจำกัดเชิงอุดมการณ์สูงและการเชื่อมโยงทัศนคติการเลือกเสถียรมากกว่า (Converse, 1964) (2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอเพิ่มโอกาสรับข้อความและยึดมั่นใน

กรอบอุดมการณ์ที่ชัด ส่งผลให้ตัดสินใจเลือกสอดคล้องกับอุดมการณ์มากขึ้น (Verba, Scholzman, & Brady, 1995; Zaller, 1992) (3) เมื่อประเด็นสำคัญระดับท้องถิ่น เช่น ความโปร่งใส/ความยุติธรรม/คุณภาพบริการ ถูกเน้นย้ำโดยชนชั้นนำและสื่อท้องถิ่น ต่อเนื่อง ความเป็นประเด็นหลักจะยิ่งผลักดัน issue voting ให้เด่นชัด (Carmines & Stimson, 1980; 1989)

นัยต่อการวัดเชิงปฏิบัติการคือแบบสอบถามควรประกอบด้วยข้อคำถามที่ประเมิน แกนคุณค่าทางอุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นโดยตรง เช่น ความโปร่งใส ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการ และความสำคัญส่วนบุคคลที่ผู้ตอบมอบให้กับประเด็นเหล่านี้ ควบคู่กับข้อคำถามที่ประเมินการรับรู้ความแตกต่างเชิงประเด็นระหว่างผู้สมัคร/กลุ่มการเมืองในพื้นที่ (ผู้ตอบเชื่อหรือไม่ว่าผู้สมัคร A กับ B แตกต่างกันอย่างมีนัยในเรื่องธรรมาภิบาล/บริการสาธารณะ) และวัดความแน่ใจในท่าที เพื่อสะท้อนพลังของทัศนคติที่จะส่งผ่านไปยังพฤติกรรมการเลือก นอกจากนี้ ควรออกแบบรายการวัดการลงคะแนนตามอุดมการณ์ในฐานะมิติหนึ่งของพฤติกรรม การเลือกตั้งแยกจากมิติผลประโยชน์ ความผูกพัน แรงกดดันทางสังคม และทดสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (เช่น EFA/CFA) เพื่อยืนยันความแตกต่างระหว่างมิติเหล่านี้อย่างเป็นระบบ

ในเชิงพยากรณ์ สามารถตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบได้ว่า (ก) ทัศนคติทางการเมืองเชิงอุดมการณ์ที่มีความสำคัญและความแน่ใจสูง จะสัมพันธ์เชิงบวกกับคะแนนมิติลงคะแนนตามอุดมการณ์ (ข) การรับรู้ความแตกต่างเชิงประเด็นระหว่างผู้สมัครสูง จะเพิ่มความน่าจะเป็นของการลงคะแนนตามอุดมการณ์ (ค) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ซึ่งเพิ่มปริมาณการรับข้อมูลและการถูกชักชวน จะเสริมความสอดคล้องระหว่างทัศนคติและการเลือก และ (ง) กลุ่มปัจจัยส่วนบุคคลที่มีทรัพยากรสารสนเทศมาก (เช่น การศึกษา/อาชีพบางประเภท) จะมีข้อจำกัดเชิงอุดมการณ์สูงกว่าและมีแนวโน้มลงคะแนนตามอุดมการณ์มากกว่า ทั้งหมดนี้สามารถทดสอบด้วยสหสัมพันธ์/ถดถอยพหุคูณ โดยควบคุมมิติพฤติกรรมอื่น ๆ และตรวจ Multicollinearity เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือในเชิงสถิติ (Miller & Shanks, 1996)

แม้การลงคะแนนตามอุดมการณ์จะมีพลังอธิบายสูง แต่ก็มีข้อจำกัดที่ควรพิจารณา ได้แก่ ความเป็นไปได้ที่อุดมการณ์เชิงสัญลักษณ์จะไม่สอดคล้องกับอุดมการณ์เชิงปฏิบัติการ (Ellis & Stimson, 2012) ทำให้การระบุตนทางอุดมการณ์ไม่

ทำนายพฤติกรรมจริงได้เสมอไป รวมทั้งความเสี่ยงที่ผู้เลือกใช้ทางลัดเชิงสัญลักษณ์/ภาพลักษณ์แทนการประเมินเชิงเนื้อหา ซึ่งอาจลดความคงเส้นคงวาของการลงคะแนนตามอุดมการณ์ในบางกรณี นอกจากนี้ ในพื้นที่ที่การแข่งขันมุ่งเน้นคุณค่าที่ทุกคนเห็นพ้อง (Valence) มากกว่าความแตกต่างเชิงนโยบาย การลงคะแนนตามอุดมการณ์อาจถูกบดบังด้วยการประเมินความสามารถและความน่าเชื่อถือของบุคคลิกผู้สมัคร อย่างไรก็ตาม การออกแบบเครื่องมือวัดที่ยึดโยงกับแกนคุณค่าทางอุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น และการประเมินความสำคัญ ความแน่ใจ การรับรู้ความแตกต่างเชิงประเด็น จะช่วยให้ตรวจวัดปรากฏการณ์การลงคะแนนตามอุดมการณ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นในบริบทของประชาชนในจังหวัดหนองคาย

กล่าวโดยสรุป การลงคะแนนตามอุดมการณ์/การลงคะแนนตามประเด็นให้กรอบคิดที่ชัดเจนในการอธิบายเส้นทางจากทัศนคติทางการเมืองไปสู่พฤติกรรมเลือกตั้ง ในมิติตามอุดมการณ์ โดยเน้นบทบาทของโครงสร้างความเชื่อ การรับคัดกรอง สุ่มหยิบข้อมูล และความสำคัญของประเด็นที่ประชาชนให้คุณค่า เมื่อนำมาประยุกต์กับการเมืองท้องถิ่น โครงสร้างอุดมการณ์ยึดโยงกับชุดคุณค่าเชิงธรรมาภิบาล และคุณภาพบริการซึ่งจับต้องได้ในชีวิตประจำวัน และเมื่อชนชั้นนำ/สื่อสังคมตอกย้ำประเด็นเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ ความสอดคล้องระหว่างทัศนคติและการลงคะแนนก็จะยิ่งชัดเจนขึ้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงใช้กรอบดังกล่าวรองรับการกำหนดตัวชี้วัดทัศนคติและแบบแผนการลงคะแนน ตลอดจนการตั้งสมมติฐานเชิงทดสอบเพื่ออธิบายพฤติกรรมของประชาชนในจังหวัดหนองคายอย่างเป็นระบบ

อัตลักษณ์ทางสังคมอธิบายว่ามนุษย์มีได้ตัดสินใจเชิงการเมืองในฐานะปัจเจกโดดเดี่ยวเท่านั้น หากแต่ในฐานะสมาชิกของกลุ่มที่ตนยึดโยงอยู่ ครอบครัว ชุมชน อาชีพ เครือญาติ สมาคม องค์กรทางการเมือง ซึ่งทำหน้าที่เป็นกรอบตีความข้อมูลและแหล่งพลังทางอารมณ์ในการตัดสินใจ (Tajfel & Turner, 1979) แกนหลักของทฤษฎีคือกระบวนการจัดประเภทตนเอง (Self-categorization) ให้เป็นคนในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แล้วสร้างเป้าหมายเพื่อธำรงความเด่นเชิงบวกของกลุ่มผ่านการเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น (Turner, Hogg, Oakes, Reicher, & Wetherell, 1987) เมื่ออัตลักษณ์กลุ่มถูกกระตุ้น บุคคลมักทำให้ตัวเองเป็นภาพแทนของกลุ่ม (Depersonalization) รับเอาบรรทัดฐานของกลุ่มมาเป็นของตนเอง และแสดงความลำเอียงเข้าข้างพวกเดียวกัน (In-group favoritism) ทั้งในการรับข้อมูล

การประเมินผู้สมัคร และการตัดสินใจในคูหา ในบริบทการเมืองท้องถิ่น เช่น จังหวัด หนองคาย อุตสาหกรรมท้องถิ่น ภูมิลำเนา ชุมชนอาชีพ เครือข่ายศรัทธา หรือเครือข่าย อาสาสมัคร สามารถทำงานเสมือนพรรค/ค่ายการเมืองเชิงสังคมที่หล่อหลอม การเลือกตั้งได้ไม่แพ้ฝ่ายพรรคการเมืองระดับชาติบนฐานคิดเดียวกัน การระบุตัวตนทางการเมืองกับพรรค (Party identification) ตามแบบจำลองมิชแกนถือเป็นความผูกพันทางจิตวิทยาระยะยาวที่บุคคลมีต่อพรรค/ค่าย เป็นเหมือนตัวตนทางการเมืองที่ทำหน้าที่เป็นจากรอง (Perceptual screen) กับการรับรู้ข่าวสาร การประเมินผู้สมัครและการตัดสินใจลงคะแนน (Campbell, Converse, Miller, & Stokes, 1960) ที่มาของความผูกพันนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการขัดเกลาทางการเมืองในครอบครัวและชุมชนตั้งแต่วัยเยาว์ ต่อด้วยประสบการณ์สำคัญระหว่างทางชีวิตซึ่งค่อย ๆ ตกย้ำหรือปรับแต่งระดับความผูกพัน (Jennings & Niemi, 1968; 1981; Sears & Funk, 1999) งานสมัยใหม่มองพรรคพวกนิยมเป็นอัตลักษณ์ทางสังคมโดยตรง คล้ายอัตลักษณ์เชื้อชาติ ศาสนาหรือทีมกีฬา ซึ่งให้ผลประโยชน์เชิงการแสดงออก (Expressive benefits) กับผู้ยึดมั่น เช่น ความภูมิใจ ความเป็นเจ้าของและความสอดคล้องทางตัวตน (Green, Palmquist, & Schickler, 2002) ด้วยเหตุนี้แม้ผู้ได้แย้งจะเสนอเหตุผลเชิงนโยบายที่มีน้ำหนัก ผู้ระบุตัวกับ ค่ายหนึ่งอย่าง เข้มก็ยังมีความโน้มเอียงตามเส้นทางอัตลักษณ์มากกว่าจะย้ายค่ายในระยะสั้น

กลไกจุลภาคที่ทำให้อัตลักษณ์ทางการเมืองทรงพลังต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ได้แก่ (ก) แรงจูงใจและความสอดคล้องของตัวตน มนุษย์มักเลือกที่ทำให้ฉันในแบบที่เป็น สมาชิกกลุ่มนี้ถูกยืนยัน จึงรับข่าวสารที่ช่วยยืนยันตนและคัดทิ้งข่าวสารที่ท้าทายตน (Motivated reasoning) (Cohen, 2003; Lodge & Taber, 2013) (ข) ผลลัพธ์เชิงอารมณ์ ความรักพวกเดียวกัน/ความไม่ชอบฝ่ายตรงข้าม (in-group love / out-group dislike) ทำให้การเมืองกลายเป็นเรื่องของเราเขามากกว่านโยบายผลประโยชน์โดยตรง ซึ่งส่งผลให้การลงคะแนนมีมิติเชิงแสดงออก (Expressive voting) สูง (Achen & Bartels, 2016) และ (ค) ตัวชี้้นจากชนชั้นนำและเครือข่าย เมื่อชนชั้นนำส่งสัญญาณทิศทางที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของค่าย ผู้สนับสนุนมีแนวโน้มจัดระเบียบทัศนคติตามสัญญาณดังกล่าว (Miller & Shanks, 1996) ปรากฏการณ์นี้ยิ่งแรงในเครือข่ายชุมชนที่หนาแน่น ซึ่งมีการสื่อสารแบบตัวต่อตัวและความไว้วางใจสูง (Huckfeldt & Sprague, 1995; Zuckerman, 2005) จึงเห็นการแพร่กระจายของบรรทัดฐานค่ายอย่างรวดเร็วในระดับท้องถิ่น อัตลักษณ์ทางสังคม/การระบุตัวกับค่ายยังอธิบายมิติ ความผูกพันของพฤติกรรม

การเลือกตั้งในงานวิจัยนี้โดยตรง กล่าวคือผู้มีความผูกพันสูง ต่อค่ายพรรคผู้นำท้องถิ่น หรือเครือข่ายสังคมที่ตนสังกัด จะลงคะแนนตามความผูกพัน แม้ในบางคราวจุดยืนเชิงนโยบายเฉพาะเรื่องจะมีใช้ปัจจัยหลัก การเลือกตามความผูกพัน จึงมิใช่เรื่องไร้เหตุผล แต่เป็นเหตุผลในเชิงอัตลักษณ์ การธำรงภาพตนและสถานภาพ ในเครือข่ายซึ่งให้ผลตอบแทนทางสัญลักษณ์และทางสังคมกับผู้เลือก เช่น การได้รับการยอมรับในชุมชน ความภูมิใจในค่าย หรือการเข้าถึงทรัพยากรเชิงเครือข่าย (Green et al., 2002)

ในสภาพสนามจริงของการเมืองท้องถิ่นยังพบแรงบีบข้ามกลุ่ม (Cross-pressures) เช่น บุคคลคนเดียวอาจมีอัตลักษณ์ชุมชนหนึ่ง แต่อัตลักษณ์วิชาชีพ/เครือข่ายไปอีกทาง การตัดสินใจในคุหาจึงเป็นผลของการถ่วงน้ำหนักระหว่างอัตลักษณ์หลายชั้น และเมื่อเครือข่ายใดเครือข่ายหนึ่งเข้มแข็งกว่า เช่น เครือข่ายผู้นำชุมชน/ศาสนา อัตลักษณ์ สายนั้นอาจกลายเป็นตัวชี้ขาด

อย่างไรก็ดี อัตลักษณ์มิได้ทำงานโดดเดี่ยว หากทว่าโอบล้อมและจัดระเบียบทัศนคติ/ข้อมูลอื่น ๆ ที่ผู้เลือกได้รับ กล่าวอีกนัยหนึ่งอัตลักษณ์เป็นประตูที่ตัดสินว่าข่าวสารใดจะถูกเชื่อถือหรือปฏิเสธ (Cohen, 2003) จึงอธิบายได้ว่าทำไมผู้ระบุตัวกับค่ายหนึ่งอาจให้คะแนนความน่าเชื่อถือของนโยบายหรือผลงานย้อนหลังแตกต่างจากผู้ระบุตัวกับค่ายอื่น แม้เผชิญข้อมูลเดียวกัน ในเชิงคุณค่าแมโคร เมื่ออัตลักษณ์พรรค/ค่ายผูกกับสัญลักษณ์/เรื่องเล่า (Narratives) บางอย่างซ้ำ ๆ ระยะเวลา เช่น ค่ายที่โปร่งใส/รับผิดชอบ หรือค่ายที่ใกล้ชิดชุมชน ลุยกานถึงพื้นที่ ผู้สนับสนุนจะสร้างภาพจำทางอารมณ์ (Affective image) ต่อค่ายนั้น และยึดโยงตนเองกับภาพจำดังกล่าว (Mason, 2018) ส่งผลให้การลงคะแนนกลายเป็นการยืนยันความเป็นเรามากกว่าการแก้ปัญหาเชิงเทคนิคเฉพาะหน้า เมื่อนำทฤษฎีมาผูกกับกรอบแนวคิดของวิทยานิพนธ์นี้ จะเห็นเส้นทางจากตัวแปรอิสระสู่พฤติกรรมที่ชัดเจน ประการแรกปัจจัยส่วนบุคคลบางประการสัมพันธ์เชิงสถิติกับความเข้มของอัตลักษณ์และความเสี่ยงของแรงบีบข้ามกลุ่ม (เช่น อายุ ช่วงชีวิต สถานภาพ สมรส อาชีพ/ภาคเศรษฐกิจ และรายได้ซึ่งกำหนดวงสังคมที่คบหาและชนิดเครือข่ายที่เข้าร่วม) จึงคาดให้เกิดความแตกต่างเชิงพฤติกรรมลงคะแนนตามความผูกพันระหว่างกลุ่มเหล่านี้ (Campbell et al., 1960) ประการที่สองทัศนคติทางการเมืองเป็นเนื้อในของอัตลักษณ์ โดยอัตลักษณ์ซึ่งกรอบจัดระเบียบทัศนคติ และทัศนคติที่ถูกจัดระเบียบก็ย้อนตอบย้ำอัตลักษณ์ให้มั่นคงขึ้น (Converse, 1964; Miller & Shanks, 1996) ประการ

ที่สาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองทำหน้าที่เป็นเครื่องวัดของอัตลักษณ์ ยิ่งเข้าร่วมกิจกรรมของค่าย/ชุมชน ยิ่งได้รับสัญญาณและแรงเสริมอารมณ์บอยขึ้น ทำให้ความผูกพันลึกซึ้งและโอกาสลงคะแนนตามความผูกพันสูงขึ้น (Verba, Scholzman, & Brady, 1995; Huckfeldt & Sprague, 1995)

ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการเพื่อการวัดในแบบสอบถามจึงควรมุ่งประเมินความเข้มของการระบุตัว (เช่น รู้สึกว่าตนเป็นคนของค่าย/พรรค/เครือข่ายนี้มากเพียงใด), ความผูกพันทางอารมณ์ (ภูมิใจ/รัก/ปกป้องค่ายมากเพียงใด), และความผูกพันทางสังคม (มีเพื่อน/ครอบครัว/ผู้นำที่เป็นสมาชิกค่ายเดียวกันมากเพียงใด), ควบคู่กับบรรทัดฐานเครือข่าย (คิดว่าคนรอบตัวคาดหวังให้เลือกค่ายนี้หรือไม่) และต้นทุนทางสังคมหากแหกคอก (กังวลว่าจะถูกมองไม่ดีถ้าไม่เลือกเหมือนเครือข่ายหรือไม่) รายการคำถามทั้งหมดควรอยู่ในสเกลไลเคิร์ต 5 ระดับ และแยกให้ชัดจากมิติแรงกดดันทางสังคมเพื่อหลีกเลี่ยง ความซ้อนทับ โดยให้น้ำหนักอัตลักษณ์/ความผูกพันเป็นเรื่องของความยึดโยงและอารมณ์ต่อค่าย ขณะที่แรงกดดันเป็นเรื่องของความคาดหวังและการควบคุมทางสังคม (แนวคิดที่ต่างกันแต่สัมพันธ์กัน) สำหรับการตรวจคุณภาพเครื่องมือให้ใช้ IOC $\geq .50$ จากผู้ทรงคุณวุฒิ ทดสอบความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's alpha $\geq .70$ และตรวจความตรง เชิงโครงสร้างด้วย EFA/CFA เพื่อยืนยันว่ามีมิติลงคะแนนตามความผูกพันจำแนกออกจากมิติตามผลประโยชน์/ตามอุดมการณ์/ตามแรงกดดันอย่างเป็นระบบ

ในเชิงพยากรณ์เชิงสถิติ งานวิจัยสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า (ก) คะแนนอัตลักษณ์/ความผูกพันกับค่ายสูงสัมพันธ์เชิงบวกกับคะแนนพฤติกรรมลงคะแนนตามความผูกพัน (ข) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความหนาแน่นของเครือข่ายสนับสนุนสัมพันธ์เชิงบวกกับคะแนนความผูกพัน และทำหน้าที่เป็นตัวกลาง/ตัวเสริมให้ผลของอัตลักษณ์ต่อพฤติกรรมแรงขึ้น (ค) กลุ่มปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน โดยเฉพาะอาชีพและภูมิฐานะมีค่าเฉลี่ยความผูกพันต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และ (ง) เมื่อควบคุมมิติผลประโยชน์และอุดมการณ์แล้ว อัตลักษณ์ยังคงมีอิทธิพลอิสระต่อการลงคะแนน ซึ่งสะท้อนพลังของกลไก ทางสังคมอารมณ์ในระดับท้องถิ่น (Green et al., 2002; Huckfeldt & Sprague, 1995)

แม้ทฤษฎีอัตลักษณ์จะทรงพลัง แต่ก็มีข้อจำกัดที่พึงตระหนัก ได้แก่ ภาวะการแบ่งขั้วเชิงอารมณ์ (Affective polarization) ที่อาจทำให้การถกแถลงเชิงนโยบายลำบาก

และเปิดช่องให้ข้อมูลบิดเบือนแพร่กระจาย (Mason, 2018) อีกทั้งโครงสร้างพรรคการเมืองในบางพื้นที่อาจ ไม่นั่นคง ทำให้อัตลักษณ์ท้องถิ่น/เครือข่ายทำหน้าที่แทนพรรคได้ซึ่งสร้างความหลากหลาย ของรูปแบบความผูกพันยิ่งขึ้น นักวิจัยจึงควรระบุขอบเขตของอัตลักษณ์ที่วัดให้ชัด (เช่น พรรคค่าย เครือข่ายอาสา กลุ่มวิชาชีพ) และรายงานผลโดยแยกพรรณาแต่ละประเภท เพื่อลดการเหมารวม ท้ายที่สุด การเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์กับนโยบายควรเน้น การสร้างพื้นที่ร่วมที่ลดแรงปะทะระหว่างค่าย และส่งเสริมอัตลักษณ์ระดับเหนือ (Superordinate identity) เช่น อัตลักษณ์คนหนองคาย ที่ยืนอยู่เหนือความแตกต่างย่อย เพื่อให้การมีส่วนร่วมและการแข่งขันทางเลือกทางการเมืองนำไปสู่คุณภาพการบริการสาธารณะและความไว้วางใจในสถาบันที่สูงขึ้น

บรรทัดฐานทางสังคมและอิทธิพลของเครือข่ายเสนอว่า การตัดสินใจทางการเมือง ของประชาชนมิได้เกิดขึ้นในสุญญากาศ หากแต่ก่อรูปขึ้นท่ามกลางความคาดหวังของสังคม (norms) และโครงสร้างความสัมพันธ์ที่บุคคลสังกัดอยู่ (Networks) ซึ่งกำหนดว่าอะไรควร ไม่ควร และคนรอบตัวทำอะไรกันจริง (Cialdini & Goldstein, 2004; Huckfeldt & Sprague, 1995) ในเชิงจิตวิทยาสังคม แยกบรรทัดฐานได้เป็นสองชนิดสำคัญ ได้แก่ บรรทัดฐานพรรณนา (Descriptive norms คนส่วนใหญ่ทำอะไรอยู่) และบรรทัดฐานกำกับ (Injunctive norms คนส่วนใหญ่คิดว่าอะไรถูก ผิด) เมื่อบรรทัดฐานทั้งสองชนิดถูกทำให้เด่นในสถานการณ์เดียวกัน อิทธิพลต่อพฤติกรรมจะรุนแรงเป็นพิเศษ เพราะบุคคลทั้งเห็นว่าคุณอื่นกำลังทำสิ่งนั้นและรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวัง (Cialdini, Reno, & Kallgren, 1990; Kallgren, Reno, & Cialdini, 2000) บริบทท้องถิ่น เช่น ความคาดหวังของครอบครัว ผู้นำชุมชน เครือญาติ หรือสมาคมวิชาชีพ จึงมีอำนาจสูงต่อการไปใช้สิทธิ และลงคะแนนให้เหมือนกันในกลุ่ม โดยเฉพาะเมื่อกิจกรรมการเมืองเป็นเรื่องที่ทุกคนในชุมชนพูดถึงและจับตาอยู่ใกล้ชิด

กลไกอิทธิพลของบรรทัดฐานทำงานผ่านทั้งแรงกดดันเชิงบวก/ลบ และความต้องการความสอดคล้องกับกลุ่ม บุคคลปรับท่าทีและการกระทำเพื่อลดความเสี่ยงต่อการถูกตักเตือน มองไม่ดี หรือถูกกันออกจากวงสังคม (Deutsch & Gerard, 1955) หลักฐานเชิงทดลองคลาสสิกชี้ว่า แม้ในเรื่องง่าย ๆ อย่างการรับรู้รูปทรง คนเราก็มักพร้อมไปกับกลุ่มเพื่อหลีกเลี่ยงความโดดเด่นเชิงลบ (Asch, 1956) เมื่อนำมาสู่สนามเลือกตั้ง ความคาดหวังว่าคนบ้านเราไปใช้สิทธิกัน หรือคนกลุ่มเราเลือกคนนั้นกัน จึงทำให้บุคคลรู้สึกว่าการไม่ไปใช้จะเสียอะไรดี หากเป็นฉันจะยอมผิดแพกจากพวกเราไหม งานเชิงทฤษฎีของ Cialdini

ยังเตือนว่า การสื่อสารบรรทัดฐานปรณนาแบบคนส่วนใหญ่ไม่ทำสิ่งที่ถูก อาจก่อผลย้อนศร (Boomerang effect) ได้ เช่น ข้อความว่ามีคนจำนวนมากไม่ออกไปใช้สิทธิ อาจทำให้พฤติกรรมแย่ง เพราะทำให้การไม่ไปหาเป็นเรื่องปกติ ในขณะที่การเน้นบรรทัดฐานกำกับครอบครัว/ชุมชนคาดหวังว่าเราควรไปใช้สิทธิ ช่วยกันผลย้อนศรและขับพฤติกรรมในทิศที่ต้องการ (Cialdini, 2003; Cialdini & Goldstein, 2004)

นอกเหนือจากตัวบรรทัดฐานเอง โครงสร้างเครือข่ายคือบริบทที่ขยายหรือลดทอนอิทธิพลดังกล่าว เครือข่ายการสนทนาทางการเมืองที่หนาแน่นและเป็นเนื้อเดียวกันสูง (Dense & homophilous) มีแนวโน้มเสริมแรงทัศนคติและแบบแผนเดียวกันทั้งกลุ่ม ทำให้การระดมไปใช้สิทธิและการลงคะแนนแบบสอดคล้องกับพวกเราเกิดขึ้นได้ง่าย (Huckfeldt & Sprague, 1995; Zuckerman, 2005) ในขณะเดียวกัน เครือข่ายที่มีความหลากหลายตัดขวาง (cross-cutting networks) อาจเพิ่มการรับฟังมุมมองต่างค่าย ทำให้เกิดความลังเลหรือการปรับท่าที แต่ก็ช่วยลดการแบ่งขั้วและแรงกดดันให้สอดคล้อง (Huckfeldt & Sprague, 1995)

งานเชิงสังคมวิทยาอธิบายด้วยภาษาโครงสร้างว่า สายสัมพันธ์อ่อน (Weak ties) เป็นท่อส่งข้อมูลใหม่ ๆ ข้ามชุมชน (Granovetter, 1973) ขณะที่หลุมโครงสร้างและบทบาทคนกลาง (Brokers) ทำให้บรรทัดฐานของกลุ่มหนึ่งไหลไปสู่อีกกลุ่มได้เร็วขึ้น (Burt, 2004) เมื่อบรรทัดฐานเริ่มแพร่กระจาย การมีเกณฑ์ยอมรับที่ต่างกันของแต่ละคน (thresholds) จะกำหนดจุดที่พฤติกรรมของชนกลุ่มน้อยกลายเป็นกระแสในชุมชน (Granovetter, 1978) ภาพนี้อธิบายได้ว่าเหตุใดประกาศ/คำชวนของผู้นำชุมชนบางคนจึงเปลี่ยนพฤติกรรม การไปใช้สิทธิของทั้งหมู่บ้านได้ในเวลาอันสั้น

หลักฐานภาคสนามเชิงทดลองยืนยันพลังของบรรทัดฐานและเครือข่ายต่อการเมืองการเลือกตั้งอย่างชัดเจน การเคาะประตู โทรศัพท์ จัดหมายเชิงชักชวนแบบตัวต่อตัวมีผลต่อการเพิ่มอัตราการไปใช้สิทธิอย่างมีนัย (Gerber & Green, 2000) และเมื่อนำแรงกดดันทางสังคมมาเป็นสารในจดหมาย เช่น รายงานว่าบ้านของคุณและเพื่อนบ้านจะถูกเปรียบเทียบอัตราการไปใช้สิทธิ อัตราการไปหาเพิ่มสูงกว่าจดหมายทั่วไปอย่างมาก ซึ่งเป็นหลักฐานตรงของพลังบรรทัดฐานกำกับในชีวิตจริง (Gerber, Green, & Larimer, 2008) ในระดับเครือข่ายออนไลน์ การศึกษาขนาดใหญ่มากพบว่า เพียงการเห็นเพื่อนบอกว่าคุณไปใช้สิทธิแล้ว พร้อมสัญญาณทางสังคม สามารถกระตุ้นการไปหาได้ทั้งผ่านผลทางตรงและการแพร่ต่อ ๆ กัน (Bond et al., 2012) งานภาคสนามอื่นยังชี้ว่า การมีเพื่อน

บ้านหรือสมาชิกครอบครัวไปใช้สิทธิสร้างแรงกดดันทางพฤติกรรมได้จริง โดยเฉพาะในชุมชนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด (Nickerson, 2008) ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีบรรทัดฐานที่ว่า เมื่อคนรู้สึกว่าการไปค้นหาเป็นทั้งสิ่งที่คนอื่นทำ และสิ่งที่ควรทำ แรงผลักดันเชิงสังคมจะทำงานอย่างเข้มข้น

บรรทัดฐานยังทำงานผ่านภูมิอากาศทางความเห็นของพื้นที่ หากผู้คนรับรู้ว่าการทำหนึ่งเป็นกระแสหลัก ขณะที่อีกทำที่เป็นเสียงส่วนน้อยที่เสี่ยงจะถูกโดดเดี่ยว บุคคลย่อมลังเลที่จะเปิดเผยความเห็นหรือการเลือกที่ต่างไป เกิดสิ่งที่เรียกว่าเกลียวแห่งความเงียบ (Spiral of silence) อันทำให้ท่าทีของเสียงข้างมากยิ่งดูครอบงำยิ่งขึ้น และทวีแรงกดดันให้สอดคล้อง (Noelle-Neumann, 1974) ในพื้นที่ท้องถิ่นเล็ก ๆ ซึ่งการสื่อสารแบบเผชิญหน้าและชื่อเสียงทางสังคมสำคัญ ภูมิอากาศเช่นนี้อาจมีผลต่อการตัดสินใจไป ไม่ไป ค้นหา และทางเลือกในค้นหา โดยเฉพาะในหมู่ผู้ที่ผูกพันกับเครือข่ายแน่นแฟ้นและให้ความสำคัญกับการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน

เมื่อนำกรอบบรรทัดฐานเครือข่ายมาผูกกับกรอบแนวคิดของวิทยานิพนธ์นี้ จะเห็นความสอดคล้องโดยตรงกับมิติการลงคะแนนตามแรงกดดันทางสังคมของตัวแปรตาม กล่าวคือ การรับรู้บรรทัดฐานพรรณนา (คนรอบตัวส่วนใหญ่ไปค้นหา/เลือกค่ายเดียวกัน) และบรรทัดฐานกำกับ (ครอบครัว/ชุมชนคาดหวังให้ไปค้นหา/เลือกค่ายหนึ่ง) ร่วมกับโครงสร้างเครือข่ายที่หนาแน่นและเนื้อเดียว จะเพิ่มความน่าจะเป็นของการเลือกที่สอดคล้องกับกลุ่ม ทั้งยังสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในฐานะกลไกเสริมยิ่งเข้าร่วมกิจกรรมและแทรกตัวอยู่ในเครือข่ายมากเท่าไร ยิ่งรับสัญญาณบรรทัดฐานที่แข็งแกร่งและส่งผลให้แรงกดดันทางสังคมต่อการตัดสินใจยิ่งมากขึ้น (Huckfeldt & Sprague, 1995; Verba, Scholzman, & Brady, 1995) จุดสำคัญเชิงแนวคิดคือ ต้องแยกแรงกดดันทางสังคมออกจากความผูกพัน/อัตลักษณ์ แม้ทั้งสองจะสัมพันธ์กัน แต่แรงกดดันหมายถึงความคาดหวัง การควบคุมของกลุ่ม (ทำเพื่อไม่ผิดแพก/ไม่เสียหน้า) ขณะที่ความผูกพันคือความยึดโยง ความรักค่าย (ทำเพราะเป็นเรา) การวัดที่ดีจึงควรถามทั้งการรับรู้ความคาดหวังของคนใกล้ชิด การยอมรับ ไม่ยอมรับหากเลือกต่างและความถี่ของการถูกชักชวนเพื่อสะท้อนแรงกดดันโดยตรง ไม่ใช่เพียงรักค่าย

ในเชิงพยากรณ์ งานวิจัยนี้คาดว่า (ก) ผู้ที่รับรู้ว่าคนรอบตัวส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิและเลือกค่ายเดียวกันจะมีคะแนนมิติลงคะแนนตามแรงกดดันทางสังคมสูงกว่า (ข)

ผู้ที่รายงานว่าครอบครัว/ผู้นำชุมชนคาดหวังให้เสียค่าใช้จ่ายหนึ่งจะมีโอกาสเลือกสอดคล้องกับค่านัยสูงขึ้น แม้ควบคุมทัศนคติและผลประโยชน์ส่วนบุคคล (ค) ความหนาแน่นของเครือข่ายสนับสนุนและความถี่ของการถูกชักชวน (เช่น เพื่อน/ญาติชวนไปดูหา) จะสัมพันธ์เชิงบวกกับการไปใช้สิทธิ และ (ง) ผลของบรรทัดฐานจะรุนแรงเป็นพิเศษในกลุ่มที่ให้ค่านัยสูงต่อชื่อเสียงทางสังคมหรือพึ่งพาเครือข่ายเพื่อทรัพยากรในชีวิตประจำวัน ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับหลักฐานภาคสนามเชิงทดลองและทฤษฎีโครงสร้างเครือข่ายที่ทบทวนข้างต้น (Gerber & Green, 2000; Gerber, Green, & Larimer, 2008; Bond et al., 2012; Huckfeldt & Sprague, 1995)

ท้ายที่สุดแม้บรรทัดฐานและเครือข่ายจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมการเลือกตั้งในมิติแรงกดดันทางสังคมได้ดี แต่ก็มีข้อควรระวังในการสื่อสารนโยบายและการออกแบบเครื่องมือวัด เช่น การสื่อสารตัวเลขคนส่วนใหญ่ไม่ไปดูหา อาจทำให้การไม่ไปดูหากลายเป็นเรื่องธรรมดา (Cialdini, 2003) หรือการถามคำถามที่เสี่ยงต่อแรงกดดันทางสังคมสูงอาจก่ออคติการตอบ (Social desirability bias) นักวิจัยจึงควรเน้นบรรทัดฐานกำกับเชิงบวกในการสื่อสาร และใช้เทคนิคการวัดที่ลดอคติ เช่น ย้ำความเป็นความลับของคำตอบ หรือใช้ถ้อยคำปลายเปิดก่อนปิดเพื่อประเมินแรงกดดันอย่างรอบคอบ ทั้งหมดนี้เพื่อให้การตีความผลในบริบทจังหวัดหนองคายมีความแม่นยำและเป็นประโยชน์เชิงนโยบายจริง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โมเดลอาสาสมัครเชิงพลเมือง หรือโมเดลทรัพยากร อธิบายว่าทำไมบางคนจึงมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าคนอื่น โดยเสนอว่า การเข้าร่วมมิได้เกิดจากแรงจูงใจเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลลัพธ์ของการบรรจบกันระหว่างทรัพยากรที่มีอยู่ (เวลา เงิน และทักษะพลเมือง ในการเขียน พูด นำประชุม จัดการเอกสาร) กับแรงจูงใจ/การมีส่วนร่วมทางจิตวิทยา (ความสนใจทางการเมือง ความรู้สึกมีพลังหรือประสิทธิภาพทางการเมือง Political efficacy) และเครือข่ายการชักชวน (Being asked/recruitment) ที่เปิดโอกาสให้ถูกดึงเข้าไปในกิจกรรม (Verba, Scholzman, & Brady, 1995; Brady, Verba, & Scholzman, 1995) กล่าวให้ชัด โมเดลนี้เห็นว่าผู้ที่มีเวลา มีเงิน มีทักษะ และถูกชักชวนบ่อย ย่อมเข้าสู่เวทีการเมืองได้ง่ายกว่าและบ่อยกว่าคนที่ไม่มีทรัพยากรและโอกาสเหล่านี้น้อย การเข้าร่วม

ก็จะแพงเกินไปในเชิงต้นทุน แม้จะสนใจการเมืองก็ตาม (Rosenstone & Hansen, 1993) ข้อถดถอยที่สำคัญคือ การเข้าร่วมไม่ใช่คุณลักษณะนิสัยส่วนบุคคลถาวร แต่เป็นผลจากโครงสร้างโอกาสและการลงทุนพัฒนาทักษะในชีวิตประจำวัน เช่น การฝึกนำกิจกรรมในวัด/โบสถ์ สมาคมชุมชน สหกรณ์ โรงเรียน หรือสถานที่ทำงาน ซึ่งเป็นโรงเรียนทักษะพลเมืองนอกระบบการเมืองที่ทำให้คนธรรมดาพร้อมต่อการมีส่วนร่วมโดยแทบไม่รู้ตัว (Verba et al., 1995; Schlozman, Verba, & Brady, 2012)

เมื่อนำโมเดลทรัพยากรมาผูกกับการตัดสินใจเลือกตั้ง จะเข้าใจได้ว่าทำไมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิ และแบบแผนการลงคะแนนอย่างเป็นระบบ ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะเป็นประจำมักลดต้นทุนข้อมูล (รู้ช่องทาง เข้าถึงข่าวสาร รู้จักผู้สมัคร/นโยบาย) เพิ่มความมั่นใจว่าตนมีผลต่อการเมือง และถูกชักชวนให้ไปคูหา/สนับสนุนผู้สมัครบ่อยครั้งขึ้น ผลรวมคือความน่าจะเป็นในการไปใช้สิทธิสูงกว่า และเมื่อตัดสินใจในคูหาก็มักมีกรอบคิดที่เป็นระบบมากขึ้น บางคนจึงโน้มไปสู่การลงคะแนนตามอุดมการณ์ (เพราะเชื่อมโยงนโยบายกับคุณค่าของตนได้ดีขึ้น) หรือตามผลประโยชน์สาธารณะ (เพราะประเมินผลได้เสียของนโยบายท้องถิ่นได้ชัดขึ้น) ในขณะที่การอยู่ในเครือข่ายเข้มแข็งก็ทำให้แรงกดดันทางสังคมทำงานได้แรงขึ้น (Verba et al., 1995; Rosenstone & Hansen, 1993) ในมุมแคลคูลัสของการลงคะแนน ($R = pB - C + D$) การเข้าร่วมช่วยลด C (ต้นทุนเวลา/ข้อมูล) และเพิ่ม D (ความรู้สึกหน้าที่/การเป็นเจ้าของชุมชน) จึงทำให้การไปคูหาคุ้มค่ามากขึ้น แม้ p (โอกาสที่เสียงตนชี้ขาด) จะเล็กก็ตาม (Riker & Ordeshook, 1968; แนวคิดอธิบายในบทก่อน)

หลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุนองค์ประกอบทั้งสามของโมเดลอย่างกว้างขวาง งาน Beyond SES ชี้ว่าความแตกต่างด้านสถานะเศรษฐกิจ-สังคม (การศึกษา อาชีพ รายได้) อธิบายการเข้าร่วมได้เพียงส่วนหนึ่ง แต่ตัวทำนายที่เฉียบคมกว่าคือทักษะพลเมืองที่ได้จากการปฏิบัติจริง เช่น เคยวางแผนงาน ร่างหนังสือ ลงนามรวบรวมรายชื่อ จัดประชุม ซึ่งสร้างความสามารถและความมั่นใจให้ย้ายจากกิจกรรมชุมชนไปสู่กิจกรรมการเมืองได้ (Brady et al., 1995; Verba et al., 1995) ด้านเครือข่ายชักชวน พบอย่างเสมอต้นเสมอปลายว่า การถูกถามเพียงอย่างเดียวก็เพิ่มโอกาสเข้าร่วมอย่างมีนัย (Rosenstone & Hansen, 1993) ผลการทดลองภาคสนามสมัยใหม่ยืนยันว่า การเคาะประตู โทรศัพท์ จดหมาย หรือข้อความที่ทำให้ผู้มีสิทธิรู้สึกว่ามีคนชวน/มีคนคาดหวัง จะเพิ่มอัตราการไปใช้สิทธิอย่างสม่ำเสมอ (Gerber & Green, 2000; Gerber, Green, & Larimer,

2008) เมื่อเทียบในมิติทรัพยากร เวลา มักเป็นข้อขัดแย้งที่สุดในกลุ่มแรงงานนอกระบบ/ ชั่วโมงยืดหยุ่นต่ำ ขณะที่ทักษะพลเมืองกระจายไม่เท่ากันระหว่างอาชีพ/สถาบันทางสังคม ผู้ที่ทำงานบริหาร/ประสานงานในที่ทำงานหรือองค์กรชุมชน จะสะสมทักษะที่นำไปใช้ใน กิจกรรมทางการเมืองได้มากกว่า (Verba et al., 1995; Schlozman et al., 2012)

นัยเชิงความเสมอภาคที่โมเดลนี้เน้นคือ การบิดเบือนเชิงตัวแทน (Representational distortion) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อทรัพยากรและโอกาสชักชวนกระจุกตัวอยู่ใน กลุ่มที่มีฐานะ/การศึกษา/อาชีพบางประเภท ทำให้เสียงการเมืองของพวกเขาดังกว่าเสียง ของผู้มีทรัพยากรต่ำ แม้ทุกคนมีสิทธิเท่ากันก็ตาม (Verba et al., 1995; Schlozman et al., 2012) สำหรับจังหวัดหนองคาย ประเด็นนี้ชวนให้ผู้กำหนดนโยบาย/ผู้จัดการเลือกตั้งมอง ไกลกว่าการรณรงค์วันเลือกตั้งไปสู่การลงทุนในโครงสร้างฝึกทักษะพลเมือง และช่องทาง ชักชวนที่ทั่วถึง ตลอดทั้งวาระ เช่น ศูนย์เรียนรู้ทักษะสาธารณะใน อบท./สถานศึกษา เครือข่ายอาสาสมัครชุมชน กลไกรับฟังเชิงรุก และข้อมูลสาธารณะที่เข้าถึงง่าย สิ่งเหล่านี้ ทำหน้าที่ลดช่องว่างทรัพยากร และทำให้การเข้าร่วมไม่ใช่ภาระเฉพาะคนมีเวลา/การศึกษา เท่านั้น

โมเดลทรัพยากรยังช่วยตีความความแตกต่างทางปัจจัยส่วนบุคคลที่มักพบในงาน เลือกตั้งจริงอย่างเป็นระบบ กลุ่มวัยทำงาน ชั่วโมงยาว/การเดินทางไกลย่อมมีต้นทุนเวลา (C) สูง จึงไปคู้หาน้อยกว่ากลุ่มที่จัดการเวลาได้เอง ขณะที่ผู้มีรายได้สูงกว่ามักมีอำนาจ ต่อรองเวลา/เข้าถึงข้อมูลและเครือข่ายที่เอื้อต่อการเข้าร่วมมากกว่า (Leighley & Nagler, 2013) ในทางกลับกัน ผู้สูงอายุแม้มีรายได้จำกัด แต่อาจมีเวลาและเครือข่ายชุมชน หนาแน่นกว่า จึงมีอัตราเข้าร่วมสูงกว่าที่คาดจากฐานะอย่างเดียว การแทรกตัวอยู่ ในสถาบันที่ฝึกทักษะพลเมือง เช่น สมาคมอาชีพ/กลุ่มศรัทธา ก็ยกระดับโอกาสเข้าร่วม โดยไม่ขึ้นกับการศึกษาทางการ (Verba et al., 1995) ด้านดิจิทัล งานสังเคราะห์พบว่า การ ใช้อินเทอร์เน็ต/เครือข่ายสังคมสามารถเชื่อมต่อบุคคลกับข้อมูล การชักชวน และกิจกรรม ได้เพิ่มขึ้น แม้ผลจะขึ้นกับบริบทและคุณภาพกิจกรรม (Boulianne, 2009) สรุปคือ ปัจจัย ส่วนบุคคลไม่ใช่ชะตากรรม แต่ทำงานผ่านทรัพยากร ทักษะ และเครือข่ายที่แตกต่าง ซึ่งสามารถออกแบบนโยบายเพื่อบรรเทาได้

ในเชิงกระบวนการ โมเดลนี้เข้ากันได้ดีกับกรอบวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่วางการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งและ เชื่อมโยงกับทัศนคติทางการเมือง และปัจจัยส่วนบุคคลโดยตรง กล่าวคือ (1) ปัจจัยส่วน

บุคคลกำหนดต้นทุน โอกาสของการเข้าร่วมผ่านทรัพยากรและทักษะ (2) ประสิทธิภาพการเข้าร่วมลดต้นทุนข้อมูลและเพิ่มประสิทธิผลทางการเมือง ทำให้โอกาสไปค้นหาสูงขึ้น และเมื่อตัดสินใจในคุณค่า การประเมินนโยบาย/ผู้สมัครก็มีกรอบมากขึ้น ส่งผลให้การลงคะแนนตามผลประโยชน์ หรือตามอุดมการณ์ชัดเจนขึ้น (3) การอยู่ในเครือข่ายเข้มข้นเพิ่มการถูกชักชวนและแรงคาดหวังทางสังคม ทำให้การลงคะแนนตามแรงกดดันทางสังคมมีโอกาสเกิดสูงขึ้น และ (4) ประสิทธิภาพเข้าร่วมซ้ำ ๆ ยังเสริมความผูกพันกับค่าย/พรรค/ผู้นำท้องถิ่นผ่านปฏิสัมพันธ์ในเครือข่าย จึงสัมพันธ์กับการลงคะแนนตามความผูกพันด้วย (Verba et al., 1995; Rosenstone & Hansen, 1993; Gerber & Green, 2000)

สำหรับการดำเนินงานเชิงวัดในแบบสอบถาม การประเมินการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้สอดคล้องโมเดลทรัพยากรควรรวม (ก) ตัวชี้วัดทรัพยากร เวลา (ว่าง/ยืดหยุ่น), เงิน (ความสามารถแบกรับค่าใช้จ่ายร่วมกิจกรรม), และทักษะพลเมือง (ความถี่ของการเขียนหนังสือราชการ/โพสต์สาธารณะ นำประชุม จัดกิจกรรม ประสานหน่วยงาน) (ข) ตัวชี้วัดแรงจูงใจ/ทัศนคติ ความสนใจการเมือง ความรู้สึกมีพลัง/ประสิทธิผล และ (ค) ตัวชี้วัดเครือข่ายชักชวน ความถี่ถูกชวนจากครอบครัว เพื่อน ผู้นำชุมชน อบต./ผู้สมัคร โดยใช้สเกลไลเคิร์ต 5 ระดับและดัชนีรวมภาพรวม พร้อมตรวจสอบความตรง/ความเชื่อมั่นของสเกล ($IOC \geq .50$; Cronbach's $\alpha \geq .70$) และพิจารณา EFA/CFA เพื่อยืนยันโครงสร้างสามเสาหลักของโมเดล หากข้อมูลเอื้อ อาจทดสอบบทบาทตัวกลาง (Mediation) ของการมีส่วนร่วมระหว่างทรัพยากรพฤติกรรมเลือกตั้ง และบทบาทตัวเสริม (Moderation) ของการถูกชักชวนต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว (Brady et al., 1995; Rosenstone & Hansen, 1993)

ในเชิงพยากรณ์เชิงสถิติ วิทยานิพนธ์นี้สามารถตั้งสมมติฐานว่า (ก) ระดับทักษะพลเมือง และเวลา สูง สัมพันธ์เชิงบวกกับคะแนนการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ข) ความถี่การถูกชักชวนสัมพันธ์เชิงบวกกับทั้งการมีส่วนร่วมและการไปใช้สิทธิ (ค) คะแนนการมีส่วนร่วมสูงสัมพันธ์เชิงบวกกับความน่าจะเป็นการไปใช้สิทธิและกับมติการลงคะแนนที่มีแบบแผน (ตามอุดมการณ์/ผลประโยชน์) และ (ง) เมื่อควบคุมทัศนคติและปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว การมีส่วนร่วมยังคงมีอิทธิพลอิสระต่อพฤติกรรมเลือกตั้ง ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับทฤษฎีและหลักฐานเชิงทดลอง/เชิงสังเกตการณ์ที่มีอยู่ (Verba et al., 1995; Brady et al., 1995; Gerber & Green, 2000; Gerber et al., 2008; Leighley & Nagler, 2013)

ท้ายที่สุดโมเดลทรัพยากรมิได้เป็นเพียงคำอธิบายเชิงวิชาการ หากแต่ชี้
แนวนโยบายที่จับต้องได้ การยกระดับทักษะพลเมืองผ่านสถาบันท้องถิ่น การออกแบบ
ช่องทางชักชวนที่เข้าถึงกลุ่มทรัพยากรต่ำ การลดต้นทุนเวลา/ข้อมูล (เช่น ช่องทางข้อมูล
สาธารณะที่เข้าใจง่าย เวลาเลือกตั้งที่เหมาะสมกับแรงงาน) ล้วนเป็นคั่นโยกที่ทำให้การเข้า
ร่วมกว้างขวางและเท่าเทียมขึ้น ในบริบทจังหวัดหนองคาย สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เสียงของ
ประชาชนกลุ่มหลากหลายเข้าไปอยู่ในการตัดสินใจท้องถิ่นอย่างแท้จริง และยกระดับ
คุณภาพประชาธิปไตยเชิงปฏิบัติในระยะยาว (Schlozman et al., 2012; Putnam, 2000)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองคือการกระทำใด ๆ ของประชาชนที่มีเป้าหมายส่งผล
ต่อการตัดสินใจเชิงสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นผ่านระบบผู้แทน การกำหนดนโยบาย การจัดสรร
ทรัพยากร หรือการตรวจสอบความรับผิดชอบของผู้ดำรงตำแหน่ง แนวคิดร่วมสมัยมองว่า
การมีส่วนร่วมเกิดจากการบรรจบกันของทรัพยากร เวลา เงิน ทักษะพลเมือง แรงจูงใจ
ทางจิตวิทยาการเมือง และโครงสร้างการชักชวนภายในเครือข่ายทางสังคม ซึ่งร่วมกัน
ลดต้นทุน เพิ่มความมั่นใจ และเปิดช่องทางให้เข้าถึงกิจกรรมที่ส่งผลต่อการเมืองในระดับ
พื้นที่และระดับชาติ (Verba, Schlozman, & Brady, 1995; Brady, Verba, & Schlozman,
1995; Rosenstone & Hansen, 1993) สำหรับบริบทการปกครองท้องถิ่นในจังหวัด
หนองคาย การมีส่วนร่วมของประชาชนเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับคุณภาพบริการสาธารณะ
การจัดสรรงบประมาณ และกลไกตรวจสอบความโปร่งใส จึงมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรม
เลือกตั้ง ทั้งในมิติการไปใช้สิทธิและมิติการตัดสินใจในคูหาวรรณกรรมคลาสสิกจำแนก
การมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบเชิงกิจกรรมหลายหมวด เช่น การลงคะแนน การรณรงค์หาเสียง
การติดต่อเจ้าหน้าที่รัฐ การร่วมกิจกรรมแก้ปัญหาชุมชน รวมทั้งการประท้วงและแรง
กดดันนอกสถาบัน ซึ่งแต่ละแบบสะท้อนต้นทุน ทักษะ และเครือข่ายที่แตกต่างกันของ
ผู้เข้าร่วม (Milbrath & Goel, 1977; Verba et al., 1995; Teorell, Torcal, & Montero, 2007)
งานสมัยใหม่เสนอภาพที่ละเอียดขึ้น โดยแยกสภาวะการมีส่วนร่วมเชิงศักยภาพออกจาก
การกระทำจริงคือภาวะความสนใจ ความใส่ใจ และความพร้อมเชิงทักษะ กับการลงมือทำ
จริงในกิจกรรมที่มีผลต่อการเมืองซึ่งช่วยอธิบายวงจรการถอยห่างจากการตื่นตัวสู่การลง
มือในสนามเลือกตั้งได้ชัดเจนยิ่งขึ้น (Ekman & Amna, 2012) ในพื้นที่ท้องถิ่น การร่วมเวที
สาธารณะ การติดตามข้อมูลการเมืองท้องถิ่น การติดต่อ อบต. การอาสาทำงานเพื่อ
ประโยชน์สาธารณะ และการเผยแพร่ข้อมูลหรือข้อคิดเห็นผ่านช่องทางสื่อ ล้วนทำหน้าที่
เป็นบันไดเรียนรู้ที่สะสมทักษะพลเมืองและทุนทางสังคม ส่งผลให้การเข้าร่วมที่ซับซ้อนกว่า

เป็นไปได้ในภายหลัง ในเชิงกลไกการมีส่วนร่วมสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งผ่านหลายทาง ผู้ที่มีประสบการณ์เข้าร่วมสมัชชาเสมอมาก็มีความรู้ทางการเมืองสูงขึ้น เข้าถึงข้อมูลและเครือข่ายได้ง่ายขึ้น มีประสิทธิผลทางการเมืองทั้งภายในตนและภายนอกตนสูงขึ้น และมักถูกชักชวนให้ไปค้นหาหรือสนับสนุนผู้สมัครบ่อยครั้ง จึงมีโอกาสไปใช้สิทธิสูงกว่าและเมื่ออยู่ในคุหาาก็มีกรอบตัดสินใจที่เป็นระบบมากขึ้น ตั้งแต่การประเมินผลได้เสียเชิงนโยบายไปจนถึงการจับคู่คุณค่าทางอุดมการณ์กับทางเลือกที่ชัดเจน (Verba et al., 1995; Niemi, Craig, & Mattei, 1991; Craig, Niemi, & Silver, 1990) ในมุมมองบรรทัดฐานและเครือข่าย ยิ่งบุคคลแทรกตัวในเครือข่ายกิจกรรมการเมืองท้องถิ่นมากเท่าใด ยิ่งรับสัญญาณคาดหวังจากกลุ่มบ่อยและแรงขึ้นซึ่งส่งผลต่อการไปใช้สิทธิและทางเลือกในคุหาอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในชุมชนที่เครือข่ายหนาแน่น (Huckfeldt & Sprague, 1995) สภาพแวดล้อมดิจิทัลเพิ่มมิติใหม่ให้การมีส่วนร่วม ทั้งด้านการเข้าถึงข้อมูล การระดมทรัพยากร และการชักชวน งานสังเคราะห์ชี้ว่าการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ แม้ขนาดผลขึ้นกับคุณภาพของกิจกรรมและบริบททางการเมือง (Boulianne, 2009) กิจกรรมออนไลน์ที่มีคุณค่าเชิงประชาธิปไตย เช่น การติดตามข้อมูลจากแหล่งสาธารณะ การร่วมอภิปรายที่มีเหตุผล การชักชวนให้ไปใช้สิทธิ และการประสานงานอาสาสมัคร สามารถขยายฐานผู้เข้าร่วมจากกลุ่มที่เข้าถึงยากพร้อมทั้งลดต้นทุนเวลาและข้อมูลของผู้มีสิทธิในพื้นที่ห่างไกล อย่างไรก็ตามการวัดการมีส่วนร่วมดิจิทัลควรแยกแยะการกระทำที่มีผลต่อการเมืองจริงออกจากการแสดงสัญลักษณ์เพียงผิวเผิน เพื่อหลีกเลี่ยงการประเมินเกินจริงของการมีส่วนร่วมที่สร้างผลลัพธ์

สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ แนวคิดปฏิบัติการของการมีส่วนร่วมควรยึดตามกรอบสองชั้นคือชั้นกิจกรรมทางตรงในท้องถิ่นกับชั้นกิจกรรมทางอ้อม กิจกรรมทางตรง เช่น การไปใช้สิทธิ การเข้าร่วมเวทีสาธารณะหรือเวทีปราศรัย การติดต่อผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ อบต. การอาสาในโครงการชุมชนและการร่วมรณรงค์หาเสียง กิจกรรมทางอ้อม เช่น การติดตามข่าว การอ่านเอกสารงบประมาณหรือข้อมูลสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นในพื้นที่สาธารณะทั้งออฟไลน์และออนไลน์ และการแบ่งปันข้อมูลที่ตรวจสอบได้ การยึดกรอบสองชั้นนี้สอดคล้องกับแนวคิดว่าการมีส่วนร่วมมิได้เป็นเพียงการไปคุหาแต่เป็นกระบวนการสะสมทุนทางข้อมูลและทักษะที่ทำให้การตัดสินใจในคุหาที่มีคุณภาพขึ้นในระยะยาว (Verba et al., 1995; Ekman & Amnå, 2012)

มิติการวัดควรกำหนดช่วงเวลาอ้างอิงที่ชัดเจน เช่น ช่วงสิบสองเดือนก่อนวัน
 เลือกตั้ง และใช้มาตรประมาณค่าเพื่อประเมินความถี่และความเข้มของพฤติกรรม แต่ละ
 กิจกรรมให้ผู้ตอบระบุระดับความถี่หาระดับตั้งแต่บ่อยมากถึงไม่เคย จากนั้นสร้างดัชนีรวม
 ภาพรวม พร้อมดัชนีย่อยสองชุดสำหรับกิจกรรมทางตรงและทางอ้อมเพื่อใช้ทดสอบ
 ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมัยของงานนี้ การกำหนดน้ำหนักของแต่ละ
 กิจกรรมพึงพิจารณาทั้งต้นทุนของผู้ตอบและผลต่อภาระการตอบ ตัวอย่างเช่น การติดต่อ อบท.
 หรือการอาสาอาจได้รับน้ำหนักสูงกว่าการอ่านข่าวหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ควรตรวจสอบความ
 เสถียรของข้อสรุปด้วยการทดสอบแบบไม่ถ่วงน้ำหนักอีกหนึ่งชุดเพื่อเปรียบเทียบข้อคำถาม
 ที่แนะนำให้ใช้มาตรโลเคิร์ตหาระดับ อาจครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ ตัวอย่างเช่น ฉันไปใช้
 สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งท้องถิ่น ฉันเคยเข้าร่วมเวทีสาธารณะหรือเวทีปราศรัยในพื้นที่
 ฉันเคยติดต่อเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อเสนอปัญหาหรือข้อคิดเห็น ฉันเคยอาสาช่วยกิจกรรม
 สาธารณะของ อบท. หรือชุมชน ฉันติดตามข้อมูลการเมืองท้องถิ่นจากแหล่งที่เชื่อถือได้
 เป็นประจำ ฉันเคยแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นท้องถิ่นในพื้นที่สาธารณะหรือสื่อสังคม
 โดยใช้ข้อมูลอ้างอิงที่ตรวจสอบได้ ฉันเคยชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิ การออกแบบถ้อยคำ
 ควรยึดโยงกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบริการสาธารณะที่ประชาชน
 สัมผัสได้ เช่น ถนน น้ำประปา การจัดการขยะ การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ เพื่อให้
 ตัวชี้วัดสะท้อนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงด้านคุณภาพการวัดควรดำเนินการหลัก
 จิตพิสัยเริ่มจากนิยามขอบเขตเนื้อหาอย่างชัดเจน คัดกรองข้อคำถามด้วยความตรง
 เชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิใช้การสำรวจนำร่องเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นภายใน เช่น
 Cronbach alpha ตั้งเป้าไม่น้อยกว่าจุดเจ็ดและใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
 เพื่อยืนยันโครงสร้างสองชั้น หากข้อมูลเพียงพออาจใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
 เพื่อทดสอบความเหมาะสมของโมเดล นอกจากนี้ควรตรวจสอบความเท่าเทียมของการวัด
 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อให้การสรุปความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
 มีความหมาย ส่วนอคติการตอบ ควรลดอคติเอาตัวรอดทางสังคมด้วยการย้ำความเป็น
 ความลับของคำตอบ ไม่ใช่ถ้อยคำพิพากษาคุณค่า และแทรกข้อคำถามปลายเปิดสั้น ๆ
 เพื่อตรวจสอบตรรกะของคำตอบหากต้องการตัวชี้วัดสรุปเพื่อใช้ในแบบจำลองเชิงสถิติ
 แนะนำให้สร้างดัชนีภาพรวมการมีส่วนร่วมหนึ่งตัวและดัชนีย่อยสองตัวสำหรับกิจกรรม
 ทางตรงและทางอ้อม พร้อมประเมินค่าความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

การเลือกตั้งในทั้งสี่มิติ ได้แก่ ตามผลประโยชน์ ตามอุดมการณ์ ตามความผูกพัน และตามแรงกดดันทางสังคม สมมติฐานที่คาดหวังคือ การมีส่วนร่วมสูงสัมพันธ์กับโอกาสไปใช้สิทธิที่สูงขึ้น และสัมพันธ์กับรูปแบบการตัดสินใจที่มีแบบแผนมากขึ้นเมื่อควบคุมทัศนคติและปัจจัยส่วนบุคคล ผลที่ได้จะสนับสนุนกรอบโมเดลทรัพยากรและเสริมความเข้าใจเรื่องอิทธิพลของเครือข่ายและบรรทัดฐานในระดับพื้นที่ของจังหวัดหนองคาย

สุดท้ายการตีความผลลัพธ์ทางนโยบายควรมุ่งลดช่องว่างของทรัพยากรและโอกาสของประชาชน กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวรรณกรรม ได้แก่ การพัฒนาทักษะพลเมืองผ่านสถาบันท้องถิ่น การจัดช่องทางรับฟังเชิงรุก การเปิดเผยข้อมูลงบประมาณที่เข้าใจง่าย การจัดเวลาและสถานที่ลงคะแนนที่เหมาะสมกับรูปแบบการทำงานของประชาชน และการใช้ช่องทางดิจิทัลเพื่อการชักชวนที่ทั่วถึง สิ่งเหล่านี้ช่วยลดต้นทุน เพิ่มแรงจูงใจ และขยายเครือข่ายชักชวน ซึ่งท้ายที่สุดส่งเสริมให้การมีส่วนร่วมกระจายตัวกว้างและเท่าเทียมมากขึ้นในสังคมท้องถิ่น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง

ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ทัศนคติทางการเมืองหมายถึงการประเมินค่าของประชาชนต่อปริมาณทางการเมือง ทั้งตัวสถาบัน กระบวนการเลือกตั้ง ผู้สมัคร/คายนโยบาย และผลลัพธ์ที่คาดหวัง ซึ่งมีทั้งองค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affect) ความคิดเหตุผล (Cognition) และแนวโน้มการกระทำ (Behavioral intentions) ที่เชื่อมโยงกันเป็นโครงสร้าง (ABC model) ทัศนคติเหล่านี้ไม่ได้จัดกระจาย หากแต่จัดระเบียบเป็นระบบความเชื่อที่สัมพันธ์กัน ตามกรอบอุดมการณ์และประเด็นที่บุคคลให้ความสำคัญ (Converse, 1964) เมื่อทัศนคติมีโครงสร้างชัด จึงทำหน้าที่เป็นสะพานระหว่างข้อมูลที่รับเข้ามากับการตัดสินใจในคูหา โดยเฉพาะเมื่อผู้เลือกตระหนักถึงความแตกต่างเชิงประเด็นของคู่แข่งและถือว่าประเด็นนั้นสำคัญกับตน (Carmines & Stimson, 1980; 1989) ในระดับจุลภาค กระบวนการรับ คัดกรอง หยิบใช้ข้อมูล (Receive Accept Sample) ทำให้ทัศนคติซับซ้อนได้เป็นระบบ ผู้ที่เอาใจใส่การเมืองสูงรับสารมากกว่า จากนั้นยอมรับเฉพาะสารที่สอดคล้องกับแนวโน้มเดิม และเมื่อถึงเวลาเลือกก็หยิบเหตุผล/ความทรงจำที่เข้าถึงง่ายออกมาใช้อธิบายการลงคะแนน (Zaller, 1992) ดังนั้น การวัดทัศนคติที่ดีต้องสะท้อนทั้งเนื้อหา (เราคิด/รู้สึกอย่างไรกับเรื่อง X) และพลังของทัศนคติ

(เราสำคัญ มั่นใจ ยึดมั่นเพียงใด) เพราะองค์ประกอบหลังทำนายความคงเส้นคงวาและแรงกดดันเชิงพฤติกรรมที่ทัศนคติจะส่งต่อไปยังการลงคะแนน (Krosnick, 1990)

สำหรับบริบทการเมืองท้องถิ่นของจังหวัดหนองคาย แกนทัศนคติที่มีความหมายเชิงนโยบายและจับต้องได้ควรเน้นที่ (1) ความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่นในฐานะเครื่องมือกำหนดคุณภาพชีวิต (2) ความโปร่งใสและธรรมาภิบาลของกระบวนการ ตั้งแต่การหาเสียง การใช้/เปิดเผยงบ ไปจนถึงการรับฟังประชาชน (3) ความยุติธรรมและความเป็นกลางของการแข่งขันและกติกา (Perceived fairness/clean election) และ (4) ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ว่าการเลือกตั้งจะนำไปสู่บริการสาธารณะ/โครงสร้างพื้นฐานที่ดีขึ้นจริง (Birch, 2011; Norris, 2014) แกนเหล่านี้สอดคล้องกับวรรณกรรมว่าด้วยความไว้วางใจและการสนับสนุนระบอบ (Regime/institutional support) ซึ่งเห็นว่าความไว้วางใจมิใช่เพียงความรู้สึกเชิงอารมณ์ แต่ตั้งอยู่บนการรับรู้ความชอบธรรมเชิงกระบวนการและผลลัพธ์ (Easton, 1975; Levi & Stoker, 2000; Tyler, 2006) นอกจากนี้ ประสิทธิภาพทางการเมือง (Political efficacy) ทั้งภายในตน (internal) และภายนอกตน (External) ยังเป็นกุญแจสำคัญ ผู้ที่เชื่อว่าตนเข้าใจและทำอะไรได้ และสถาบันตอบสนองได้ มักเชื่อมทัศนคติไปสู่การมีส่วนร่วม/การไปคูหาได้มากกว่า (Niemi, Craig, & Mattei, 1991; Craig, Niemi, & Silver, 1990) งานของ Ajzen (1991) เสริมภาพนี้ด้วยกรอบทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB) ที่ชี้ว่าความตั้งใจจะกระทำ เช่น ไปใช้สิทธิ ถูกกำหนด โดยทัศนคติต่อพฤติกรรม บรรทัดฐานสังคมที่รับรู้และการควบคุมพฤติกรรมที่รับรู้ ซึ่งสององค์ประกอบหลังเชื่อมตรงกับมิติแรงกดดันทางสังคม และประสิทธิผล/ความสะดวกในงานนี้

มิติการวัดเชิงปฏิบัติการของทัศนคติทางการเมืองในวิทยานิพนธ์นี้จึงควรประกอบด้วยสเกลย่อยที่วัดทั้งทิศทาง ระดับความเห็นด้วย และพลังของทัศนคติ อย่างน้อยสี่แกนหลักที่โยงกับกรอบแนวคิดคือ ความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่น (Importance/salience) ความโปร่งใส (Transparency) ความยุติธรรม (Procedural fairness/electoral integrity) และความคาดหวังต่อผลลัพธ์/การตอบสนองของ อบท. (Expected responsiveness/service quality) โดยควบคุมด้วยตัวชี้วัดประสิทธิผลทางการเมือง (Internal/external efficacy) และพลังของทัศนคติ (Importance, certainty, commitment) เพื่อใช้เป็นตัวทำนาย/ตัวเสริมแรงไปยังพฤติกรรมกาเลือกตั้งสัปดาห์ของงานนี้ (Converse, 1964; Krosnick, 1990; Niemi et al., 1991) ในทางปฏิบัติ ข้อคำถามควรใช้ไล่เคิร์ด 5

ระดับ (เห็นด้วยอย่างยิ่ง–ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง) โดยวางข้อความให้ยึดโยงกับภารกิจท้องถิ่น และตรวจจับทั้งเนื้อหาและพลัง ตัวอย่างเช่น

ความสำคัญ การเลือกตั้งท้องถิ่นมีผลต่อคุณภาพชีวิตประจำวันของคนหนองคาย
เสียงของฉันมีความหมายต่อทิศทางการบริการสาธารณะของพื้นที่ (Ajzen, 1991; Zaller, 1992)

ความโปร่งใส ฉันคาดหวังให้ผู้สมัครเปิดเผยแหล่งที่มาของงบประมาณ/แผนการใช้จ่าย
อย่างตรวจสอบได้ / อปท. ควรเปิดเผยข้อมูลสาธารณะในรูปแบบที่ประชาชนเข้าใจง่าย (Tyler, 2006; Norris, 2014)

ความยุติธรรม เชื่อว่ากติกาเลือกตั้งท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีความเป็นกลางและเท่าเทียม
/ การร้องเรียนและข้อโต้แย้งได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม (Easton, 1975; Birch, 2011)

ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ การเลือกตั้งครั้งนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงบริการ
สาธารณะ/โครงสร้างพื้นฐานที่เห็นผลจริง (Levi & Stoker, 2000)

ประสิทธิภาพทางการเมือง (Internal/external) ฉันเข้าใจการเมืองท้องถิ่นพอจะ
ตัดสินใจได้ด้วยตนเอง / เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นพร้อมรับฟังและตอบสนองข้อเสนอของประชาชน
(Niemi et al., 1991; Craig et al., 1990)

พลังของทัศนคติ ประเด็นความโปร่งใส/ความยุติธรรมมีความสำคัญกับฉันเป็นพิเศษ /
ฉันมั่นใจในท่าทีของตนแม้มีข้อมูลโต้แย้ง (Krosnick, 1990)

การพัฒนากลยุทธ์ที่ดีควรดำเนินตามหลักวิธีวิจัยเชิงจิตพิสัยอย่างเป็นขั้นตอน
เริ่มจากนิยามเชิงแนวคิดให้ชัด (Content domain) สร้างข้อคำถามมากกว่าที่ต้องใช้
คัดกรองด้วยความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (IOC) แล้วดำเนินการสำรวจนำร่อง
เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นภายใน เช่น Cronbach's alpha $\geq .70$ และโครงสร้างแฝงด้วยการ
วิเคราะห์องค์ประกอบ (EFA/CFA) ให้ได้มิติที่จำแนกจากกันจริง (DeVellis, 2016; Hair,
Black, Babin, & Anderson, 2019) เมื่อต้องเปรียบเทียบคะแนนระหว่างกลุ่มปัจจัยส่วน
บุคคล เช่น เพศ ช่วงวัย อาชีพ รายได้ ควรตรวจสอบความเท่าเทียมของการวัด (Measurement
invariance) อย่างน้อยในระดับโครงสร้างและค่าสัมประสิทธิ์ (Configural/metric/scalar)
เพื่อให้การเปรียบเทียบความต่างของค่าเฉลี่ยมีความหมาย (Vandenberg & Lance, 2000)
ขณะเดียวกันควรออกแบบข้อความเชิงลบสลับเชิงบวกเล็กน้อยเพื่อลดอคติการเห็นด้วย
ทุกข้อ (Acquiescence) และลดอคติเอาตัวรอดทางสังคม โดยย้ำความลับและตั้งคำถาม

ที่อิงพฤติกรรม/สถานการณ์ ไม่ใช่คำตัดสินค่านิยมล้วน ๆ (Tourangeau & Yan, 2007) ในพื้นที่ที่ข่าวสารและกรอบความหมายผันแปรง่าย การใส่ตัวชี้วัดการรับสัญญาณ/กรอบสาร (Framing/cues) เช่น ฉันทเห็นข้อความรณรงค์เรื่องความโปร่งใสของผู้สมัคร X บ่อย จะช่วยควบคุมความแตกต่างด้านการเปิดรับข้อมูล (Chong & Druckman, 2007; Zaller, 1992)

ในเชิงเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดของวิทยานิพนธ์ ทศนคติที่เน้นความสำคัญ ความโปร่งใส ความยุติธรรม ความคาดหวังผลลัพธ์ และหนุนด้วยประสิทธิภาพทางการเมือง มีแนวโน้มผลักดันการลงคะแนนตามอุดมการณ์ เพราะจับคู่คุณค่ากับผู้สมัครได้สม่ำเสมอ และตามผลประโยชน์สาธารณะ เพราะประเมินนโยบายบนฐานคุณภาพบริการจริง พร้อมทั้งทำให้ต้นทุนการตัดสินใจลดลง ผ่านความมั่นใจและความชัดเจนของกรอบความคิด ทศนคติ ยังมีปฏิสัมพันธ์กับบรรทัดฐาน/เครือข่าย เมื่อบรรทัดฐานชุมชนสอดคล้องกับทศนคติเดิม แรงผลักดันไปสู่พฤติกรรมจะทวีคูณ แต่เมื่อขัดแย้งกัน ความลังเล/ความกำกวมของทศนคติ (Ambivalence) อาจเกิดขึ้น ทำให้การลงคะแนนอ่อนไหวต่อกรอบสารและสัญญาณจากชนชั้นนำมากขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่การวัดพลังของทศนคติช่วยจับสัญญาณได้ (Krosnick, 1990; Chong & Druckman, 2007) ภาพรวมจึงชี้ว่าทศนคติทางการเมืองไม่ได้เป็นเพียงทิศทางเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย แต่คือทรัพยากรทางจิตวิทยาที่หากวัดได้เที่ยงตรง สามารถทำนายรูปแบบการลงคะแนนทั้งสี่มิติของงานนี้ในบริบทจังหวัดหนองคายอย่างมีพลังและตรวจสอบได้เชิงสถิติ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น

ปัจจัยส่วนบุคคลมิได้เป็นเพียงฉลากบอกคุณลักษณะของประชาชนเท่านั้น แต่ทำหน้าที่เป็นช่องทางที่ทรัพยากร โอกาส และเครือข่ายทางสังคมไหลผ่าน จึงมีศักยภาพ จะกำหนดทั้งระดับการไปใช้สิทธิและรูปแบบการตัดสินใจในคูหา การทบทวนวรรณกรรมจำนวนมากสะท้อนข้อค้นพบสอดคล้องกันว่า ความแตกต่างด้านอายุ เพศ อาชีพ รายได้ และสถานภาพครอบครัว เชื่อมโยงกับความน่าจะเป็นของการเข้าร่วมทางการเมือง รวมถึงความโน้มเอียงต่อมิติการลงคะแนนที่ต่างกัน ทั้งตามผลประโยชน์ตามอุดมการณ์ ตามความผูกพัน และตามแรงกดดันทางสังคม ผลกระทบเหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดผ่านทรัพยากร เวลา ทักษะพลเมือง และการถูกชักชวน ซึ่งสอดคล้องกับโมเดล

อาสาสมัครเชิงพลเมือง ในอีกด้านหนึ่งเกิดผ่านการขัดเกลาทางการเมืองและการก่อตัวของอัตลักษณ์ และเครือข่ายที่แตกต่างกันตามช่วงชีวิตและสถานภาพทางสังคมด้วย

อายุและช่วงชีวิตสัมพันธ์กับพฤติกรรมเลือกตั้งในสองมิติสำคัญ มิติแรกคือผลของวัฏจักรชีวิต บุคคลที่อายุมากขึ้นโดยทั่วไปมีทรัพยากรเวลาและเครือข่ายสังคมที่มั่นคงขึ้น จึงมีแนวโน้มไปใช้สิทธิและติดตามการเมืองสูงกว่า กลไกอีกด้านคือการก่อตัวของนิสัยทางการเมือง นักวิจัยพบหลักฐานว่าการไปใช้สิทธิซ้ำ ๆ ทำให้การลงคะแนนกลายเป็นนิสัยที่ยั่งยืนในช่วงชีวิต ผู้ที่เริ่มต้นด้วยการเข้าร่วมตั้งแต่อายุน้อยจึงมีเส้นทางการเมืองที่ลื่นไหลกว่าในระยะยาว ในทางกลับกันช่วงวัยต้นที่ย้ายที่อยู่หรือเริ่มงานใหม่ทำให้ต้นทุนเวลาและข้อมูลสูง อัตราการไปใช้สิทธิของกลุ่มวัยดังกล่าวจึงมักต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแม้ไม่ได้สะท้อนความไม่สนใจการเมืองโดยเนื้อแท้ก็ตาม (Plutzer, 2002 Smets & van Ham, 2013)

อาชีพและรายได้สะท้อนความแตกต่างด้านทรัพยากรเวลาและผลประโยชน์เชิงนโยบาย ผู้ประกอบอาชีพที่มีเวลายืดหยุ่นและมีทักษะการประสานงานมักสะสมทักษะพลเมืองมากกว่า เช่น การเขียนเอกสาร การนำเสนอ การจัดประชุม ซึ่งย้ายถ่ายสู่สนามการเมืองได้โดยตรง ขณะที่อาชีพบางกลุ่มต้องใช้เวลานานและมีเวลารว้างจำกัด อัตราเข้าร่วมจึงต่ำกว่าในเงื่อนไขเดียวกัน ส่วนมิติรายได้เกี่ยวข้องกับต้นทุนตรงของการไปค้นหาและการเข้าถึงข้อมูล รวมถึงค่าน้ำหนักผลประโยชน์จากนโยบายที่ต่างกันตามฐานะ กลุ่มรายได้ต่ำอาจให้ความสำคัญกับบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่จับต้องได้ในทันที กลุ่มรายได้กลางถึงสูงอาจให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพและการบริหารงบประมาณ ผลรวมคือความแตกต่างของโครงสร้างแรงจูงใจต่อการลงคะแนนตามผลประโยชน์และตามอุดมการณ์อย่างมีแบบแผน (Verba, Scholzman, & Brady, 1995 Leighley & Nagler, 2013)

เพศและบทบาททางเพศสภาพมีพลวัตที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย งานวิจัยข้ามประเทศในช่วงหลายทศวรรษพบว่าช่องว่างการเข้าร่วมระหว่างเพศลดลงอย่างมีนัย ผู้หญิงมีแนวโน้มเข้าร่วมและเป็นผู้รณรงค์ขึ้น โดยเฉพาะในบริบทที่โครงสร้างสังคมเปิดโอกาสและมีเครือข่ายสนับสนุน การเปลี่ยนแปลงนี้เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษา การทำงาน นอกบ้าน และบรรทัดฐานสังคมที่สนับสนุนบทบาทสาธารณะของผู้หญิง ซึ่งล้นหลามข้อจำกัดด้านทรัพยากรและเพิ่มโอกาสถูกชักชวน นอกจากนี้ ยังพบความต่างทางเนื้อหาบางประการในการลงคะแนนตามอุดมการณ์และตามผลประโยชน์ เช่น ความไวต่อประเด็นบริการสาธารณะ การดูแลและความเป็นธรรมทางสังคมในบางกลุ่มประชากรหญิง

ซึ่งสะท้อนทั้งคุณค่าที่ให้ความสำคัญและประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่าง (Inglehart & Norris, 2003 Burns, Schlozman, & Verba, 2001)

สถานภาพการสมรสและโครงสร้างครัวเรือนสัมพันธ์กับการเข้าร่วมผ่านกลไก เครือข่ายและการจัดการเวลา คู่สมรสมีแนวโน้มไปใช้สิทธิสูงกว่าผู้โสดในหลายบริบท เนื่องจากการได้รับการเตือนและชักชวนซึ่งกันและกัน รวมถึงแบ่งปันทรัพยากรและข้อมูล ขณะเดียวกันครัวเรือนที่มีภาระดูแลสมาชิกอาจมีต้นทุนเวลาเพิ่มขึ้น ซึ่งกีดกันการเข้าร่วม ในบางช่วงชีวิต ผลพวงนี้จึงปรากฏทั้งด้านบวกและด้านลบตามภาระและทรัพยากรที่ แท้จริงของครัวเรือน นอกจากนี้ ครอบครัวทำหน้าที่เป็นสถาบันสำคัญในการถ่ายทอด ทัศนคติและอัตลักษณ์ทางการเมืองตั้งแต่วัยต้น ส่งผลให้รูปแบบการลงคะแนนตามความ ผูกพันสืบทอดต่อเนื่องระยะยาวในหลายกรณี (Wolfinger & Rosenstone, 1980 Jennings & Niemi, 1981) ประสบการณ์ทางการเมืองหรือการเคยเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเมืองเป็นอีก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับทั้งการไปใช้สิทธิและมติการตัดสินใจ ประสบการณ์ดังกล่าว ทำหน้าที่ลดต้นทุนข้อมูล เพิ่มความมั่นใจและสร้างนิสัยทางการเมือง หลักฐานเชิงสาเหตุ ระบุว่าเมื่อบุคคลได้เข้าร่วมหนึ่งครั้งความน่าจะเป็นที่จะเข้าร่วมครั้งถัดไปจะสูงขึ้น ผลนี้ สะท้อนการเรียนรู้จากการลงมือจริงและการเชื่อมต่อกับเครือข่ายชักชวนที่คงอยู่ต่อเนื่อง จึงเป็นสะพานไปสู่การตัดสินใจที่เป็นระบบมากขึ้นในคูหาทั้งตามอุดมการณ์และตาม ผลประโยชน์ พร้อมทั้งเพิ่มความไวต่อแรงกดดันทางสังคมแบบสร้างสรรค์เมื่อเครือข่าย สื่อสารข้อมูลเดียวกัน (Gerber, Green, & Shachar, 2003 Verba et al., 1995)

บริบทพื้นที่และเครือข่ายชุมชนที่สังกัดอยู่ยังทำหน้าที่เป็นฉากหลังสำคัญ ของผลปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มอาชีพบางประเภทที่ทำงานรวมกลุ่มกันแน่น เช่น สหกรณ์ เกษตรแปลงใหญ่ สมาคมวิชาชีพ มักมีระบบสื่อสารภายในที่เข้มแข็ง ผลคือสมาชิกถูก ชักชวนและรับบรรทัดฐานคาดหวังร่วมบ่อยครั้ง อัตราการไปคูหาและความสอดคล้องของ ทางเลือกภายในกลุ่มจึงสูงตามไปด้วย ในทางกลับกัน กลุ่มคนทำงานกระจายกระจายหรือมี ชั่วโมงทำงานไม่แน่นอนมักขาดช่องทางสื่อสารและการชักชวน ผลของปัจจัยส่วนบุคคล จึงทำงานผ่านโครงสร้างเครือข่ายที่ไม่เท่ากันด้วย (Huckfeldt & Sprague, 1995)

เมื่อนำข้อค้นพบทั้งหมดมาผูกกับกรอบแนวคิดของวิทยานิพนธ์นี้ จะเห็นภาพที่ สอดคล้องกัน ปัจจัยส่วนบุคคลกำหนดทรัพยากรและโอกาสในการเข้าร่วม ซึ่งเชื่อมต่อไป ยังการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงหรือต่ำแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมที่สูงกว่าจะลดต้นทุน ข้อมูลและยกระดับประสิทธิผลทางการเมือง ส่งผลให้การไปใช้สิทธิและกรอบการตัดสินใจ

ในคูหามีแบบแผนมากขึ้น นอกจากนี้ปัจจัยส่วนบุคคลยังเกี่ยวพันกับโครงสร้างความเชื่อและอัตลักษณ์ที่ต่างกัน ทำให้ความโน้มเอียงสู่การลงคะแนนตามอุดมการณ์และตามความผูกพันแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม สุดท้ายเครือข่ายที่หนาแน่นในบางกลุ่มประชากรทำให้แรงกดดันทางสังคมมีพลังมากขึ้น จึงพบการลงคะแนนที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานกลุ่มเด่นชัดกว่าในบางบริบทสำหรับการดำเนินการเชิงวิเคราะห์ในงานวิทยานิพนธ์นี้ ข้อเสนอเชิงปฏิบัติประกอบด้วยสามช่วง ช่วงแรกให้พรรณนาภาพรวมด้วยสถิติเชิงพรรณนา แยกตามเพศ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ เพื่อตรวจสอบความสมดุลของตัวอย่างและลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบ ช่วงที่สองให้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเลือกตั้งทั้งสี่มิติและของการมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคลด้วย t test หรือ ANOVA พร้อมการทดสอบผลหลังการเปรียบเทียบที่เหมาะสม ช่วงสุดท้าย ให้สร้างแบบจำลองถดถอยพหุคูณที่รวมตัวแปรอิสระสามชุด คือปัจจัยส่วนบุคคล ทศนคติ การมีส่วนร่วม เพื่อประเมินอิทธิพลสุทธิของปัจจัยส่วนบุคคลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งในแต่ละมิติ ควรตรวจสอบสมมติฐานของแบบจำลอง ความเป็นเส้นตรง ความเป็นอิสระของเศษเหลือ ความแปรปรวนคงที่ และปัญหาพหุสหสัมพันธ์ นอกจากนี้หากข้อมูลเอื้ออาจตรวจสอบบทบาทตัวกลางของการมีส่วนร่วมระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง รวมถึงบทบาทตัวเสริมของเครือข่ายหรือการถูกชักชวนเพื่อให้เข้าใจกลไกที่แท้จริง ไม่ใช่เพียงความสัมพันธ์ร่วม

ข้อควรระวังเชิงตีความมีสองประการ ประการแรกปัจจัยส่วนบุคคลไม่ใช่ชะตากรรม ผลของมันมักทำงานผ่านทรัพยากร โอกาส และเครือข่าย ดังนั้นความแตกต่างที่พบสามารถบรรเทาด้วยนโยบายที่เพิ่มทักษะพลเมือง ลดต้นทุนเวลา และขยายช่องทางชักชวน ประการที่สองผลปัจจัยส่วนบุคคลอาจแปรผันตามบริบทพื้นที่ เช่น โครงสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่น ความหนาแน่นขององค์กรชุมชน และวัฒนธรรมทางการเมือง จึงควรรายงานผลพร้อมบริบทเฉพาะของจังหวัดหนองคาย เพื่อให้ข้อค้นพบมีความหมายต่อการกำหนดนโยบายและการสื่อสารสาธารณะในพื้นที่จริง

สรุปเชิงพยากรณ์เพื่อการทดสอบในวิทยานิพนธ์นี้คือ กลุ่มที่มีการศึกษา รายได้ และทักษะพลเมืองสูงกว่าจะมีอัตราไปใช้สิทธิและคะแนนการมีส่วนร่วมสูงกว่า กลุ่มที่เริ่มสะสมประสบการณ์การเมืองตั้งแต่วัยต้นจะรักษาพฤติกรรมการเข้าร่วมในระยะยาว กลุ่มที่สังกัดเครือข่ายชุมชนหนาแน่นจะมีแนวโน้มลงคะแนนสอดคล้องกับบรรทัดฐานกลุ่ม

มากขึ้นและระหว่างกลุ่มอาชีพกับรายได้ที่แตกต่างกันจะพบความโน้มเอียงสู่การลงคะแนนตามผลประโยชน์ในลักษณะที่สอดคล้องกับโครงสร้างผลตอบแทนของพื้นที่ ผลลัพธ์เหล่านี้หากได้รับการยืนยันเชิงสถิติจะสนับสนุนกรอบแนวคิดที่เชื่อมโยงปัจจัยส่วนบุคคลกับทัศนคติการมีส่วนร่วม และพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งทั้งสี่มิติ โดยมีนัยต่อการออกแบบมาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสื่อสารนโยบายที่เหมาะสมกับกลุ่มประชากรต่าง ๆ ในจังหวัดหนองคาย

บริบทการปกครองท้องถิ่นไทยและจังหวัดหนองคาย

การกระจายอำนาจของไทยวางรากฐานให้ประชาชนมีบทบาทกำหนดทิศทางการบริการสาธารณะในพื้นที่ผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หลักการนี้ถูกทำให้เป็นระบบด้วยกฎหมายสำคัญสองฉบับ คือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งจัดตั้งคณะกรรมการกระจายอำนาจและกำหนดภารกิจที่ถ่ายโอน รวมถึงแนวทางด้านการคลังและบุคลากร และพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ซึ่งกำหนดสถานะ อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทำหน้าที่ครอบคลุมงานที่มีขนาดและขอบเขตกว้างกว่าระดับเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งยังยืนยันหลักการเลือกตั้งตรงของผู้บริหารและสภาท้องถิ่นเพื่อให้ความรับผิดชอบต่อประชาชนเกิดขึ้นจริงในระดับจังหวัดด้วย แนวทางดังกล่าวทำให้การตัดสินใจสาธารณะของจังหวัดมิได้ผูกอยู่กับส่วนภูมิภาคเท่านั้น แต่มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ประสานภาพรวมการพัฒนาและเติมเต็มบริการที่ต้องการขนาดงานและงบประมาณสูงในระดับจังหวัด

ระดับการเลือกตั้งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับการกำกับจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งวางแนวทาง กติกา และกำกับดูแลการได้มาซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมายเลือกตั้งท้องถิ่นปี 2562 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำกับกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ ส่วนการเลือกตั้งยืนยันหลักการมาจากประชาชนโดยตรงทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในระดับจังหวัด สิ่งนี้ทำให้ความคาดหวังต่อความโปร่งใสและความเป็นธรรมของการแข่งขันกลายเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินสถาบันท้องถิ่นโดยตรงของผู้มีสิทธิในแต่ละ

จังหวัด กรอบการคลังท้องถิ่นได้รับการเสริมสร้างด้วยกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปี 2562 ที่กำหนดให้ภาษีที่จัดเก็บในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรายได้ขององค์กร นั้น เพิ่มความมั่นคงรายได้และแรงจูงใจในการบริหารจัดการเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพควบคู่กับการยกเว้นและเพดานอัตราตามประเภทการใช้ประโยชน์ ของทรัพย์สิน ในเชิงสถาบัน นอกจากรายได้ที่จัดเก็บเอง องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจตามภารกิจที่ถ่ายโอนตามแผนกระจายอำนาจ ซึ่งทั้งสองแหล่งส่งผลต่อความสามารถในการวางแผนโครงการระยะกลางและระยะยาว เมื่อรายได้ท้องถิ่นมีเสถียรภาพมากขึ้น ความสามารถในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานระดับจังหวัดก็เพิ่มขึ้นตามและเกิดความคาดหวังต่อคุณภาพบริการสาธารณะในมิติที่ประชาชนสัมผัสได้ เช่น ถนนสายรองเชื่อมอำเภอ ระบบระบายน้ำข้ามเขต การจัดการสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนการศึกษาและสาธารณสุข

ภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถสรุปเป็นสี่กลุ่มใหญ่ ได้แก่

1. บริการสาธารณะขนาดงานระดับจังหวัดที่เกินขีดความสามารถของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ถนนสายเชื่อมอำเภอ ระบบขนส่งและโครงข่ายสาธารณูปโภคข้ามพื้นที่
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและทุนมนุษย์ เช่น สนับสนุนการศึกษา สุขภาพ และสวัสดิการชุมชน
3. สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การบริหารจัดการขยะและแหล่งน้ำ การป้องกันภัยพิบัติ

การวางแผนและบูรณาการพัฒนาจังหวัดร่วมกับหน่วยงานส่วนภูมิภาค บทบาทเหล่านี้ปรับใช้ตามบริบทจังหวัดและได้รับการยืนยันในเอกสารกฎหมายและคู่มือเชิงนโยบายของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ความสำคัญคือทำให้การตัดสินใจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชื่อมโยงกับความต้องการของพื้นที่ที่กว้างกว่าเขตเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและการประสานงานนโยบายเชิงพื้นที่

เมื่อพิจารณาบริบทจังหวัดหนองคายซึ่งตั้งอยู่บนลุ่มน้ำโขงและมีพรมแดนติดประเทศลาว ลักษณะภูมิศาสตร์นี้สร้างโจทย์นโยบายเฉพาะตัว เช่น การคมนาคมข้ามอำเภอและเชื่อมชายแดน การจัดการน้ำและดลิ่งแม่น้ำ การอำนวยความสะดวกทาง

การท่องเที่ยวและการค้าชายแดน รวมถึงการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำจังหวัดมีพื้นที่ประมาณสามพันยี่สิบหกจุดห้าสามตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็นเก้าอำเภอ หกสิบสองตำบล และหกร้อยเจ็ดสิบแปดหมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหมด 68 แห่ง โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่งทำหน้าที่ประสานภาพรวมการพัฒนา และบริการสาธารณะระดับจังหวัด ข้อมูลชุดนี้ ช่วยอธิบายเหตุผลเชิงโครงสร้างว่าทำไม องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายจึงต้องวางแผนงานที่ข้ามเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้บริการเกิดผลทั่วถึง

เศรษฐกิจและสังคมของหนองคายมีความอ่อนไหวต่อระบบนิเวศแม่น้ำโขงและด้านชายแดน แหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวของรัฐระบุว่าจังหวัดมีแนวแม่น้ำโขงยาวมากและเป็นจุดตั้งต้นการเดินทางสู่ลาวและภูมิภาคอีสาน มิติการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ถนนสายรอง การบริหารจัดการขยะมูลฝอย พื้นที่สาธารณะสำหรับกิจกรรมและความปลอดภัยทางถนน ดังนั้น สัญญาณคุณภาพบริการที่ประชาชนรับรู้ในชีวิตประจำวันจึงสะท้อนกลับไปสู่ทัศนคติทางการเมืองและพฤติกรรมการลงคะแนนของผู้มีสิทธิในระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านข้อมูลและความโปร่งใส เว็บไซต์ทางการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายเผยแพร่เอกสารทางการเงิน แผนการใช้จ่ายและรายงานตรวจสอบซึ่งช่วยลดต้นทุนข้อมูลของประชาชนและกลุ่มเผ่าระวัง เมื่อข้อมูลเชิงงบประมาณและผลการดำเนินงานเปิดเผยในรูปแบบสม่ำเสมอ ความเชื่อมั่นต่อกระบวนการจัดทำงบประมาณและการใช้จ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และสิ่งนี้สัมพันธ์กับการประเมินความโปร่งใสและความยุติธรรมของสถาบันท้องถิ่นตามกรอบทัศนคติทางการเมืองที่งานวิจัยนี้ใช้ นอกจากนี้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการยังทำหน้าที่เป็นช่องทางเสริมเพื่อขอรับข้อมูลที่ยังไม่เผยแพร่บนเว็บไซต์หลัก ซึ่งเพิ่มความสามารถของประชาชนในการติดตามตรวจสอบผลงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ระบบการเลือกตั้งท้องถิ่นของไทยในปัจจุบันมีความพยายามสื่อสารสาธารณะและสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การเลือกตั้งระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินไปบนหลักธรรมาภิบาล สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และประสานความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย รวมถึงสำนักงานส่งเสริม

การปกครองท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนทรัพยากรบุคคลและสื่อประชาสัมพันธ์ ภูมิทัศน์ดังกล่าว ทำให้ผู้มีสิทธิในหนองคายเข้าถึงข้อมูลที่เป็นต่อการตัดสินใจตั้งแต่กติกากาการเลือกตั้ง คุณสมบัติผู้สมัคร หน้าที่ขององค์กร ไปจนถึงขั้นตอนร้องเรียนเมื่อพบความผิดปกติ

เมื่อนำกรอบสถาบันข้างต้นมาผูกกับกรอบแนวคิดที่งานวิจัยนี้ใช้ จะเห็นความเชื่อมโยงดังนี้ หนึ่ง การกิจระดับจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย สร้างแรงจูงใจเชิงผลประโยชน์ที่จับต้องได้สำหรับผู้มีสิทธิ เช่น ถนนและระบบระบายน้ำที่ดีขึ้น คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น บริการด้านการศึกษาและสุขภาพที่สนับสนุนชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการลงคะแนนตามผลประโยชน์ สอง การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินช่วยยกระดับการรับรู้ความโปร่งใสและความเป็นธรรม ซึ่งโยงกับทัศนคติด้านธรรมาภิบาลและความชอบธรรมของสถาบัน ทำให้การลงคะแนนตามอุดมการณ์และคุณค่ามีโอกาสปรากฏชัดขึ้น สามเครือข่ายชุมชนในอำเภอต่าง ๆ ของหนองคายที่มีความหนาแน่นไม่เท่ากัน รวมถึงการเป็นจังหวัดชายแดนที่มีกิจกรรมสาธารณะหลากหลาย ส่งผลให้แรงกดดันทางสังคมและกระแสความคาดหวังต่อการไปใช้สิทธิมีพลังในบางพื้นที่ ซึ่งโยงกับรูปแบบการลงคะแนนตามแรงกดดันทางสังคม สี่ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เวทีรับฟังการอาสาโครงการ และการติดต่อหน่วยงาน ส่งผลลดต้นทุนข้อมูลและเพิ่มประสิทธิภาพทางการเมืองตามโมเดลทรัพยากร จึงมีแนวโน้มเพิ่มอัตราการไปใช้สิทธิและทำให้กรอบการตัดสินใจในคูหา มีแบบแผนมากขึ้น

การอ่านบริบทพื้นที่ช่วยให้ตั้งสมมติฐานเชิงพยากรณ์ที่เหมาะสมกับจังหวัดหนองคายมากขึ้น เขตที่พึ่งพาการคมนาคมข้ามอำเภอและชายแดนสูง เช่น อำเภอเมืองหนองคาย ศรีเชียงใหม่ และสังคมอาจให้ค่าน้ำหนักกับนโยบายโครงสร้างพื้นฐานและความปลอดภัยทางถนนมากกว่าเขตชนบทลึก ชุมชนที่พึ่งพาทรัพยากรแม่น้ำโขงและพื้นที่ชุ่มน้ำ อาจให้ความสำคัญกับนโยบายสิ่งแวดล้อมและการจัดการภัยพิบัติมากขึ้น ในขณะที่เขตที่มีองค์กรชุมชนเข้มแข็งหรือสหกรณ์เกษตรจำนวนมาก อาจมีแรงชักชวนและบรรทัดฐานกลุ่มที่ชัดเจนซึ่งสะท้อนสู่ทิศทางการลงคะแนน การคาดหมายเหล่านี้สอดคล้องกับภาพรวมการวิเคราะห์ทางปัจจัยส่วนบุคคลและการมีส่วนร่วมที่ปรากฏในบทก่อน และจะถูกทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายในภาคสนามของงานวิจัยนี้

ในระดับธรรมาภิบาล ข้อจำกัดเชิงสถาบันบางประการมีผลต่อขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ความซ้ำซ้อนภารกิจกับหน่วยงานส่วนภูมิภาคทำให้ต้องใช้เวลาประสานและอาจเกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ความผันผวนของเงินอุดหนุนอาจจำกัดความต่อเนื่องของโครงการ และความพร้อมด้านบุคลากรกับข้อมูลสาธารณะยังต้องการการลงทุนระยะยาวเพื่อยกระดับคุณภาพบริการให้เท่าทันความคาดหวังของประชาชน เอกสารและงานวิจัยด้านการกระจายอำนาจชี้ว่า คุณภาพของการออกแบบสถาบันร่วมกับความเข้มแข็งของกลไกกำกับอิสระ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง และมาตรการโปร่งใสเชิงรุก มีส่วนลดความเสี่ยงและยกระดับความน่าเชื่อถือของการเลือกตั้ง และการบริหารท้องถิ่น การติดตามแนวโน้มนโยบายภายในที่กินและสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงการพัฒนากรอบผังเมืองและสิ่งแวดล้อม จะเป็นตัวแปรโครงสร้างที่ส่งผลต่อพื้นที่ชายแดนอย่างหนองคายในระยะยาว

ในแง่การปฏิบัติสำหรับงานวิจัย การอ้างอิงบริบทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายควรใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิของจังหวัดและขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหลัก เช่น แผนพัฒนาจังหวัด เอกสารยุทธศาสตร์ แผนงานและรายงานงบประมาณ ประจำปี ตลอดจนรายงานตรวจสอบ เพื่อสร้างตัวชี้วัดความใกล้ชิดกับปัญหาและบริการที่ประชาชนสัมผัสจริง การใช้ข้อมูลดังกล่าวร่วมกับกรอบกฎหมายระดับชาติและแนวทางของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะทำให้การตีความผลเชิงทัศนคติ การมีส่วนร่วม และพฤติกรรมทางการเมืองมีความเฉพาะพื้นที่และอ้างอิงได้ ทั้งนี้ เว็บไซต์ทางการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายและหน่วยงานจังหวัดได้เผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยสามารถอ้างอิงเป็นหลักฐานประกอบการวิเคราะห์ เชื่อมโยงสู่ข้อเสนอเชิงนโยบาย รายงานวิจัยควรย้ำแนวทางที่ทำได้จริงในบริบทจังหวัดหนองคาย หนึ่งยกระดับข้อมูลสาธารณะด้านงบประมาณและผลลัพธ์ในรูปแบบอ่านง่าย เพื่อช่วยประชาชนประเมินคุณภาพการใช้จ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สองขยายกลไกรับฟังเพื่อให้ผู้มีสิทธิจากอำเภอต่างๆ เข้าถึงเวทีได้เท่าเทียม ทั้งออฟไลน์และดิจิทัล สามจัดลำดับโครงการโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมอำเภอและชายแดนโดยอิงข้อมูลการสำรวจและความปลอดภัย สี่ เสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำและการเตรียมพร้อมภัยพิบัติที่มีลักษณะข้ามเขต ห้าลงทุนพัฒนาทักษะพลเมืองในสถาบันท้องถิ่นเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพ แนวทางเหล่านี้สอดคล้องกับกรอบทฤษฎีและกฎหมายที่รองรับการกระจายอำนาจและยึดโยงกับโจทย์พื้นที่ของหนองคายอย่างใกล้ชิด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระมหาสังคม ชยานนุโท ชาญชัย ฮวดศรี และสุรพล พรหมกุล (2564) ศึกษา ระดับและลักษณะพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในสนามองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ งานเผยแพร่ในวารสาร Journal of Modern Learning Development ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ช่วงเดือนกันยายนถึงตุลาคม 2564 ใช้การผสานวิธีเชิงสำรวจและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ 399 คนตามสูตรทาร์ยามาเน ที่ค่าคลาดเคลื่อน 0.05 และผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก 12 คน เครื่องมือคือแบบสอบถามมาตรไลเคิร์ตและสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลชี้ว่าพฤติกรรมโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง รายด้านการติดตามข่าวสารสูง การไปใช้สิทธิและการวิพากษ์วิจารณ์นโยบาย อยู่ระดับปานกลาง การช่วยเหลือหาเสียงต่ำ สะท้อนช่องว่างจากการรับรู้สู่การลงมือทำ โครงสร้างการวัดประกอบด้วยสี่มิติ ได้แก่ การติดตามข่าวสาร การสนับสนุนกิจกรรมของผู้สมัคร การวิพากษ์วิจารณ์นโยบาย และการไปใช้สิทธิครอบคลุมพฤติกรรมก่อนวันเลือกตั้งและในวันเลือกตั้ง การทดสอบไม่พบความต่างอย่างมีนัยสำคัญในคะแนนรวมตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ แต่พบความต่างรายด้าน โดยอายุ การศึกษา และอาชีพสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิและการช่วยเหลือหาเสียง ข้อมูลเชิงคุณภาพย้าบบาทของการสื่อสารสาธารณะและเครือข่ายใกล้ชิด เช่น ครอบครัว ผู้นำชุมชน เพื่อนร่วมงาน และสื่อออนไลน์ รวมทั้งข้อจำกัดด้านเวลา ต้นทุนการเดินทางและความไม่แน่ใจต่อความโปร่งใส ผลที่ได้สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยโดยปัจจัยส่วนบุคคลเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ส่งผลผ่านทรัพยากร เวลา และทักษะพลเมือง ส่วนปัจจัยภายนอกการเข้าถึงข้อมูล ความหนาแน่นของเครือข่าย และการสื่อสารเชิงรุกของภาครัฐ เพิ่มแรงจูงใจและแรงกดดันทางสังคม นำไปสู่พฤติกรรมเลือกตั้งที่สะท้อนมิติอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพันต่อชุมชน และแรงกดดันจากเครือข่าย พร้อมข้อเสนอให้ยกระดับการสื่อสาร โปร่งใส ลดต้นทุนเวลาและใช้เครือข่ายชุมชนกับแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมในระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จุฑารัตน์ ยะคำ วชิรินทร์ ชาญศิลป์ และ จ่านงค์ อติวัฒนสิทธิ์ (2567) สำรวจระดับพฤติกรรมเลือกตั้งท้องถิ่นและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมดังกล่าว โดยเก็บ

ข้อมูลจากประชาชนอายุสิบแปดปีขึ้นไปในเขตเทศบาลตำบลทับมา เมืองระยอง ใช้แนวทาง
 ผสานวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อตรวจดูทั้งระดับพฤติกรรมและเหตุผล
 เชิงบริบทในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมที่มีความหลากหลายและการย้ายถิ่นสูง เชิงปริมาณ
 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน จำนวนสามร้อยเก้าสิบสามคน
 ใช้แบบสอบถามมาตรไลเคิร์ตประเมินการไปใช้สิทธิ การติดตามข่าวสาร การแสดง
 ความเห็นต่อผู้สมัครและนโยบาย รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมหาเสียง เชิงคุณภาพ
 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญเก้าราย ได้แก่ นักวิชาการพระพุทธศาสนา นักวิชาการ
 รัฐศาสตร์ และนักการเมืองท้องถิ่น แล้ววิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลด้าน
 พฤติกรรมพบว่าภาพรวมอยู่ระดับมาก โดยเฉพาะการติดตามข่าวสารและข้อมูลของ
 ผู้สมัครและนโยบาย ขณะที่กิจกรรมที่ต้องใช้ทรัพยากรเวลาและทักษะมาก เช่น การช่วย
 หาเสียง อยู่ระดับต่ำกว่า สะท้อนข้อจำกัดเชิงทรัพยากรและเครือข่ายที่ทำให้การขยับ
 จากความสนใจสู่การลงมือทำยังไม่เต็มที่ ด้านปัจจัยอธิบายพบว่า มิติทางวัฒนธรรม
 ทางการเมืองสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงบทบาทของ
 ค่านิยมหน้าที่พลเมือง ความเชื่อเพื่อส่วนรวม ความไว้วางใจกระบวนการและบรรทัดฐาน
 ที่สนับสนุนการออกเสียง ข้อมูลเชิงคุณภาพตอบย้ำว่า การรับรู้สมรรถนะของผู้สมัคร
 ความสม่ำเสมอของการสื่อสารสาธารณะของหน่วยงานท้องถิ่น และความโปร่งใสด้าน
 บประมาณเสริมความมั่นใจและลดความลังเลของประชาชน เครือข่ายใกล้ชิด เช่น
 ครอบครัว ผู้นำชุมชน และเพื่อนร่วมงาน มีอิทธิพลต่อการชักชวนและการตีความข้อมูล
 ผลที่ได้สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ
 การศึกษา อาชีพ และประสบการณ์ทางการเมือง ทำงานผ่านทรัพยากร เวลา และทักษะ
 พลเมือง ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น การเข้าถึงข้อมูล ความหนาแน่นของเครือข่าย คุณภาพ
 การสื่อสาร และความโปร่งใสเชิงสถาบัน เพิ่มแรงจูงใจและแรงกดดัน
 ทางสังคมให้เกิดพฤติกรรมติดตามข่าวสาร การแสดงความเห็น การสนับสนุนกิจกรรม
 และการไปใช้สิทธิ ซึ่งสะท้อนมิติอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดัน
 ทางสังคม

ปัญญา แสงโยธา, ปัญญา คล้ายเดช และไพฑูรย์ มาเมือง (2567) ศึกษาปัจจัย
 ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลอินทร์แปลง โดยตั้งวัตถุประสงค์
 3 ประการ ได้แก่ สสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเลือกตั้ง เปรียบเทียบความเห็น
 ตามข้อมูลส่วนบุคคล และเสนอแนวทางพัฒนาพฤติกรรมตามหลักอภิธานิธรรม

ใช้วิจัยแบบผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ 358 คน อายุ 18 ปีขึ้นไป และผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ 9 รูป เครื่องมือประกอบด้วยแบบสอบถามมาตรฐานไลเคิร์ตและสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ส่วนเชิงคุณภาพใช้การพรรณนาเพื่ออธิบายบริบทและกลไกเบื้องหลังตัวเลขผลเชิงพรรณนา ซึ่งภาพรวมของปัจจัยที่หล่อหลอมพฤติกรรมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อยพบ 4 มิติสำคัญ เริ่มจากคุณสมบัติของผู้สมัคร ตามด้วยนโยบาย สื่อบุคคลที่มีอิทธิพล และความเข้มข้นของการรณรงค์หาเสียง สะท้อนกรอบตัดสินใจที่ผสานการประเมินบุคคล เนื้อหานโยบาย และแรงจูงใจจากเครือข่าย ขณะที่ปัจจัยด้านแคมเปญมีน้ำหนักรองลงมา การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แสดงว่ากลุ่มต่างกันให้ค่าน้ำหนัก ไม่เท่ากัน ข้อมูลเชิงคุณภาพเน้นบทบาทของการรวมกลุ่มหรือสาธารณะ การสื่อสารจากผู้นำชุมชนและความเป็นระเบียบของเวทีรณรงค์ที่ช่วยลดความไม่แน่ใจ แนวทางอธิปไตยที่เสนอ ได้แก่ การประชุมสม่ำเสมอ ความพร้อมเพรียง การเคารพมติ การคุ้มครองสิทธิสตรี การรักษาประเพณี และความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งหนุนความไว้วางใจสถาบันและบรรทัดฐานร่วมให้เข้มแข็ง ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ทำงานผ่านทรัพยากร เวลา ทักษะ และรูปแบบการรับข้อมูล ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น การเข้าถึงข้อมูล ความหนาแน่นเครือข่าย คุณภาพการสื่อสาร และความไว้วางใจเชิงสถาบัน เพิ่มแรงจูงใจและแรงกดดันทางสังคม ส่งผลต่อพฤติกรรมติดตามข่าวสาร การแสดงความเห็น การสนับสนุนกิจกรรม และการไปใช้สิทธิ อันสะท้อนมิติอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันจากเครือข่าย

สุลีมาศ แปลงศรี (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจัยส่วนบุคคลและการตัดสินใจลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยเก็บข้อมูล ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครพนมจำนวน 400 คน สุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนรายอำเภอ ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาในช่วง 0.80 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นภายในสูง วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาและถดถอยโลจิสติก เพื่ออธิบายปัจจัยกำหนดการลงคะแนนในระดับปัจเจก แบบจำลองเชิงแนวคิดกำหนดตัวแปรอิสระเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอำเภอที่อยู่อาศัยและการมีส่วนร่วมทางการเมือง 4 มิติ การเลือกตั้ง

การรณรงค์หาเสียง การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และการชุมนุมทางการเมือง ตัวแปรตามคือการตัดสินใจลงคะแนน ประเมินผ่านการพิจารณาคุณสมบัติและนโยบายของผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนตัว ความสอดคล้องของอุดมการณ์ และวิธีการหาเสียง โครงสร้างนี้สะท้อนกระบวนการที่เชื่อมทุนข้อมูลเครือข่ายและกรอบความคิดทางการเมืองเข้ากับการตัดสินใจในคูหาอย่างเป็นลำดับขั้น ผลถดถอยโลจิสติกชี้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และอำเภอที่อยู่อาศัย ส่วนเพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่มีนัยสำคัญ ในมิติการมีส่วนร่วม พบว่าการมีส่วนร่วมด้านการเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมือง และการชุมนุมทางการเมืองเป็นตัวทำนายที่เด่นชัดขณะที่การรณรงค์หาเสียงที่ผู้ตอบมีส่วนร่วมโดยตรงไม่ปรากฏอิทธิพล สะท้อนพลังของพฤติกรรมเชิงโครงสร้างที่สะสมข้อมูลและเครือข่ายเหนือกิจกรรมหาเสียงระยะสั้น แบบจำลองมีความสามารถอธิบายอยู่ในระดับเหมาะสม โดยค่าอธิบายตามเกณฑ์คอกซ์และสเนลอยู่ที่ร้อยละ 26.4 ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคลทำงานผ่านทรัพยากร โอกาส และทักษะทางพลเมือง ส่วนปัจจัยภายนอกในมิติการมีส่วนร่วมและเครือข่ายแปลงทุนข้อมูลให้เป็นพฤติกรรมตามที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม

วิชญ์พงษ์ ศรีกาจรุ่งเรือง (2565) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองคลองมะเดื่อจังหวัดสมุทรสาคร โดยพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคมจิตวิทยา ทศนคติต่อนายกเทศมนตรี และความพึงพอใจต่อผลงานขององค์กร ก่อนเชื่อมกับการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่น งานเป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระระดับมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2565 สะท้อนบริบทหลังการกลับมาของการเลือกตั้งท้องถิ่นช่วง 2564 ถึง 2566 ระเบียบวิธีเป็นเชิงสำรวจภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 400 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามมาตรฐานประเมินค่าตรวจคุณภาพเครื่องมือด้วยค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานผ่านตารางไขว้และการทดสอบไคสแควร์ ผลชี้ว่าปัจจัยทางสังคมจิตวิทยามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะภาพลักษณ์พรรคการเมืองและภาพลักษณ์ผู้สมัครที่ส่งสัญญาณความสามารถและความน่าเชื่อถือ ทศนคติของประชาชนต่อคุณสมบัติและนโยบายของนายกเทศมนตรีก็มีอิทธิพลในระดับนัยสำคัญเช่นกัน ด้านความพึงพอใจต่อผลงานบริการสาธารณะก่อนหน้า

ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัย และการแก้ปัญหาสาธารณะ ช่วยลดความลังเลและเพิ่มความน่าจะเป็นของการเลือกผู้สมัครที่เชื่อมโยงกับผลงานดังกล่าว การแจกแจงตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่ากลุ่มที่มีการศึกษาสูงให้ความสำคัญกับคุณสมบัติและนโยบายมากกว่า ส่วนกลุ่มที่ผูกพันเครือข่ายชุมชนให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์พรรคและผู้สมัคร นอกจากนี้ คุณสมบัติที่ประชาชนให้คะแนนสูงสม่ำเสมอคือ ความรู้ความสามารถ ความสุจริต และการเป็นคนพื้นที่ ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ทำงานผ่านทรัพยากร โอกาสและเครือข่าย ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น การเข้าถึงข้อมูล บรรทัดฐานชุมชน ความพึงพอใจต่อผลงาน และภาพลักษณ์พรรคกับผู้สมัคร เพิ่มแรงจูงใจและแรงกดดันทางสังคม นำไปสู่การตัดสินใจเลือกที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงชักชวนจากเครือข่าย

ไชยะ เทพา (2567) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจลงคะแนนในสนามองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมุ่งประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลของจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง งานมีเป้าหมาย 3 ประการ คือ สำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลใช้ประกอบการตัดสินใจ เปรียบเทียบความแตกต่างของการตัดสินใจตามข้อมูลส่วนบุคคล และเสนอแนวทางยกระดับคุณภาพการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระยองเป็นเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างรวม 1,188 คน คำนวณด้วยสูตรยามาเน ระดับความเชื่อมั่น 95 กระจายตามเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เทศบาลเมืองชลบุรี และเทศบาลนครระยอง ใช้แบบสอบถาม 3 ตอน ครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยที่ใช้ตัดสินใจ และข้อเสนอเพื่อพัฒนาการเลือกตั้ง วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าที และความแปรปรวนทางเดียว กรอบการวัดปัจจัยครอบคลุม 4 มิติ อิทธิพลสื่อบุคคลในเครือข่ายใกล้ชิด สัญญาณจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด คุณสมบัติและความเหมาะสมของผู้สมัคร และเนื้อหา นโยบาย ผลเชิงปริมาณพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยโดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ย สื่อบุคคลในเครือข่ายสูงสุด ตามด้วยพรรคการเมือง คุณสมบัติผู้สมัคร และนโยบาย ภาพนี้ชี้ว่าเครือข่ายจริงในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมมีพลังแปลงทุนข้อมูลสู่การเลือกในคูหา ขณะที่สังกัดพรรคทำหน้าที่เป็นทางลัดด้านข้อมูล ส่วนการพิจารณาคุณสมบัติยังเป็นเกณฑ์หลักคัดกรองความเหมาะสม การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบความแตกต่างเฉพาะบางมิติ เพศ อายุ และรายได้โดยรวมไม่ต่างอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นกรณีที่พรรคการเมืองหรือนโยบายเป็นตัวเร่งระดับการศึกษามีผลต่างในมิติสื่อบุคคล สะท้อนการรับสัญญาณ จากเครือข่ายที่ไม่เท่ากัน

สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ทำงานผ่านทรัพยากร โอกาส และรูปแบบการ รับข้อมูล ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น เครือข่าย สังเกตพรรค คุณสมบัติผู้สมัคร และนโยบาย แล่งทุนข้อมูลให้เกิด พฤติกรรมติดตามข่าวสาร การแสดงความเห็น การสนับสนุนกิจกรรม และการไปใช้สิทธิ ที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม

ไชยะ เทพา (2567) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจลงคะแนนในสนาม องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมุ่งประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลของจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง งานมีเป้าหมาย 3 ประการ คือ สำรวจปัจจัยที่มีสิทธิใช้ประกอบการ ตัดสินใจ เปรียบเทียบความแตกต่างของการตัดสินใจตามข้อมูลส่วนบุคคล และเสนอ แนวทางยกระดับคุณภาพการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระบียบวิธี เป็นเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่างรวม 1,188 คน คำนวณด้วยสูตรยามาเน ระดับความ เชื่อมั่น 95 กระจายตามเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เทศบาลเมืองชลบุรี และเทศบาลนคร ระยอง ใช้แบบสอบถาม 3 ตอน ครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยที่ใช้ตัดสินใจ และ ข้อเสนอเพื่อพัฒนาการเลือกตั้ง วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าที และ ความแปรปรวนทางเดียว กรอบการวัดปัจจัยครอบคลุม 4 มิติ อิทธิพลสื่อบุคคลใน เครือข่ายใกล้ตัว สัญญาณจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด คุณสมบัติและความ เหมาะสมของผู้สมัคร และเนื้อหา นโยบาย ผลเชิงปริมาณพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อ ปัจจัยโดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ย สื่อบุคคลในเครือข่ายสูงสุด ตามด้วย พรรคการเมือง คุณสมบัติผู้สมัคร และนโยบาย ภาพนี้ชี้ว่าเครือข่ายจริงในพื้นที่เมือง อุตสาหกรรมมีพลังแปลงทุนข้อมูลสู่การเลือกในคูหา ขณะที่สังเกตพรรคทำหน้าที่เป็นทาง ลัดด้านข้อมูล ส่วนการพิจารณาคุณสมบัติยังเป็นเกณฑ์หลักคัดกรองความเหมาะสม การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบความแตกต่างเฉพาะบางมิติ เพศ อายุ และ รายได้โดยรวมไม่ต่างอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นกรณีที่พรรคการเมืองหรือนโยบายเป็นตัวเร่ง ระดับการศึกษามีผลต่างในมิติสื่อบุคคล สะท้อนการรับสัญญาณจากเครือข่ายที่ไม่เท่ากัน สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ทำงานผ่านทรัพยากร โอกาส และรูปแบบการรับข้อมูล ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น เครือข่าย สังเกตพรรค คุณสมบัติผู้สมัคร และนโยบาย แล่งทุนข้อมูลให้เกิด พฤติกรรมติดตามข่าวสาร การแสดงความเห็น การสนับสนุนกิจกรรม และการไปใช้สิทธิ ที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม

อาจุยทอ เนติชนานกุล น้อม ฉิมคล้าย รุจิรวัธน ลำตาล และวันเพ็ญ เดชเดชา (2568) ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด พร้อมเปรียบเทียบความแตกต่างตามปัจจัยส่วนบุคคลในบริบทจังหวัดสิงห์บุรี งานตีพิมพ์ในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 8 สิงหาคม 2568 ใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างประชาชน 400 คน คำนวณตามตารางหาโร ยามาเน สุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือแบบสอบถามผ่านการทดสอบคุณภาพเบื้องต้น วิเคราะห์ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าทีและเอฟ เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมและความแตกต่างระหว่างกลุ่มเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ กรอบการวัดแบ่งการมีส่วนร่วมเป็น 3 มิติ การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้งและการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง ครอบคลุมพฤติกรรมจากเชิงอ้อมสู่เชิงตรง ผลพบว่าระดับโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจัดอันดับค่าเฉลี่ยการรับรู้ข่าวสารสูงสุด รองลงมาคือการใช้สิทธิ ส่วนการร่วมรณรงค์ต่ำสุดเมื่อเทียบกันแต่ยังอยู่ในระดับมาก ภาพรวมสะท้อนว่าประชาชนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครและนโยบายได้ดีมีความพร้อมในการไปใช้สิทธิจริง ขณะที่กิจกรรมที่ต้องใช้เวลาและเครือข่ายมากกว่า เช่น ลงพื้นที่ช่วยรณรงค์มีระดับต่ำกว่าในเชิงเปรียบเทียบ การเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับการมีส่วนร่วมทั้ง 3 มิติ ข้อค้นพบชี้บทบาทของบรรทัดฐานกลุ่มช่องทางสื่อสารท้องถิ่น และโครงสร้างข้อมูลสาธารณะที่ครอบคลุมประชากรหลายกลุ่ม จึงลดช่องว่างด้านพฤติกรรมลงได้ ข้อเสนอเชิงปฏิบัติเน้นเสริมความรู้กฎหมายและสิทธิหน้าที่ยกระดับการสื่อสารของหน่วยงานท้องถิ่นทั้งสื่อชุมชนและดิจิทัลและจัดกิจกรรมความรู้ในชุมชนย่อยเพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคลมีน้ำหนักจำกัด ขณะที่ปัจจัยภายนอก เช่น การเข้าถึงข้อมูล บรรทัดฐานชุมชน และเครือข่าย สร้างแรงจูงใจและแรงกดดันทางสังคม แปรลงทุนข้อมูลให้เป็นพฤติกรรมการรับรู้ข่าวสาร การใช้สิทธิ และการร่วมรณรงค์อย่างเป็นระบบ

พระมหาสีทิพงษ์ สุจิณณธโม สุรพล พรหมกุล และ ชาญชัย ฮวดศรี (2565) ศึกษากระบวนการเลือกตั้งของประชาชนในสนามสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีอำเภอหาดวัง จังหวัดเลย งานตีพิมพ์ในวารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม ถึง สิงหาคม 2565 ใช้วิธีผสมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากประชาชน 377 คน อ้างอิงตารางของ Krejcie และ Morgan และ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 12 คน ได้แก่ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ สมาชิกสภา อบต นายกเทศมนตรี นายก อบต กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอดีตข้าราชการครู แบบสอบถามมีค่า ความเชื่อมั่นภายในครอนบาคัลฟา 0.920 วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา การทดสอบค่าที และเอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา กรอบการวัดพฤติกรรมประกอบด้วย 4 ด้าน การใช้สิทธิ การลงคะแนนการเลือกตั้งตามหลักสังเกตพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้ง ผลพบว่าระดับ พฤติกรรมโดยรวมอยู่ระดับมาก การใช้สิทธิสูงสุด รองลงมาคือการลงคะแนน และการเลือกตั้งตามหลักสังเกตพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งต่ำสุดเมื่อเทียบกับ สะท้อน ว่าประชาชนพร้อมเข้าร่วมเชิงสิทธิและค่านิยมบรรทัดฐานส่วนรวม แต่ช่วงตัดสินใจเฉพาะ หน้าในคูหายังมีความลังเลสูง ข้อมูลเชิงสนามชี้บ่งชี้ว่า การสื่อสารของผู้นำ ท้องถิ่น และข้อมูลผู้สมัครที่ตรวจสอบได้ในการลดต้นทุนข้อมูลและยืนยันกรอบบรรทัด ฐานร่วมผลการเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลบ่งชี้ว่า เพศไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ต่อพฤติกรรมรวม ขณะที่อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แสดงบทบาทของทุนมนุษย์ โอกาสและเครือข่ายในชีวิตประจำวัน ต่อรูปแบบการมีส่วนร่วม และการตัดสินใจ ข้อเสนอเชิงปฏิบัติให้ประเมิณผู้สมัครอย่างรอบด้าน ทั้งแนวคิด นโยบาย การอุทิศเพื่อส่วนรวม และการสื่อสารที่ตรงไปตรงมา พร้อมส่งเสริมการใช้สิทธิ โดยเสรี ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคลทำงานผ่าน ทรัพยากรและเครือข่าย ส่วนปัจจัยภายนอกด้านข้อมูลและบรรทัดฐานแปลงทุนข้อมูลให้ เกิดพฤติกรรม ที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม

พระมหาเอกรินทร์ ธมฺมรํสี (2566) ศึกษาระดับการตื่นตัวทางการเมืองของ ประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พร้อมเปรียบเทียบ ความเห็นระหว่างกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล และประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมพฤติกรรม พลเมือง ใช้การวิจัยผสานวิธี เก็บข้อมูลเชิงสำรวจจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 400 คน และข้อมูล เชิงคุณภาพจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 คน วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การทดสอบความ แตกต่าง และการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อคลี่คลายที่เชื่อมทุนข้อมูลบรรทัดฐานเครือข่ายและ การตัดสินใจเข้าคูหาในระดับท้องถิ่น กรอบเนื้อหาชี้บ่งชี้บทบาทของสถาบันใกล้เคียง ครอบครัว ชุมชน และสถาบันการศึกษา ในฐานะแหล่งผลิตซ้ำความรู้ทางการเมืองและ แรงจูงใจร่วม ประชาชน ส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารผ่านสื่อหลายรูปแบบ มีการสนทนาเรื่อง

การเมืองในชีวิตประจำวัน และได้รับข้อมูลจากสื่อมวลชนที่ตรวจสอบได้ ปัจจัยเหล่านี้ลดต้นทุนข้อมูลและค่อย ๆ แปลงความสนใจให้กลายเป็นความพร้อมในการไปใช้สิทธิจริง ผลการทดสอบความแตกต่างระบุว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับระดับความตื่นตัว ทว่าการเมืองทั้งภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สะท้อนบทบาทของทรัพยากรและเส้นทางประสบการณ์ชีวิตที่ต่างกันต่อการให้ค่าน้ำหนักต่อสัญญาณจากเครือข่าย คุณสมบัติผู้สมัคร และเนื้อหา นโยบาย ข้อค้นพบเชิงคุณภาพย้ำว่าการสื่อสารสาธารณะที่สม่ำเสมอ โปร่งใส และเป็นมิตรต่อผู้ใช้ การเห็นผลงานและงบประมาณที่ตรวจสอบได้และการทำความเข้าใจนโยบายง่ายขึ้น ช่วยลดความลังเลก่อนวันเลือกตั้ง การประยุกต์หลักพุทธธรรมด้านความเพียร ปัญญา และประโยชน์ส่วนรวม ทำหน้าที่ยึดโยงบรรทัดฐานชุมชนกับการมีส่วนร่วมที่รับผิดชอบ ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคลทำงานผ่านทรัพยากร โอกาส และทักษะทางพลเมือง ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ เครือข่ายสังคม ช่องทางข้อมูลที่เชื่อถือได้ และกรอบคุณค่าที่เน้นส่วนรวม แปลงทุนข้อมูลให้เป็นพฤติกรรมติดตามข่าวสาร การแสดงความเห็น การสนับสนุนกิจกรรมและการไปใช้สิทธิที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดัน ทางสังคม

Gerber Green และ Larimer (2008) ทดสอบข้อสมมติว่าบรรทัดฐานและแรงกดดันจากเครือข่ายใกล้เคียงเพิ่มการไปใช้สิทธิได้จริง โดยออกแบบการทดลองภาคสนามในสถานการณ์เลือกตั้งจริง ใช้บัญชีผู้มีสิทธิที่ลงทะเบียนก่อนการเลือกตั้งไพรมารีรัฐมิชิแกน ปี 2006 และสุ่มให้ครัวเรือนประมาณ 80,000 หลังได้รับจดหมาย 4 ชุดที่กระตุ้นหน้าที่พลเมืองและวางระดับแรงกดดันทางสังคมต่างกัน ตั้งแต่การย้ำว่าการลงคะแนนคือหน้าที่ ไปจนถึงแจ้งว่าจะมีการตรวจสอบ และถึงขั้นเปิดเผยประวัติการไปใช้สิทธิของตนเอง และของเพื่อนบ้านผลการทดลองพบว่าจดหมายที่สร้างแรงกดดันสูงสุดทำให้อัตราการไปใช้สิทธิสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เพิ่มขึ้น 8.1 จุดร้อยละ เหนือกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งมากกว่าผลของมาตรการลดต้นทุนอย่างการลงทะเบียนวันเลือกตั้งหรือการลงคะแนนทางไปรษณีย์ที่มักเพิ่มได้ราว 3 จุดร้อยละ กลไกสำคัญคือการแตะทั้งสวัสดิการภายในจากการทำหน้าที่พลเมืองและผลประโยชน์ภายนอกจากการที่ผู้อื่นรับรู้พฤติกรรม อันสะท้อนพลังของความคาดหวังร่วม การสอดส่องทางสังคม และความภูมิใจหรือความอับอายที่ผูกกับบันทึกสาธารณะของการไปใช้สิทธิ เมื่อพิจารณาร่วมกับงานของ Green Gerber และ Nickerson

ที่สุ่มการเคาะประตูบ้าน ใน 6 เมืองสหรัฐก่อนเลือกตั้งท้องถิ่นปี 2001 ซึ่งพบว่าการสื่อสารแบบเผชิญหน้าเพิ่มการ ไปใช้สิทธิอย่างมีนัยสำคัญ จะเห็นภาพรวมว่าทั้งแรงกดดันที่ตรวจสอบได้และการชักชวนตัวต่อตัวเป็นช่องทางที่แปลงทุนข้อมูล บรรทัดฐานเครือข่าย และการมีส่วนร่วมให้กลายเป็นการออกไปใช้สิทธิได้ผล โดยเฉพาะในสนามท้องถิ่นที่ความหนาแน่นของชุมชนและการรับรู้ระหว่างกันสูง ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ ซึ่งให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอกอย่างเครือข่ายและช่องทางข้อมูลที่เชื่อถือได้ควบคู่กับปัจจัยส่วนบุคคล แปลงทุนข้อมูลและบรรทัดฐานให้เป็นพฤติกรรมตามที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันจากสังคม

Leighley และ Nagler (2013) ศึกษาความแตกต่างระหว่างผู้ไปใช้สิทธิกับผู้ไม่ไปใช้สิทธิ ทั้งด้านโครงสร้างประชากรและทัศนคตินโยบาย โดยอาศัยข้อมูลชุดใหญ่จาก Current Population Survey และ American National Election Studies ครอบคลุมการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐตั้งแต่ปี 1972 เป็นต้นมา จุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายพลวัตการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ บทบาทของกติกาเลือกตั้ง และนัยของความแตกต่างด้านทัศนคติต่อการแทนตัวแทนนโยบาย ผลหลักยืนยันความเหลื่อมล้ำด้านการมีส่วนร่วมต่อเนื่องยาวนาน กลุ่มรายได้และการศึกษาสูงมีแนวโน้มไปใช้สิทธิมากกว่ากลุ่มทรัพยากรต่ำอย่างสม่ำเสมอ ขณะเดียวกันบางช่องว่างพลิกทิศ ผู้หญิงมีแนวโน้มลงคะแนนสูงกว่าผู้ชายในยุคปัจจุบัน ช่องว่างการลงคะแนนระหว่างคนผิวดำกับคนผิวขาวลดลง และผู้สูงอายุยังคงไปใช้สิทธิสูงกว่าคนหนุ่มสาวอย่างต่อเนื่อง ความแตกต่างเหล่านี้สะท้อนบทบาทของทรัพยากร เวลา เครือข่าย และวัฏจักรชีวิต ที่ก่อผลสะสมต่อความน่าจะเป็นของการเข้าร่วมเชิงสิทธิในระยะยาว ในมิติทัศนคตินโยบาย ผู้ลงคะแนนมีแนวโน้มอนุรักษ์นิยมกว่าในประเด็นเศรษฐกิจและการกระจายทรัพยากร ส่งผลให้เสียงในคูหาเอนเอียงไปทางทางเลือกที่จำกัดการกระจายรายได้มากกว่าความต้องการของประชากรทั้งหมด งานยังพบว่ามาตรการอำนวยความสะดวก เช่น การลงทะเบียนวันเลือกตั้ง การลงคะแนนล่วงหน้า และทางไปรษณีย์ ช่วยเพิ่มอัตราการไปใช้สิทธิในภาพรวม แต่ไม่ลบล้างอคติเชิงชนชั้นได้ทั้งหมด อีกทั้งเมื่อพรรคการเมือง เสนอทางเลือกเชิงนโยบายต่างกันชัดเจน ความน่าจะเป็นในการไปใช้สิทธิจะเพิ่มขึ้น แสดงบทบาทของความชัดเจนเชิงเนื้อหาในการลดต้นทุนข้อมูล ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น รายได้ การศึกษา อายุ และเพศ ทำงานผ่านทรัพยากรและเครือข่าย ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น กติกาเลือกตั้ง ช่องทางข้อมูลที่เชื่อถือได้ และความชัดเจนของนโยบาย แปลงทุนข้อมูลให้

เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจลงคะแนนที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม

Brady Verba & Schlozman (1995) พัฒนาแบบจำลองทรัพยากรของการมีส่วนร่วมทางการเมือง อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมผ่านทรัพยากร 3 ชนิด ได้แก่ เวลา เงิน และทักษะพลเมืองสำหรับสื่อสารและจัดการภารกิจสาธารณะ ทักษะเหล่านี้ก่อตัวในสถาบันนอกการเมือง เช่น ที่ทำงาน องค์กรอาสาสมัคร และศาสนสถาน ซึ่งกระจายไม่เท่ากันตามฐานะ จึงก่อความเหลื่อมล้ำเชิงการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยใช้ข้อมูลสำรวจระดับชาติและการวิเคราะห์สถิติที่เข้มแข็ง พบว่าทั้งเวลา เงิน และทักษะพลเมือง ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อดัชนีการมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์ระหว่างสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมกับการเมืองจำนวนมากถูกสื่อผ่านทรัพยากรที่สถานะเอื้อให้เข้าถึงเมื่อแยกเป็นกิจกรรมจำเพาะ แบบจำลองชี้ว่ากิจกรรมที่ใช้เวลา เช่น อาสาสมัคร ตอบสนองต่อเวลาและทักษะ กิจกรรมที่ใช้เงิน เช่น การบริจาค ตอบสนองต่อฐานะรายได้ ส่วนการลงคะแนนมีพลวัตเฉพาะที่พึ่งพาการรณรงค์เชิงสถาบัน และโครงสร้างเชื้ออำนาจ ความหมายสำคัญคือพฤติกรรมแต่ละแบบต้องการชุดทรัพยากรต่างกัน ความเหลื่อมล้ำจึงเกิดแบบข้ามกิจกรรม ไม่ได้เป็นเส้นตรงเพียงมิติเดียว นัยเชิงปฏิบัติสอดคล้องโดยตรงกับบริบทท้องถิ่นการยกระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มทรัพยากรต่ำควรมุ่งลดต้นทุนเวลา เพิ่มทักษะพลเมืองผ่านการฝึกฝนและการปฏิบัติงานสาธารณะในชุมชน และเชื่อมองค์กรนอกการเมือง เช่น องค์กรชุมชนและศาสนสถาน ให้เป็นตัวกลางชักชวนและถ่ายทอดทักษะ ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การศึกษา อาชีพ รายได้ ทำงานผ่านทรัพยากร เวลา และทักษะ ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น ช่องทางข้อมูล เครือข่ายและบรรทัดฐานชุมชน แปลงทุนข้อมูลและทักษะให้เป็นพฤติกรรมตามที่สะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม เหมาะต่อการออกแบบมาตรการท้องถิ่นที่ลดต้นทุน เพิ่มทักษะ และใช้เครือข่ายเพื่อขยายการมีส่วนร่วม

Huckfeldt และ Sprague (1995) ศึกษาว่าการเมืองในชีวิตประจำวันดำเนินไปในสภาวะพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนและเครือข่ายสนทนา โดยอาศัยข้อมูลภาคสนามช่วงการเลือกตั้งสหรัฐปี 1984 เพื่อสาธิตว่าผู้มีสิทธิรับและส่งต่อข้อมูลผ่านเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน และสมาชิกครอบครัว กระบวนการโต้เถียง แลกเปลี่ยน และตรวจสอบกันเอง ในเครือข่ายใกล้ตัวทำหน้าที่ทั้งกรองและขยายสารทางการเมืองให้สอดคล้องกับ

บรรทัดฐานของกลุ่ม จึงทำให้ความเอนเอียงของเครือข่ายและความหนาแน่นของความสัมพันธ์มีผลต่อทิศทางและความมั่นคงของทางเลือกในคูหาอย่างมีนัยสำคัญ ผลเชิงประจักษ์ชี้ว่า เครือข่ายที่มีจุดยืนไปในทางเดียวกันช่วยเร่งการบูรณาการข้อมูล ลดความลังเล และเพิ่มความสอดคล้องของคะแนนเสียง ตรงกันข้าม เครือข่ายที่มีแรงกดดันไขว้ทำให้สมาชิกเผชิญสารที่แข่งขันกัน เกิดภาวะซังใจยึดเยื้อ และมักตัดสินใจช่วงปลายแคมเปญ สารนี้ตั้งอยู่บนแนวคิดที่ว่าโครงสร้างความสัมพันธ์คัดเลือกลิ่งที่ถูกย่ำและลิ่งที่ถูกกันออกอย่างต่อเนื่อง งานที่ยืนยันบทบาทของผู้นำความคิดเห็นในเครือข่ายย่อย ผู้ที่มีทุนทางสังคมหรือสถานะในกลุ่มสามารถกำหนดกรอบการรับรู้ผู้สมัครและนโยบาย ทำให้ข้อมูลที่สมาชิกได้รับมีความสม่ำเสมอและเกิดแบบแผนการคล้อยตามในระดับย่าน และชุมชน โดยเฉพาะในสนามท้องถิ่นที่ผู้คนเชื่อมต่อผ่านที่ทำงาน ศาสนสถาน และกิจกรรมชุมชน ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ทางการเมือง ทำงานผ่านการฝังตัวในเครือข่าย และทักษะการสื่อสาร ขณะที่ปัจจัยภายนอก เช่น ความหนาแน่นของเครือข่าย ความถี่ของการสนทนาการเมือง และความน่าเชื่อถือของช่องทางข้อมูล แปรลงทุนข้อมูลและบรรทัดฐานให้เป็นพฤติกรรมตาม ได้แก่ การติดตามข่าวสาร การแสดงความเห็น การสนับสนุน กิจกรรมหาเสียง และการไปใช้สิทธิ อันสะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม

Rosenstone และ Hansen (1993) อธิบายว่าพลเมืองไม่ได้ตัดสินใจเข้าร่วมการเมืองโดยลำพังหากแต่วิถีที่พรรค องค์กรผลประโยชน์และเครือข่ายทางสังคมเข้ามาเกื้อหนุน ชักชวน และลดต้นทุน เป็นตัวกำหนดความน่าจะเป็นของการมีส่วนร่วมทั้งการลงคะแนน อาสาสมัคร และการบริจาค งานรวบรวมหลักฐานระยะยาวของสหรัฐเพื่อชี้ว่าความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมจำนวนมากเกิดจากปริมาณและความต่อเนื่องของกิจกรรมเกณฑ์ที่เข้าถึงตัวประชาชนจริงในชีวิตประจำวัน จึงขยับโฟกัสจากคำอธิบายเชิงรายบุคคลไปสู่โครงสร้างการระดมทรัพยากรและการติดต่อถึงตัวพลเมืองอย่างเป็นระบบ แกนทฤษฎีเสนอสามองค์ประกอบ แรงจูงใจ ทรัพยากร และการเกณฑ์ โดยการเกณฑ์หมายถึงการที่นักการเมือง พรรค หรือองค์กรเห็นและติดต่อคนธรรมดาเพื่อเชิญชวนเข้าร่วม ไม่ว่าจะโทรหา เคาะประตูบ้าน ส่งจดหมาย หรือชวนผ่านเครือข่ายท้องถิ่น ซึ่งล้วนลดต้นทุนข้อมูล เพิ่มความรู้สึกว่าการเข้าร่วมมีความหมาย และเชื่อมช่องทาง

ให้ลงมือได้จริง หลักฐานเชิงประจักษ์ระบุอย่างสม่ำเสมอว่า ผู้ที่ถูกติดต่อโดยตรงมีแนวโน้มเข้าร่วมสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ติดต่อ แม้ควบคุมความต่างด้านรายได้ การศึกษา และความสนใจทางการเมืองไว้แล้ว นัยสำคัญคือความเหลื่อมล้ำเชิงการมีส่วนร่วมไม่ได้เกิดจากทรัพยากรส่วนบุคคลเพียงด้านเดียว แต่ยังเกิดจากรูปแบบการจัดตั้งขององค์กรซึ่งมักกระจุกในย่านที่มีทุนสังคมและทุนมนุษย์สูงกว่า ผลสืบเนื่องคือแนวทางการทดลองภาคสนามยุคใหม่ที่วัดผลของการเกณฑ์ได้ตรงตัว และยืนยันคุณค่าของการติดต่อถึงตัวในระดับชุมชน เมื่อเชื่อมกับการปรับตัวแปรของงานวิจัยนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การศึกษา อาชีพ รายได้ ทำงานผ่านทรัพยากร เวลา และทักษะ ขณะที่ปัจจัยภายนอก เช่น การเกณฑ์ของพรรค องค์กร และเครือข่ายท้องถิ่น แปลงทุนข้อมูลและบรรทัดฐานให้เป็นพฤติกรรมตามได้แก่ การติดตามข่าวสาร การแสดงความเห็น การสนับสนุนกิจกรรม และการไปใช้สิทธิ ซึ่งสะท้อนอุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความผูกพัน และแรงกดดันทางสังคม

Campbell Converse Miller และ Stokes (1960) นำเสนอคำอธิบายคลาสสิกของพฤติกรรมผู้เลือกตั้งที่ยึดโยงกับอัตลักษณ์พรรค โดยอาศัยข้อมูลสำรวจระดับชาติของศูนย์วิจัยสำรวจ มหาวิทยาลัยมิชิแกน ในการเลือกตั้งสหรัฐช่วงทศวรรษ 1950 หนังสือ The American Voter ชี้ว่าการตัดสินใจในคูหาไม่ใช่เพียงการเปรียบเทียบเชิงนโยบายแบบครั้งคราว หากเป็นแนวโน้มระยะยาวที่ไหลผ่านกรวยแห่งสาเหตุ ตั้งแต่การขัดเกลาทางสังคมในครอบครัวไปสู่อัตลักษณ์พรรค แล้วถ่ายทอดผลต่อการรับรู้ผู้สมัคร ประเด็นนโยบาย และการลงคะแนน อัตลักษณ์พรรคทำหน้าที่เป็นแว่นกรองข้อมูล ลดต้นทุนการประมวลผล และทำให้ผู้มีสิทธิอ่านสัญญาณจากพรรคกับผู้สมัครได้รวดเร็วขึ้น จึงอธิบายเสถียรภาพของทางเลือกในระยะยาวได้ดี หัวใจของแบบจำลองมิชิแกนคือความคงทนของอัตลักษณ์พรรคในฐานะท่าทีทางจิตวิทยาที่ก่อตัวจากประสบการณ์ชีวิตในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสื่อ นำไปสู่การประเมินผู้สมัครและนโยบายแบบเอียงข้างต่อพรรคที่ตนระบุตัว งานต่อยอดใน The American Voter Revisited โดย Lewis-Beck Norpoth Jacoby และ Weisberg วิเคราะห์การเลือกตั้งปี 2000 และ 2004 แล้วพบว่าอัตลักษณ์พรรคยังทำนายการลงคะแนนได้แข็งแกร่ง สาระจาก Oxford Research Encyclopedia ยืนยันว่าการวัดพัฒนาให้ซับซ้อนขึ้น แต่อัตลักษณ์ยังคงบทบาทกรองข้อมูล แม้จะปรับตัวได้บางส่วนตามเหตุการณ์สำคัญและบริบทที่ผันผวนผลที่ได้สอดคล้องกับกรอบตัวแปรของงานวิจัยนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การศึกษา อาชีพ รายได้ และประสบการณ์การเมือง ทำงานร่วมกับอัตลักษณ์พรรคผ่านทรัพยากร เวลา และทักษะการประมวลผลข้อมูล

ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น ช่องทางข้อมูล เครือข่าย และการสื่อสารของผู้สมัคร แปรลงทุน ข้อมูลให้เป็นพฤติกรรมติดตามข่าวสาร การประเมินนโยบาย และการลงคะแนนในพื้นที่ ท้องถิ่นที่มีสังกัดพรรคหรือกลุ่มการเมืองเป็นสัญญาณช่วยยืนยันข้อมูล ทั้งนี้การยกระดับ ข้อมูลโปร่งใสและทักษะการอ่านนโยบายจะช่วยลดอคติ จากการกรองของอัตลักษณ์ และ หนุนการตัดสินใจเชิงสาระมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมุ่งศึกษาประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 บทนี้จะกล่าวถึงหน่วยในการวิเคราะห์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. บรรณานุกรม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคาย ในการเลือกตั้งวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 มีผู้มีสิทธิ 406,647 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2568) ครอบคลุมทุกอำเภอ ได้แก่ เมืองหนองคาย ทำบ่อ โพนพิสัย ศรีเชียงใหม่ สังคม สระใคร เฝ้าไร่ รัตนวาปี และโพธิ์ตาก รวม 9 อำเภอ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในจังหวัดหนองคาย จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งแบ่งกลุ่มตามจำนวนอำเภอในจังหวัดหนองคาย จำนวน 9 อำเภอ จากนั้นจะทำการสุ่มตัวอย่างจากแต่ละอำเภอโดยใช้สูตรหาไร ยามาเน่ ค่าความคลาดเคลื่อน .05 เพื่อให้ได้จำนวนตัวแทนที่เหมาะสมจากแต่ละอำเภอ

$$n = \frac{N}{1 + N (e)^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทนขนาดของประชากร
 e ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ระดับความเชื่อมั่น 95%
 ใช้ e = 0.05)

ตารางการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งแบ่งกลุ่มตามจำนวน
 อำเภอในจังหวัดหนองคาย จำนวน 9 อำเภอ

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

(n=400)

อำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อำเภอเมืองหนองคาย	117,260	115
อำเภอโพนพิสัย	77,204	76
อำเภอบ้านแพง	66,355	65
อำเภอรัตนวาปี	40,079	39
อำเภอบ้านไร่	29,691	29
อำเภอศรีเชียงใหม่	23,502	23
อำเภอสังคม	19,793	20
อำเภอสระใคร	11,848	12
อำเภอโพธิ์ตาก	20,915	21
รวม	406,647	400

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2568

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งออกแบบขึ้นโดยอ้างอิงจากแนวคิด ทฤษฎี และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วนหลัก ประกอบด้วย

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยอิงจากกรอบแนวคิดทฤษฎีการลงคะแนนเสียง (Voting Theory) และทฤษฎีทางเลือกที่มีเหตุผล (Rational Choice Theory) มุ่งวิเคราะห์ความแตกต่างของพฤติกรรมตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง ลักษณะคำถามใช้แบบเลือกตอบ (checklist) เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายให้สอดคล้องกับ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ (ANOVA) และการทดสอบรายคู่ (LSD) ตามขอบเขตเวลาและพื้นที่ของการศึกษา

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ออกแบบขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็น มุมมอง และความเชื่อของประชาชนต่อการเมืองและการเลือกตั้งท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนทัศนคติทางการเมืองของแต่ละบุคคล โดยใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ประกอบด้วย

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่วัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น ทั้งเชิงกิจกรรมและเชิงความคิดเห็น เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การแสดงความคิดเห็น การสนับสนุนผู้สมัคร/พรรคโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1 การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์

2 การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์

3 การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน

4 การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม

ลักษณะของแบบสอบถามในส่วนนี้ใช้รูปแบบมาตรประมาณค่า (Likert Scale)

5 ระดับประกอบด้วย

5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 5 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสอบถามที่ออกแบบขึ้นตามวัตถุประสงค์ คำถามวิจัย และกรอบแนวคิดของการวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้กับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับเนื้อหาและวิธีการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมวิจัยในมนุษย์อย่างเคร่งครัด

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในจังหวัดหนองคายที่มีสิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรตามสัดส่วนในแต่ละอำเภอ รวมจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

โดยการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามให้แก่ประชาชนในแต่ละพื้นที่เป้าหมาย

4. หลังจากเสร็จสิ้นการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของแบบสอบถาม ก่อนนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว มาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามในทุกชุด และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์
2. นำข้อมูลเข้าสู่การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อให้ได้ผลลัพธ์เชิงสถิติที่สามารถตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง รวมทั้งใช้สรุปข้อมูลทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการหาค่ากลางของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละตัวแปร ประกอบด้วย ทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูลความคิดเห็นในแต่ละประเด็น เพื่อดูความแตกต่างของคะแนนแต่ละกลุ่มตัวแปร

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม (Item–Total Correlation) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งหมดในแต่ละตอนของแบบสอบถาม ประกอบด้วย ทศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละตอน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อประเมินความสม่ำเสมอภายในของเครื่องมือแต่ละส่วน แบบสอบถามของการวิจัยฉบับนี้แบ่งเป็น 3 มิติหลัก ได้แก่ ทศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบไลเคิร์ต 5 ระดับ เพื่อประเมินความเชื่อมั่นเชิงภายในของแบบสอบถาม ผู้วิจัยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha; Cronbach, 1951) สำหรับแต่ละมิติและทั้งฉบับ โดยยึดเกณฑ์การแปลผลว่า $\alpha \geq .70$ ถือว่าอยู่ในระดับที่ยอมรับได้, $\alpha \geq .80$ ถือว่าดี, และ $\alpha \geq .90$ ถือว่าดีมาก (Nunnally และ Bernstein, 1994; George และ Mallery, 2003)

2.3 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ กระทำโดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (Riviovelli and Hambleton, 1997 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 137)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item congruency)
	R	หมายถึง	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยที่ ค่า +1 หมายถึงข้อคำถามสามารถนำไปใช้ได้อย่าง

แน่นอน, ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้
และค่า -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไป
วัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนทรงคุณวุฒิ

โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัย
นำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้น ข้อคำถามทุกข้อ จึงผ่าน
ความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่ได้ตรวจสอบและเห็นว่ามีความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา ครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.4 การตรวจสอบสมมติฐาน (Assumptions) ของการวิเคราะห์ถดถอย
พหุคูณในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบสมมติฐานที่สำคัญก่อนการ
แปลผล เพื่อให้ค่าประมาณค่าสัมประสิทธิ์มีความน่าเชื่อถือ ประกอบด้วย

- (1) ความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linearity)
- (2) ความเป็นอิสระของค่าคงเหลือ (Independence of Errors)
- (3) ความแปรปรวนคงที่ของค่าคงเหลือ (Homoscedasticity)
- (4) การแจกแจงปกติของค่าคงเหลือ (Normality of Errors)
- (5) การไม่มีพหุสหสัมพันธ์ (No Multicollinearity)

โดยใช้วิธีและเกณฑ์ดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linearity)

พิจารณากราฟกระจายของค่าคงเหลือมาตรฐาน
(Standardized Residuals) เปรียบเทียบกับค่าที่คาดการณ์
มาตรฐาน (Standardized Predicted Values) รวมถึงกราฟ
กระจายระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม เกณฑ์ยอมรับ
จุดข้อมูลกระจายรอบเส้นศูนย์โดยรวมเป็นแนว
เส้นตรง ไม่ปรากฏรูปตัว U หรือรูปคลื่น

- 2) ความเป็นอิสระของค่าคงเหลือ (Independence of Errors)

ค่าดัชนี Durbin-Watson จากผลวิเคราะห์ถดถอย
เกณฑ์ยอมรับ ค่าอยู่ในช่วงประมาณ 1.50-2.50 ถือว่าอยู่ใน
เกณฑ์ยอมรับได้

- 3) ความแปรปรวนคงที่ของค่าคงเหลือ (Homoscedasticity)

กราฟ Residuals vs. Predicted เพื่อตรวจสอบลักษณะการกระจาย
ของค่าคงเหลือเกณฑ์ยอมรับ จุดกระจายมีความหนาแน่น
ใกล้เคียงกันตลอดช่วง
ไม่บานหรือหุบเป็นรูปกรวยอย่างชัดเจน

4) การแจกแจงปกติของค่าคงเหลือ (Normality of Errors)

กราฟ Normal P-P Plot ของค่าคงเหลือมาตรฐาน
และฮิสโตแกรม ของค่าคงเหลือ เกณฑ์ยอมรับ จุดใน
P-P Plot เรียงตัวใกล้เคียงเส้นทแยงมุม ไม่มีหางยาวผิดปกติ

5) การไม่มีพหุสหสัมพันธ์ (No Multicollinearity)

ค่า Tolerance (Tol.) และ Variance Inflation Factor (VIF)
จากตาราง Coefficients เกณฑ์ยอมรับ Tol. > .10
และ VIF < 10 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ ยอมรับได้

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น

ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์
ข้อมูล และใช้สถิติ t-test (Independent Sample t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม
เช่น เพศ และ ใช้สถิติ F-test (One-Way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม
เช่น อายุ อาชีพ รายได้ และประสบการณ์ทางการเมือง ทั้งนี้ เมื่อพบความแตกต่างอย่าง
มีนัยสำคัญ จะใช้การเปรียบเทียบรายคู่ (Least Significant Difference LSD)
ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มที่ระดับนัยสำคัญ .05

3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์
เชิงเส้นตรงระหว่างทัศนคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับพฤติกรรม
การเลือกตั้งท้องถิ่น โดยมีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (Hinkle Wiersma และ Jurs 2003)

3.2.1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ระหว่าง .70 ถึง
.90) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูง (ถ้าสูงกว่า .90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)

3.2.2 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .05 (ระหว่าง .30 ถึง .70) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง

3.2.3 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .00 (ระหว่าง .30 หรือต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ

3.2.4 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น .00 แสดงว่าไม่มี ความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

3.3 การวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ทัศนคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดหนองคาย โดยใช้วิธีการถดถอยแบบ Enter ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เพื่อประเมิน อิทธิพลของแต่ละตัวแปร และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	การทดสอบค่าที (t-test)
F	แทน	การทดสอบค่าเอฟ (F-test)
Sig.	แทน	ค่านัยสำคัญของการทดสอบค่า t และค่า F
SS	แทน	ผลรวมของความแปรปรวน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวน (Mean of Squares)
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแบบคะแนนมาตรฐาน
S.E.b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์
LSD	แทน	การเปรียบเทียบรายคู่วิธี Least Significant Difference

AT	แทน	ทัศนคติทางการเมือง
PP	แทน	การมีส่วนร่วมทางการเมือง
EB	แทน	พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น
EB1	แทน	การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์
EB2	แทน	การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์
EB3	แทน	การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน
EB4	แทน	การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยจำแนกการนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการนำเสนอข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และการแจกแจงความถี่

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนคติทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ทัศนคติทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อประเมินระดับความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติทางการเมือง ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อประเมินลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองระดับท้องถิ่น ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายข้อ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อประเมินระดับพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นในแต่ละด้าน ประกอบด้วย 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านตามอุดมการณ์ ด้านตามผลประโยชน์ ด้านความผูกพัน และด้านแรงกดดันทางสังคม ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายข้อ

ตอนที่ 5 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามปัจจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (Independent Samples t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบว่ากลุ่มต่าง ๆ มีพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง หากค่าความสัมพันธ์ (r) มากกว่า 0 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะสรุปได้ว่าทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์ กันทางบวก โดยระดับความสัมพันธ์จะพิจารณาตามค่าที่ได้จากการวิเคราะห์

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์อิทธิพลของทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีต่อพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อตรวจสอบว่าทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถพยากรณ์ หรือส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายในการเลือกตั้งได้หรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) คะแนนมาตรฐาน (β) และระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อระบุว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ประชาชนในจังหวัดหนองคาย จำนวน 400 คน โดยจัดส่งแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 400 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนครบถ้วนจำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ภายหลังการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอเป็นลำดับตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=400)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	205	51.20
	หญิง	195	48.80
2. อายุ	18-40 ปี	69	17.30
	41-60 ปี	245	61.30
	61 ปีขึ้นไป	86	21.40
3. สถานภาพการสมรส	โสด	94	23.50
	สมรส	218	54.50
	หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	88	22.00
4. อาชีพ	เกษตรกร (เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน)	42	10.50
	พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	48	12.00
	ธุรกิจส่วนตัว (เช่น ค้าขาย รับจ้าง รับเหมา ฯลฯ)	46	11.50
	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/	246	61.50

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=400)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	ลูกจ้างราชการ/พนักงานของรัฐ		
	อื่น ๆ	18	4.50
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	23	5.70
	10,001–30,000 บาท	120	30.00
	30,001 บาทขึ้นไป	257	64.30
6. ประสบการณ์ทางการเมือง	เคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	138	34.50
	เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	62	15.50
	เคยติดตามข่าวการเมือง	200	50.00
รวม		400	100.00

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 อยู่ในช่วงอายุ 41–60 ปี จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 อยู่ในสถานภาพสมรส จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 ประกอบอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างราชการ หรือพนักงานของรัฐ จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.30 และในด้านประสบการณ์ทางการเมือง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยติดตามข่าวการเมือง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 และเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 โดยสามารถจำแนกลักษณะส่วนบุคคลได้ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 205 คน ร้อยละ 51.20 และเพศหญิง จำนวน 195 คน ร้อยละ 48.80
2. จำแนกตามอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41–60 ปี จำนวน 245 คน ร้อยละ 61.30 รองลงมา อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 86 คน ร้อยละ 21.40 และอายุ 18–40 ปี จำนวน 69 คน ร้อยละ 17.30 ตามลำดับ

3. จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรส จำนวน 218 คน ร้อยละ 54.50 รองลงมา กลุ่มโสด จำนวน 94 คน ร้อยละ 23.50 และกลุ่มหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ จำนวน 88 คน ร้อยละ 22.00 ตามลำดับ

4. จำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างราชการ หรือพนักงานของรัฐ จำนวน 246 คน ร้อยละ 61.50 รองลงมา พนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน จำนวน 48 คน ร้อยละ 12.00 ธุรกิจส่วนตัว เช่น ค้าขาย รับจ้าง รับเหมา เป็นต้น จำนวน 46 คน ร้อยละ 11.50 เกษตรกร เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน จำนวน 42 คน ร้อยละ 10.50 และอื่น ๆ จำนวน 18 คน ร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

5. จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 257 คน ร้อยละ 64.30 รองลงมา 10,001 – 30,000 บาท จำนวน 120 คน ร้อยละ 30.00 และต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 23 คน ร้อยละ 5.70 ตามลำดับ

6. จำแนกตามประสบการณ์ทางการเมือง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยติดตามข่าวการเมือง จำนวน 200 คน ร้อยละ 50.00 รองลงมา เคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 138 คน ร้อยละ 34.50 และเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง จำนวน 62 คน ร้อยละ 15.50ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับระดับทัศนคติทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลระดับความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับทัศนคติทางการเมือง
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม

(n=400)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน	3.78	0.99	มาก
2	ผู้สมัครควรมีนโยบายที่ชัดเจนและตอบสนองต่อปัญหาท้องถิ่น	3.72	1.07	มาก
3	กระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่นมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้	3.74	1.05	มาก
4	ฉันเชื่อว่าผลการเลือกตั้งท้องถิ่นสะท้อนเจตจำนงของประชาชน	3.71	1.02	มาก
5	การเลือกตั้งท้องถิ่นช่วยส่งเสริมประชาธิปไตยในระดับรากหญ้า	3.81	1.02	มาก
6	ฉันมีความมั่นใจในระบบการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.74	1.05	มาก
7	ฉันเชื่อว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจะสามารถทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้	3.87	1.00	มาก
8	ฉันให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งท้องถิ่นเทียบเท่ากับการเลือกตั้งระดับชาติ	3.82	0.97	มาก
รวม		3.77	0.77	มาก

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.77 อยู่ในระดับมากตามเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยห้าระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 7 ฉันเชื่อว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจะสามารถทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.00 รองลงมาคือข้อที่ 8

ฉันให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งท้องถิ่นเทียบเท่ากับการเลือกตั้งระดับชาติ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.97 ขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 4 ฉันเชื่อว่าผลการเลือกตั้งท้องถิ่นสะท้อนเจตจำนงของประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.02 ทั้งนี้ทุกรายการอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติทางการเมืองเชิงบวกต่อการเลือกตั้งท้องถิ่น เห็นความสำคัญของสถาบันการเลือกตั้ง ความโปร่งใส และความเชื่อมั่นต่อผู้แทนที่มาจากการเลือกตั้งโดยรวม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลระดับความคิดเห็นของประชาชน ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตาราง 4 ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม

(n=400)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ฉันไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นทุกครั้ง	3.73	0.97	มาก
2	ฉันเคยเข้าร่วมเวทีปราศรัยหรือฟังนโยบายของผู้สมัคร	3.28	1.14	มาก
3	ฉันติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นอยู่เสมอ	3.70	1.00	มาก
4	ฉันเคยแสดงความเห็นเกี่ยวกับนโยบายท้องถิ่นผ่านช่องทางสาธารณะ	3.71	1.07	มาก
5	ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่น	3.79	0.99	มาก
6	ฉันเคยชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น	3.64	1.01	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

(n=400)

ข้อที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
7	ฉันเคยเป็นอาสาสมัครหรือผู้ช่วยในการ รณรงค์เลือกตั้ง	3.67	1.03	มาก
8	ฉันเคยแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เกี่ยวกับการทำงานของพวกเขา	3.73	1.04	มาก
รวม		3.65	0.79	มาก

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79 อยู่ในระดับมากตามเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยห้าระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 5 ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.99 รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ฉันไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นทุกครั้ง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.97 และข้อที่ 8 ฉันเคยแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับการทำงานของพวกเขา โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.04 ขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ฉันเคยเข้าร่วมเวทีปราศรัยหรือฟังนโยบายของผู้สมัคร โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.14 ทั้งนี้ทุกรายการอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับค่อนข้างสูง โดยเด่น ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนและการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ขณะที่การเข้าร่วมเวทีปราศรัยยังทำได้ไม่บ่อยเมื่อเทียบกับด้านอื่น

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ

เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์และสรุปผลระดับความคิดเห็น ของประชาชน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ตามตาราง 5 – 9

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายด้าน

(n=400)

ที่	พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์	3.67	0.84	มาก
2	การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์	3.69	0.86	มาก
3	การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน	3.68	0.84	มาก
4	การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม	3.61	0.88	มาก
รวม		3.66	0.79	มาก

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79 อยู่ในระดับมากตามเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยห้าระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.86 รองลงมาคือ ด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.84 ขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.88 ทั้งนี้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นที่โน้มเอียงไปตามเหตุผลเชิงผลประโยชน์และความผูกพันมากกว่าการตอบสนองต่อแรงกดดันทางสังคม โดยมีความผันแปรของคะแนนอยู่ในระดับไม่มากนักเมื่อพิจารณาจากค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย
ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ จำแนกรายข้อคำถาม

(n=400)

ที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีจุดยืนทางการเมืองตรงกับค่านิยมของฉัน	3.85	0.98	มาก
2	ฉันสนับสนุนนโยบายที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ความโปร่งใสและความเสมอภาค	3.58	1.10	มาก
3	ฉันศึกษานโยบายของผู้สมัครก่อนตัดสินใจลงคะแนน	3.68	1.09	มาก
4	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวทางชัดเจนในการแก้ไขปัญหาเชิงระบบของท้องถิ่น	3.56	1.09	มาก
รวม		3.67	0.84	มาก

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.84 อยู่ในระดับมากตามเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยห้าระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 1 ฉันเลือกผู้สมัครที่มีจุดยืนทางการเมืองตรงกับค่านิยมของฉัน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.98 รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ฉันศึกษานโยบายของผู้สมัครก่อนตัดสินใจลงคะแนน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.09 ขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 4 ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวทางชัดเจนในการแก้ไขปัญหาเชิงระบบของท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.09 ทั้งนี้ทุกรายการอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับความสอดคล้องของ

อุดมการณ์และการพิจารณานโยบายก่อนลงคะแนน โดยความคาดหวังต่อความชัดเจนเชิงระบบของผู้สมัครยังอยู่ในระดับต่ำกว่ารายการอื่นเล็กน้อย

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม

(n=400)

ที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ฉันเลือกผู้สมัครที่ให้คำมั่นว่าจะนำโครงการพัฒนามาสู่พื้นที่	3.65	1.05	มาก
2	ฉันสนับสนุนผู้สมัครที่เสนอผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือกลุ่มของฉัน	3.71	1.13	มาก
3	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวโน้มจะจัดสรรทรัพยากรให้กับชุมชนของฉัน	3.72	1.03	มาก
4	นโยบายที่ให้ผลตอบแทนแก่ประชาชนโดยตรงเป็นปัจจัยหลักที่ฉันพิจารณา	3.69	1.01	มาก
รวม		3.69	0.86	มาก

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.86 อยู่ในระดับมากตามเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยห้าระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 3 ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวโน้มจะจัดสรรทรัพยากรให้กับชุมชนของฉัน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.03 รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ฉันสนับสนุนผู้สมัครที่เสนอผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือกลุ่มของฉัน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.13 ขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 1 ฉันเลือกผู้สมัครที่ให้คำมั่นว่าจะนำโครงการพัฒนามาสู่พื้นที่

โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.05 ทั้งนี้ทุกรายการอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้น้ำหนักต่อผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดสรรทรัพยากรให้ชุมชนและผลประโยชน์ที่กระทบต่อครอบครัวหรือกลุ่มของตน ขณะที่การพิจารณาโครงการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ที่มีความสำคัญน้อยกว่าเล็กน้อย โดยรวมมีความผันแปรของคะแนนอยู่ในระดับไม่มากนักตามค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวม

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพันของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม

(n=400)

ที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ฉันเลือกผู้สมัครเพราะรู้จักหรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเขา	3.63	1.04	มาก
2	ฉันเลือกผู้สมัครที่เป็นคนในพื้นที่หรือชุมชนของฉัน	3.64	1.09	มาก
3	ฉันมีความรักดีต่อผู้สมัครเดิมหรือพรรคเดิมที่เคยเลือก	3.71	1.04	มาก
4	ความใกล้ชิดทางชุมชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของฉัน	3.73	1.03	มาก
รวม		3.68	0.84	มาก

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพันของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.84 อยู่ในระดับมากตามเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยห้าระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ความใกล้ชิดทางชุมชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของฉัน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.03 รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ฉันมีความรักดีต่อ

ผู้สมัครเดิมหรือพรรคเดิมที่เคยเลือก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.04 ขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 1 ฉันเลือกผู้สมัคร เพราะรู้จักหรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเขา โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.04 ทั้งนี้ทุกรายการอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับสายสัมพันธ์ทางชุมชนและความรักดีทางการเมือง ในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงมากกว่าความสัมพันธ์ส่วนตัวรายบุคคล โดยรวมมีความผันแปรของคะแนนไม่มากนักตามค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวม

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อคำถาม

(n=400)

ที่	ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ฉันเลือกตามคำแนะนำของผู้นำชุมชนหรือผู้อาวุโสในพื้นที่	3.60	1.16	มาก
2	ฉันลงคะแนนตามครอบครัวหรือกลุ่มคนรอบตัว	3.68	1.08	มาก
3	ฉันรู้สึกกดดันเมื่อไม่ทำตามกระแสในชุมชน	3.58	1.12	มาก
4	ฉันเลือกเพื่อไม่ให้ถูกมองว่าเพิกเฉยต่อหน้าที่พลเมือง	3.59	1.08	มาก
รวม		3.61	0.88	มาก

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.88 อยู่ในระดับมากตามเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยห้าระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 2 ฉันลงคะแนนตามครอบครัวหรือกลุ่มคนรอบตัว โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.08 รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ฉันเลือกตามคำแนะนำของผู้นำชุมชนหรือผู้อาวุโสในพื้นที่ โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.16 ขณะที่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 3 ฉันรู้สึกกดดันเมื่อไม่ทำตามกระแสในชุมชน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.12 ทั้งนี้ทุกรายการอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มให้น้ำหนักต่อแรงกดดันจากครอบครัว กลุ่มสังคม และผู้นำชุมชนต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียง โดยความกดดันจากกระแสในชุมชนมีความสำคัญน้อยกว่าเล็กน้อยเมื่อเทียบกับด้านอื่น โดยรวมความผันแปรของคะแนนอยู่ในระดับไม่มากนักตามค่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) รวม

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ต่อเดือน และประสบการณ์ทางการเมือง โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (Independent Samples t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบว่ากลุ่มต่าง ๆ มีพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ตามตาราง 10-19

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ

(n=400)

พฤติกรรมกา​ร​เลือก​ตั้ง ท้องถิ่น	เพศ				df	t	Sig.
	ชาย (n=204)		หญิง (n=196)				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. การลงคะแนนเสียง ตามอุดมการณ์	3.67	0.83	3.66	0.85	398	0.14	0.52

ตาราง 10 (ต่อ)

(n=400)

พฤติกรรมกำเลือกตั้ง ท้องถิ่น	เพศ				df	t	Sig.
	ชาย (n=204)		หญิง (n=196)				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
2. การลงคะแนนเสียง ตามผลประโยชน์	3.67	0.86	3.72	0.86	398	-0.50	0.86
3. การลงคะแนนเสียง ตามความผูกพัน	3.67	0.87	3.68	0.80	398	-0.19	0.12
4. การลงคะแนนเสียง ตามแรงกดดันทางสังคม	3.60	0.89	3.62	0.88	398	-0.27	0.99
รวม	3.65	0.79	3.67	0.78	398	-0.23	0.98

จากตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกำเลือกตั้งท้องถิ่น
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ ด้วยสถิติที (t-test)
พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน โดยเพศชายมีขนาดกลุ่มตัวอย่าง
(n) เท่ากับ 204 และเพศหญิงมีขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) เท่ากับ 196 โดยภาพรวมไม่พบ
ความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสถิติที (t)
เท่ากับ -0.23 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 398 และค่าความมีนัยสำคัญทาง
สถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งสี่ด้าน ได้แก่ ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ ค่าสถิติที (t)
เท่ากับ 0.14 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.52 ด้านการลงคะแนนเสียง
ตามผลประโยชน์ ค่าสถิติที (t) เท่ากับ -0.50 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.)
เท่ากับ 0.86 ด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน ค่าสถิติที (t) เท่ากับ -0.19
และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.12 และด้านการลงคะแนนเสียง
ตามแรงกดดันทางสังคม ค่าสถิติที (t) เท่ากับ -0.27 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ
(Sig.) เท่ากับ 0.99 แม้ว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของเพศหญิงจะสูงกว่าผู้ชายเล็กน้อยในบางด้าน
เช่น ด้านผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.72 เทียบกับ 3.67 และด้านความผูกพัน
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 เทียบกับ 3.67

แต่ความแตกต่างดังกล่าวไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยสรุป เพศไม่ใช่ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศชายและเพศหญิงมีรูปแบบพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นใกล้เคียงกัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ

(n=400)

ปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการเลือกตั้ง ท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดหนองคาย	แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. การลงคะแนนเสียง ตามอุดมการณ์	ระหว่างกลุ่ม	4.18	2.00	2.09	2.99	0.05
	ภายในกลุ่ม	277.27	397	0.70		
	รวม	281.44	399			
2. การลงคะแนนเสียง ตามผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.97	2.00	0.99	1.33	0.27
	ภายในกลุ่ม	294.80	397	0.74		
	รวม	296.77	399			
3. การลงคะแนนเสียง ตามความผูกพัน	ระหว่างกลุ่ม	1.92	2.00	0.96	1.37	0.26
	ภายในกลุ่ม	278.28	397	0.70		
	รวม	280. 20	399			
4. การลงคะแนนเสียง ตามแรงกดดันทาง สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.28	2	1.14	1.46	0.23
	ภายในกลุ่ม	309.00	397	0.78		
	รวม	311.28	399			
5. โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.37	2	1.19	1.93	0.15
	ภายในกลุ่ม	243.55	397	0.61		
	รวม	245.92	399			

จากตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรม การเลือกตั้งห้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ ด้วยสถิติเอฟ (ANOVA) พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 1.93 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 2 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ภายในกลุ่ม เท่ากับ 397 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 2.99 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 2 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ภายในกลุ่ม เท่ากับ 397 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.05 ส่วนด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 1.33 ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.27 ด้านการลงคะแนนเสียง

ตามความผูกพัน สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 1.37 ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.26 และด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 1.46 ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.23 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่า อายุไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรม การเลือกตั้งห้องถิ่นโดยภาพรวม แต่มีความแตกต่างเฉพาะด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยการเปรียบเทียบรายคู่ วิธี Least Significant Difference (LSD) เพื่อระบุช่วงอายุที่แตกต่างกัน ตามตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรม การเลือกตั้งห้องถิ่นโดยรวมของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ ด้วยวิธี LSD

(n=400)

กลุ่มตัวอย่าง		อายุ		
		18-40 ปี	41-60 ปี	60 ปีขึ้นไป
อายุ	$\bar{X}$	4.05	3.79	3.95
18-40 ปี	4.05		+0.26*	0.1
41-60 ปี	3.79			-0.16

ตาราง 12 (ต่อ)

(n=400)

กลุ่มตัวอย่าง		อายุ		
		18-40 ปี	41-60 ปี	60 ปีขึ้นไป
60 ปีขึ้นไป	3.95			

* เมื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 12 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นโดยรวม จำแนกตามอายุ ด้วยการเปรียบเทียบรายคู่วิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า กลุ่มอายุ 18 ถึง 40 ปี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.05 สูงกว่ากลุ่มอายุ 41 ถึง 60 ปี ที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.79 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.26 ขณะที่คู่เปรียบเทียบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ กลุ่มอายุ 18 ถึง 40 ปี เทียบกับ 60 ปีขึ้นไป มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.10 และ กลุ่มอายุ 41 ถึง 60 ปี เทียบกับ 60 ปีขึ้นไป มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ -0.16 สรุปได้ว่า กลุ่มวัยหนุ่มสาวมีระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นโดยรวมสูงกว่ากลุ่มวัยกลางคนเล็กน้อย ส่วนกลุ่มสูงอายุไม่ต่างจากทั้งสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนว่าความกระตือรือร้นด้านพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นเด่นชัดกว่าในช่วงอายุน้อยกว่าในกลุ่มตัวอย่างนี้

ตาราง 13 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์	ระหว่างกลุ่ม	0.36	2	0.18	0.25	0.78
	ภายในกลุ่ม	281.08	397	0.71		
	รวม	281.44	399			

ตาราง 13

(n=400)

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
2. การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	0.37	2	0.19	0.25	0.78
	ภายในกลุ่ม	296.40	397	0.75		
	รวม	296.77	399			
3. การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน	ระหว่างกลุ่ม	0.83	2	0.41	0.59	0.56
	ภายในกลุ่ม	279.37	397	0.70		
	รวม	280.20	399			
4. การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.29	2	0.14	0.18	0.83
	ภายในกลุ่ม	310.99	397	0.78		
	รวม	311.28	399			
5. โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.27	2	0.13	0.21	0.81
	ภายในกลุ่ม	245.65	397	0.62		
	รวม	245.92	399			

จากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพการสมรส ด้วยสถิติเอฟ (ANOVA) โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.21 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 2 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ภายในกลุ่ม เท่ากับ 397 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.25 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.78 ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.25 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.78 ด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.59 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.56 และด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม สถิติเอฟ (F)

เท่ากับ 0.18 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.83 สรุปได้ว่า สถานภาพการสมรสไม่ใช่ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นทั้งภาพรวมและทุกรายด้านในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่เพิ่มเติม

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอาชีพ

(n=400)

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์	ระหว่างกลุ่ม	2.47	4	0.62	0.88	0.48
	ภายในกลุ่ม	278.97	395	0.71		
	รวม	281.44	399			
2. การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	1.38	4	0.34	0.46	0.76
	ภายในกลุ่ม	295.39	395	0.75		
	รวม	296.77	399			
3. การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน	ระหว่างกลุ่ม	0.69	4	0.17	0.24	0.91
	ภายในกลุ่ม	279.51	395	0.71		
	รวม	280.20	399			
4. การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.67	4	0.67	0.86	0.49
	ภายในกลุ่ม	308.60	395	0.78		
	รวม	311.28	399			
5. โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.24	4	0.31	0.50	0.74
	ภายในกลุ่ม	244.68	395	0.62		
	รวม	245.92	399			

จากตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามอาชีพ ด้วยสถิติเอฟ (ANOVA) พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.50 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 4 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ภายในกลุ่ม เท่ากับ 395 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ได้แก่ ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ ค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.88 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.48 ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ ค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.46 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.76 ด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน ค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.24 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.91 และด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม ค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.86 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.49 สรุปได้ว่า อาชีพไม่ใช่ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นทั้งภาพรวมและทุกรายด้านในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่เพิ่มเติม

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ภาพรวมและรายด้าน

(n=400)						
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์	ระหว่างกลุ่ม	5.32	2	2.66	3.83	0.02
	ภายในกลุ่ม	276.12	397	0.70		
	รวม	281.44	399			
2. การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	5.76	2	2.88	3.93	0.02
	ภายในกลุ่ม	291.00	397	0.73		

ตาราง 15 (ต่อ)

(n=400)

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
	รวม	296.77	399			
3. การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน	ระหว่างกลุ่ม	2.69	2	1.34	1.92	0.15
	ภายในกลุ่ม	277.51	397	0.70		
	รวม	280.20	399			
4. การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	6.88	2	3.44	4.49	0.01
	ภายในกลุ่ม	304.39	397	0.77		
	รวม	311.28	399			
5. โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4.86	2	2.43	4.00	0.02
	ภายในกลุ่ม	241.06	397	0.61		
	รวม	245.92	399			

จากตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ด้วยสถิติเอฟ (ANOVA) พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน โดยภาพรวมมีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 4.00 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 2 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ภายในกลุ่ม เท่ากับ 397 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ ค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 3.83 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.02 ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ ค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 3.93 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.02 และด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม ค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 4.49 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.01 ส่วนด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพันไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 1.92 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.15

สรุปได้ว่า รายได้ส่งผลให้พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและบางด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยการเปรียบเทียบรายคู่วิธี Least Significant Difference (LSD) เพื่อระบุกลุ่มรายได้ที่แตกต่างกันตามตาราง 16 ถึง 18

ตาราง 16 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี LSD

(n=400)

กลุ่มตัวอย่าง		รายได้		
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001–30,000 บาท	30,001 บาท ขึ้นไป
รายได้	$\bar{X}$	3.87	3.81	3.58
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.87		0.06	0.29
10,001–30,000 บาท	3.81			0.23*
30,001 บาท ขึ้นไป	3.58			

จากตาราง 16 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ จำแนกรายได้ ด้วยการเปรียบเทียบรายคู่วิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า กลุ่มรายได้ 10,001 ถึง 30,000 บาท มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.81 สูงกว่ากลุ่มรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.58 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.23 ขณะที่คู่เปรียบเทียบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท เทียบกับ 10,001 ถึง 30,000 บาท มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.06 และกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท เทียบกับ 30,001 บาทขึ้นไป มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.29 สรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ปานกลางมีแนวโน้มลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ สูงกว่าผู้มีรายได้สูงเล็กน้อย ส่วนผู้มีรายได้ต่ำไม่แตกต่างจากทั้งสองกลุ่มในเชิงสถิติ

ตาราง 17 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น
ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี LSD

(n=400)

กลุ่มตัวอย่าง		รายได้		
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001– 30,000 บาท	30,001 บาท ขึ้นไป
รายได้	$\bar{X}$	3.80	3.86	3.60
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.80		-0.06	-0.06
10,001–30,000 บาท	3.86			0.26*
30,001 บาท ขึ้นไป	3.60			

จากตาราง 17 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น
ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ จำแนกรายได้ ด้วยการเปรียบเทียบรายคู่วิธี
Least Significant Difference (LSD) พบว่า กลุ่มรายได้ 10,001 ถึง 30,000 บาท มีค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) เท่ากับ 3.86 สูงกว่ากลุ่มรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.60
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.26 ขณะที่คู่
เปรียบเทียบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000
บาท เทียบกับ 10,001 ถึง 30,000 บาท มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ -0.06 และกลุ่ม
รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท เทียบกับ 30,001 บาทขึ้นไป มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ
-0.06 โดยสรุปกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางมีแนวโน้มลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์สูงกว่า
กลุ่มรายได้สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่กลุ่มรายได้ต่ำไม่แตกต่างจากทั้งสองกลุ่ม
ในเชิงสถิติสะท้อนว่าปัจจัยด้านรายได้มีผลต่อพฤติกรรมเชิงผลประโยชน์เฉพาะบางคู่ของ
ระดับรายได้เท่านั้น

ตาราง 18 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น
ด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม ของประชาชน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธี LSD

(n=400)

กลุ่มตัวอย่าง		รายได้		
		ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,001– 30,000 บาท	30,001 บาท ขึ้นไป
รายได้	$\bar{X}$	3.86	3.77	3.51
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.86		0.09	0.35
10,001–30,000 บาท	3.77			0.26*
30,001 บาท ขึ้นไป	3.51			

จากตาราง 18 การเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งท้องถิ่น
ด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม จำแนกรายได้ ด้วยการเปรียบเทียบรายคู่
วิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่า กลุ่มรายได้ 10,001 ถึง 30,000 บาท มี
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.77 สูงกว่ากลุ่มรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป ที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ
3.51 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.26
ขณะที่คู่เปรียบเทียบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ กลุ่มรายได้ต่ำกว่า
10,000 บาท เทียบกับ 10,001 ถึง 30,000 บาท มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.09 และ
กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท เทียบกับ 30,001 บาทขึ้นไป มีส่วนต่างของค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 0.35 โดยสรุป กลุ่มรายได้ปานกลางมีแนวโน้มลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทาง
สังคมสูงกว่ากลุ่มรายได้สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่กลุ่มรายได้ต่ำไม่แตกต่างจาก
ทั้งสองกลุ่มในเชิงสถิติสะท้อนว่าผู้มีรายได้สูงมีความไวต่อแรงกดดันทางสังคมต่ำกว่าใน
กลุ่มตัวอย่างนี้

ตาราง 19 การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น
ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์
ทางการเมือง

(n=400)

ปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการเลือกตั้ง ท้องถิ่นของประชาชน ในจังหวัดหนองคาย	แหล่งความ แปรปรวน	Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
1. การลงคะแนนเสียง ตามอุดมการณ์	ระหว่างกลุ่ม	0.48	2	0.24	0.34	0.71
	ภายในกลุ่ม	280.96	397	0.71		
	รวม	281.44	399			
2. การลงคะแนน เสียงตาม ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	0.98	2	0.49	0.66	0.52
	ภายในกลุ่ม	295.79	397	0.75		
	รวม	296.77	399			
3. การลงคะแนน เสียงตามความผูกพัน	ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.40	0.57	0.56
	ภายในกลุ่ม	279.39	397	0.70		
	รวม	280.20	399			
4. การลงคะแนน เสียงตามแรงกดดัน ทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.92	2	0.46	0.59	0.56
	ภายในกลุ่ม	310.36	397	0.78		
	รวม	311.28	399			
5. โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.72	2	0.36	0.59	0.56
	ภายในกลุ่ม	245.20	397	0.62		
	รวม	245.92	399			

จากตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของ
ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย จำแนกตามประสบการณ์ทางการเมือง
ด้วยสถิติเอฟ (ANOVA) พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน
โดยภาพรวมไม่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยมีค่าสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.59 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ระหว่างกลุ่ม เท่ากับ 2 องศาแห่งความเป็นอิสระ (df) ภายในกลุ่ม เท่ากับ 397 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ได้แก่ ด้านการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.34 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.71 ด้านการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.66 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.52 ด้านการลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.57 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.56 และด้านการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.59 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.56 สรุปได้ว่า ประสพการณ์ทางการเมืองไม่ส่งผลให้พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและทุกรายด้านในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยการเปรียบเทียบรายคู่วิธี Least Significant Difference (LSD) ต่อไป

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย หากค่าความสัมพันธ์ (r) มากกว่า 0 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่าทั้งสองตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยระดับความสัมพันธ์จะพิจารณาตามค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ตามตาราง 20

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างทัศนคติทางการเมือง
และการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น

ตัวแปร	ทัศนคติทางการเมือง (AT)	การมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP)	พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB)
ทัศนคติทางการเมือง (AT)		0.779**	0.695**
การมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP)			0.822**
พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB)			

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) สูงที่สุด โดยมีค่า r เท่ากับ .822** อยู่ในระดับสูงมาก รองลงมาคือความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมือง (AT) กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) ซึ่งมีค่า $(r = .779^{**})$ อยู่ในระดับสูง ขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมือง (AT) กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) มีค่า $(r = .695^{**})$ อยู่ในระดับสูงเช่นกัน ทั้งหมดเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สะท้อนว่าเมื่อประชาชนมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นและมีทัศนคติทางการเมืองในเชิงบวกมากขึ้นย่อมสอดคล้องกับการแสดงพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นที่เข้มแข็งมากขึ้น โดยคู่ PP-EB แสดงความสัมพันธ์เด่นชัดที่สุดในกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis ด้วยวิธี Enter) เพื่อตรวจสอบว่า ทัศนคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถพยากรณ์

หรือส่งอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย ได้หรือไม่ โดยรายงานค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบคะแนนดิบ (b) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ (S.E.b) ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (β) ค่า t และค่า Sig. ที่ระดับนัยสำคัญ .05 พร้อมตรวจสอบพหุสหสัมพันธ์ ของตัวแปรทำนายด้วยค่าความทน (Tolerance; Tol.) และค่าสัมประสิทธิ์การพองตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor; VIF) เพื่อยืนยันความเหมาะสมของแบบจำลอง ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตาราง 21-22

ตาราง 21 การตรวจสอบพหุสหสัมพันธ์ของตัวแปรทำนายในแบบจำลองถดถอยพหุคูณ ด้วยค่า Tolerance (Tol.) และ Variance Inflation Factor (VIF)

(n=400)

ตัวแปรพยากรณ์	Collinearity	
	Tol.	VIF
ทัศนคติทางการเมือง (AT)	0.39	2.54
การมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP)	0.39	2.54

จากตาราง 21 พบว่าค่าความคงทน (Tol.) ของตัวแปรทำนายทั้งทัศนคติทางการเมือง (AT) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) เท่ากับ 0.39 และค่า VIF เท่ากับ 2.54 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ จึงสรุปได้ว่า แบบจำลองไม่พบปัญหาพหุสหสัมพันธ์ และสามารถดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในตารางถัดไปได้ อย่างเหมาะสม (Tol. > .10 และ VIF < 10)

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย

(n=400)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.b	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.53	0.11		4.67	0.00
ทัศนคติทางการเมือง (AT)	0.14	0.05	0.14	3.09	0.00

ตารางที่ 22 (ต่อ)

(n=400)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP)	0.71	0.04	0.71	15.82	0.00
R = 0.826, R ² = 0.683, Std. Error = 0.443, F = 426.967					

จากตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่าทัศนคติทางการเมือง (AT) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) ส่งอิทธิพลเชิงบวก ต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทัศนคติทางการเมือง (AT) มีค่า B = 0.14, (S.E.b) = 0.05, (β) = 0.14, t = 3.09, Sig. = .00 ขณะที่การมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) มีค่า B = 0.71, (S.E.b) = 0.04, (β) = 0.71, t = 15.82, Sig. = .00 แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นมากกว่าทัศนคติทางการเมือง (AT) เมื่อพิจารณาจากค่า (β) นอกจากนี้ค่าคงที่ (Constant) มีค่า B = 0.53, (S.E.b) = 0.11, t = 4.67, Sig. = .00 สรุปได้ว่าเมื่อประชาชนมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นและมีทัศนคติทางการเมืองเชิงบวกสูงขึ้น ยิ่งคาดหมายให้เกิดพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นที่เข้มแข็งมากขึ้น โดยเฉพาะปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งมีน้ำหนักอิทธิพลเด่นชัดที่สุดตามค่า (β) ของแบบจำลอง ทั้งนี้ผลการตรวจสอบพหุสหสัมพันธ์ได้รายงานไว้ในตารางก่อนหน้านี้แล้ว และอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้

สรุปผลการทดสอบ แบบจำลองมีนัยสำคัญทางสถิติและอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นได้ ร้อยละ 68.3 (R² = .683, Adjusted R² = .681) โดยรวมแล้วการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีน้ำหนักเชิงอิทธิพลสูงกว่าทัศนคติทางการเมืองตามค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (β)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย โดยยึดบริบทการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองคายในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568 เพื่อสรุปภาพรวม อภิปรายผลตามกรอบทฤษฎีและนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และเชิงวิชาการสำหรับพื้นที่หนองคาย ประชากร คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งจังหวัด จำนวน 406,647 คน ครอบคลุม 9 อำเภอ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง 400 คน สุ่มแบบชั้นภูมิตามอำเภอ และคำนวณด้วยสูตรทาร์โย มามานะ กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน .05 ให้ได้ตัวแทนจากทุกอำเภออย่างเหมาะสม เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่พัฒนาตามกรอบแนวคิดและตัวแปรของงานวิจัยแบ่งเป็นหลายส่วนและตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเพื่อยืนยันความสม่ำเสมอภายในของเครื่องมือแต่ละตอน สถิติที่ใช้ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตีความระดับของตัวแปรตามรายด้านและสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t test และ ANOVA เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD ระดับนัยสำคัญ .05 รวมถึงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย บทนี้จัดเนื้อหาเป็น 3 ส่วนหลักดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา เชิงอนุมานและการถดถอยพหุคูณ ผลสรุปจัดเรียงตามวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เห็นระดับตัวแปรความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ความสัมพันธ์และอิทธิพลเชิงพยากรณ์อย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$) ผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายคิดเป็นร้อยละ 51.20 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 48.80 สะท้อนสัดส่วนเพศที่ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาอายุ พบว่ากลุ่มอายุ 41–60 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.30 รองลงมาคืออายุ 61 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 21.40 และอายุ 18–40 ปีคิดเป็นร้อยละ 17.30 ด้านสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 54.50 ขณะที่โสดคิดเป็นร้อยละ 23.50 และผู้ที่หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 22.00 ในมิติอาชีพ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างของรัฐ มีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมาคือพนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 12.00 ธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 11.50 เกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 10.50 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.50 สำหรับรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ที่ 30,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 64.30 รองลงมาคือช่วง 10,001–30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.00 และต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.70 ส่วน ประสบการณ์ทางการเมือง โดยรวมประกอบด้วยผู้ที่เคยติดตามข่าวการเมืองคิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือเคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคิดเป็นร้อยละ 34.50 และเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 15.50

2. ผลเชิงพรรณนาของตัวแปรหลักทัศนคติทางการเมืองโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.77 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.65 และ (S.D.) เท่ากับ 0.79 พฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.66 และ (S.D.) เท่ากับ 0.79 เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.69 สูงที่สุด รองลงมาคือ การลงคะแนนเสียงตามความผูกพันมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.68 และการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.67 ขณะที่การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.61 สะท้อนว่าผู้ตอบแบบสอบถามโน้มเอียงต่อเหตุผลเชิงผลประโยชน์และความผูกพันมากกว่าการตอบสนองต่อแรงกดดันทางสังคม

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างตามปัจจัยส่วนบุคคลจากการเปรียบเทียบรายคู่วิธี Least Significant Difference (LSD) พบว่ากลุ่มอายุ 18 ถึง 40 ปีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุ 41 ถึง 60 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่คู่เปรียบเทียบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านสถานภาพการสมรสไม่พบความแตกต่างทั้งภาพรวมและทุกรายด้าน โดยมีสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.21 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.81 ด้านอาชีพไม่แตกต่างทั้งภาพรวมและทุกรายด้าน โดยมีสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 0.50 และ (Sig.) เท่ากับ 0.74 ส่วนรายได้แตกต่างโดยภาพรวม โดยมีสถิติเอฟ (F) เท่ากับ 4.00 และ (Sig.) เท่ากับ 0.02 และแตกต่างในสามด้าน ได้แก่ การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ สถิติเอฟ (F) เท่ากับ 3.83 ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.02 การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ (F) เท่ากับ 3.93 (Sig.) เท่ากับ 0.02 และการลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม (F) เท่ากับ 4.49 (Sig.) เท่ากับ 0.01 ผลการเปรียบเทียบรายคู่วิธี (LSD) ชี้ว่า กลุ่มรายได้ 10,001 ถึง 30,000 บาท มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มรายได้ 30,001 บาทขึ้นไปในทั้งสามด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทไม่แตกต่างจากสองกลุ่มดังกล่าวในเชิงสถิติ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทัศนคติทางการเมือง (AT) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) และรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นอยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) เท่ากับ 0.822 ขณะที่ทัศนคติทางการเมืองกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง (r) เท่ากับ 0.695 องค์ประกอบของพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) ทั้งสี่ด้านมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมในระดับสูงมาก ได้แก่การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ (EB1) กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) เท่ากับ 0.941 การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม (EB4) กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) (r) เท่ากับ 0.920 การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์ (EB2) กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) (r) เท่ากับ 0.908 และการลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน (EB3) กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) (r) เท่ากับ 0.899

5. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงพยากรณ์แบบจำลองถดถอยพหุคูณที่ใช้ทัศนคติทางการเมือง (AT) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) เป็นตัวทำนายพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) พบว่าทั้งสองตัวแปรมีอิทธิพลเชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยทัศนคติทางการเมืองมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.14 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ (S.E.b) เท่ากับ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.14 ค่าสถิติที (t) เท่ากับ 3.09 และค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.00 ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมือง มี (b) เท่ากับ 0.71 (S.E.b) เท่ากับ 0.04 (β) เท่ากับ 0.71 (t) เท่ากับ 15.82 และ (Sig.) เท่ากับ 0.00 สรุปว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นตัวพยากรณ์ที่มีอิทธิพลสูงที่สุด รองลงมา คือ ทัศนคติทางการเมือง

โดยสังเคราะห์ภาพรวมจากผลทั้งหมด ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคายมีทัศนคติทางการเมือง (AT) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) ในระดับมาก ขณะที่พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) เอนเอียงไปตามเหตุผลเชิงผลประโยชน์ และความผูกพันมากกว่าการตอบสนองต่อแรงกดดันทางสังคม ความแตกต่างเชิงปัจจัยส่วนบุคคลคนปรากฏชัดเจนเฉพาะด้านรายได้และจำกัดอยู่เพียงบางมิติ ส่วนเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ทัศนคติทางการเมือง (AT) และการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น (EB) และทำหน้าที่ทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งได้ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมือง (PP) ที่มีอิทธิพลสูงกว่า ซึ่งจะพื้นฐานสำคัญสำหรับการอธิบายผลและข้อเสนอแนะในลำดับถัดไป

อภิปรายผล

1 ระดับของทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรม การเลือกตั้งท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในจังหวัดหนองคาย มีทัศนคติทางการเมืองในทางบวก มีการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในชีวิตประจำวัน และมีพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นที่สอดคล้องกับทั้งทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่

ทำได้สูงกว่าคือการรับรู้ข่าวสาร การเข้าถึงกิจกรรมและการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ ขณะที่ด้านที่ทำได้ต่ำกว่า คือ การติดตามผลและการประเมินผลหลังการดำเนินกิจกรรม ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับบริบทของจังหวัดหนองคายที่ผลของนโยบายท้องถิ่น ใกล้ตัวและจับต้องได้ ช่องทางสื่อสารของชุมชนทำงานได้จริงและบรรทัดฐานของชุมชน เอื้อต่อการแปลงความตั้งใจเป็นการปฏิบัติ ทั้งยังสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย ที่อธิบายว่าทัศนคติทางการเมืองและบรรทัดฐานของชุมชนผลักดันไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองและส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองตั้งท้องถิ่น โดยไปในทิศทางเดียวกับงานของ Campbell และคณะ (1960) Cialdini และคณะ (1990) และ Ajzen (1991)

2 ความแตกต่างของพฤติกรรมทางการเมืองตั้งท้องถิ่นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลการวิจัยพบว่า รายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ขณะที่อายุแตกต่างเฉพาะด้านอุดมการณ์ ส่วนเพศ สถานภาพสมรส อาชีพ และประสบการณ์ทางการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ภาพรวมสะท้อนบทบาทของทรัพยากรที่ช่วยลดต้นทุนของการไปใช้สิทธิ เช่น เวลา การเดินทาง และการเข้าถึง ข้อมูล ทำให้กลุ่มที่มีทรัพยากรพร้อมจัดการข้อจำกัดได้คล่องตัวกว่า ความแตกต่างตามช่วงวัยที่ปรากฏเฉพาะด้านอุดมการณ์สัมพันธ์กับการสังสมประสบการณ์ทางสังคม และการเมืองตามช่วงชีวิต จึงไม่ขยายผลไปทุกมิติของพฤติกรรม ขณะที่ปัจจัยพื้นฐานอื่น ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่าง อาจสะท้อนพลังของเครือข่ายชุมชน การสื่อสารในพื้นที่ และความสะดวกของกระบวนการเลือกตั้งที่ช่วยยกระดับความพร้อมใกล้เคียงกัน ในหลายกลุ่ม ผลดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรและโอกาสในการมีส่วนร่วมในฐานะตัวขับเคลื่อนพฤติกรรมมากกว่าคุณลักษณะพื้นฐานเพียงลำพัง และไปในทิศทางเดียวกับงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Civic Voluntarism Model ซึ่งบทบาทของเวลา ทักษะ ทรัพยากร และการชวนเชิญผ่านเครือข่าย ต่อพฤติกรรมการเมือง ดู Verba, Schlozman และ Brady (1995) และงานที่เกี่ยวข้อง Rosenstone และ Hansen (1993) Wolfinger และ Rosenstone (1980) รวมทั้งหลักฐานว่า ด้วยอิทธิพลของช่วงชีวิตต่อโครงสร้างอุดมการณ์ Converse (1964) Sears และ Levy (2003) และบทบาทของเครือข่ายและทุนทางสังคมในชุมชนท้องถิ่น Huckfeldt และ Sprague (1995) Putnam (2000) Norris (2002) ซึ่งช่วยอธิบายว่าทำไมปัจจัยพื้นฐานบางประการจึงไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญในบริบท จังหวัดหนองคาย

3 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความเชื่อมโยงกับพฤติกรรมเด่นชัดกว่าทัศนคติทางการเมือง การตีความในบริบทจังหวัดหนองคายชี้ว่า เมื่อประชาชนติดตามข้อมูลสาธารณะ เข้าร่วมเวทีประชาคม สื่อสารในเครือข่ายชุมชน และช่วยงานสาธารณะ อย่างสม่ำเสมอ ความพร้อมเชิงพฤติกรรมจะก่อตัวเป็นความเคยชินการมีส่วนร่วม ทำให้การไปใช้สิทธิเป็นขั้นตอนต่อเนื่องตามธรรมชาติ ขณะเดียวกันทัศนคติทางการเมือง ในทางบวกทำหน้าที่เป็นแรงหนุนภายใน ช่วยลดความรู้สึกว่าการเมืองไกลตัว และเปิดรับข้อมูลเชิงนโยบายมากขึ้น ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัยที่วางให้ทัศนคติทางการเมืองและบรรทัดฐานของชุมชนผลักดันไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองและส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น อีกทั้งไปในทิศทางเดียวกับงานที่อธิบายว่าผลตอบแทนด้านข้อมูลและแรงค้ำจุนจากเครือข่ายช่วยเพิ่มน้ำหนักการตัดสินใจ ออกไปใช้สิทธิ Downs (1957) Riker และ Ordeshook (1968) รวมถึงหลักฐานภาคสนามที่ยืนยันอิทธิพลของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อการออกไปใช้สิทธิ Gerber Green และ Larimer (2008) ข้อเสนอเชิงปฏิบัติจากผลนี้ คือ ควรต่อยอดกิจกรรมการมีส่วนร่วมที่เข้าถึงง่าย สม่ำเสมอ และมีการเชิญชวนอย่างเป็นระบบ เพื่อแปลงทัศนคติที่ดี ให้กลายเป็นการตัดสินใจในวันเลือกตั้งได้จริงและต่อเนื่อง

4 อิทธิพลของทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์แบบจำลองถดถอยพหุคูณยืนยันว่า ทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ ต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยรวมแล้วการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอิทธิพลมากกว่า สอดคล้องกับผลความสัมพันธ์ในข้อที่ 3 และตอกย้ำบทบาทเชิงกลไกของการลงมือปฏิบัติ เช่น การติดตามข้อมูลท้องถิ่น การเข้าร่วมเวทีสาธารณะ การสื่อสารในเครือข่ายชุมชนและการช่วยงานสาธารณะที่เชื่อมจากเจตคติไปสู่การกระทำจริง ในคูหาลงคะแนน ผลการตรวจสอบสมมติฐานของแบบจำลอง ได้แก่ ความเป็นอิสระของค่าคงเหลือ ความเป็นเส้นตรง การกระจายใกล้เคียงปกติ ความแปรปรวนคงที่ และการไม่มีพหุสหสัมพันธ์ที่น่ากังวลอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ จึงเพิ่มความเชื่อมั่นต่อข้อสรุปเชิงอิทธิพล ในบริบทจังหวัดหนองคาย ทั้งนี้ผลลัพธ์สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย

และสนับสนุนงานที่ให้บทบาทนำแก่ทรัพยากร เวลา ทักษะ และการชวนเชิญผ่านเครือข่าย ในการผลักดันพฤติกรรมทางการเมือง ดู Verba Schlozman และ Brady (1995) Huckfeldt และ Sprague (1995) รวมทั้ง Putnam (2000) และ Norris (2002)

นัยเชิงปฏิบัติ คือ ควรลงทุนกับโครงสร้างการมีส่วนร่วมที่ลดต้นทุนการเข้าร่วม ได้แก่ เวลา ระยะทาง ขั้นตอน และการเข้าถึงข้อมูล พร้อมอาศัยเครือข่ายชุมชนเป็นคั่นโยก เพื่อแปลงทัศนคติทางการเมืองที่ดีให้เป็นพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลวิจัยชี้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นมากที่สุด จึงควรสื่อสารนโยบายให้เข้าใจง่ายและเข้าถึงได้จริง เช่น ทำสรุปนโยบายหน้าเดียว จัดเวทีสาธารณะประจำอำเภอ เปิดช่องทางถามตอบที่กำหนดเวลาตอบกลับชัดเจน และสื่อสารทั้งออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อพาประชาชนก้าวจากการรับรู้ไปสู่การลงมือมีส่วนร่วม

1.2 เมื่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์และการลงคะแนนเสียงตามความผูกพันอยู่ในระดับสูง ควรเน้นผลลัพธ์ที่จับต้องได้ต่อครัวเรือนและชุมชน (เช่น บริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน ความคืบหน้าโครงการ) พร้อมใช้ผู้นำชุมชนเป็นผู้ตั้งคำถามและอธิบาย ไม่ใช่ชี้นำเพื่อคงความโปร่งใสและบรรเทาฐานพลเมืองเชิงบวก

1.3 กลุ่มรายได้ปานกลางตอบสนองต่อข้อเสนอเชิงนโยบายมากกว่ากลุ่มรายได้สูง จึงควรเน้นสารเกี่ยวกับบริการสาธารณะและประโยชน์ต่อชุมชนให้ชัด ส่วนกลุ่มรายได้สูงให้เน้นความโปร่งใส ความภาคภูมิใจได้ของกติกา และการลดขั้นตอนต้นทุนทางกฎระเบียบ

1.4 กรณีพบความแตกต่างเฉพาะในมิติการลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์ ระหว่างวัยหนุ่มสาวกับวัยกลางคน ดังนั้น สำหรับอายุ 18–40 ปี ควรย้ำหลักการความรับผิดชอบ และการตรวจสอบได้ ส่วนอายุ 41–60 ปี ควรเชื่อมหลักการเข้ากับผลลัพธ์ที่เห็นได้จริงในครัวเรือนและชุมชน

1.5 เพศ สถานภาพสมรส อาชีพ และประสบการณ์ทางการเมืองไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่จำเป็นต้องแยกแยะแผนภูมิตามตัวแปรเหล่านี้ เพียงสื่อสารด้วยสารกลางที่เข้าถึงได้ทุกกลุ่ม จัดช่องทางที่หลากหลายและเป็นมิตร และยับยั้งทัศนคติของพลเมืองเชิงบวก แทนการใช้แรงกดดันหรือการตำหนิ

2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มตัวแปรกลางและตัวแปรกำกับที่อธิบายกลไกระหว่างทัศนคติ การมีส่วนร่วม และพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นให้ชัดเจนขึ้น เช่น ความเข้าใจเนื้อหา นโยบาย ความไว้วางใจต่อสถาบันท้องถิ่น ความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร และทุนทางสังคม ระดับชุมชน การเก็บตัวแปรเหล่านี้จะช่วยเปิดเส้นทางอธิบายที่ครบวงจร และลดปัญหาการตีความเชิงเส้นตรงที่อาจมองข้ามบทบาทของปัจจัยแทรกซ้อน

2.2 ควรปรับปรุงเครื่องมือวัดให้มีความละเอียดและความเที่ยงตรงสูงขึ้น โดยใช้มาตรวัด 7 ระดับ เพิ่มข้อคำถามที่ไล่ระดับให้ครอบคลุมทุกมิติย่อย และทบทวนถ้อยคำให้ชัดเจน ลดความกำกวมของรายการคำถาม ควบคู่กับการทดสอบความเชื่อมั่น รายมิติและตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม เพื่อให้คะแนนสะท้อนโครงสร้างแนวคิดได้แม่นยำ

2.3 ควรผสมวิธีเชิงคุณภาพควบคู่กับเชิงปริมาณ โดยจัดสนทนากลุ่ม และสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มย่อยสำคัญ เช่น กลุ่มรายได้ปานกลาง กลุ่มวัยต่าง ๆ และผู้นำชุมชน เพื่ออธิบายเหตุผลเบื้องหลังรูปแบบตัวเลขที่พบ และระบุปัจจัยเชิงบริบทที่แบบสอบถามอาจไม่ครอบคลุม ผลเชิงคุณภาพจะช่วยตีความตัวเลขให้ลึกขึ้นและชี้แนะแนวทางปรับเครื่องมือวัดสำหรับการศึกษาในอนาคต

2.4 ควรออกแบบการเก็บข้อมูลแบบหลายระยะเวลา ครอบคลุมช่วงก่อนเลือกตั้ง ระหว่างการหาเสียงและหลังเลือกตั้ง เพื่อจับพลวัตและทิศทางเชิงเหตุผลของการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ควรใช้ชุดคำถามแกนกลางที่สอดคล้องกันทุกระยะเพื่อติดตามเส้นทางการเปลี่ยนจากทัศนคติและการมีส่วนร่วมไปสู่พฤติกรรมได้อย่างต่อเนื่องและน่าเชื่อถือ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

- กิตติพัฒน์ คงมะกล้า. (2564). การตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดนครสวรรค์. วารสารมนุษยสังคมสาร, 19(3), 57–79.
- จุฑารัตน์ ยะคำ, วชิรินทร์ ชาญศิลป์, และจำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองทับมา. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, 7(4), 81–93.
- พระมหาสังคม ชยานนุโท (ช่างเหล็ก) ชาญชัย ฮวดศรี และสุรพล พรหมกุล. (2564). พฤติกรรมการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิของประชาชนในอำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. Journal of Modern Learning Development, 6(5), 166–178.
- ปัญญา แสงโยธา, ปัญญา คล้ายเดช, และไพฑูรย์ มาเมือง. (2567). ปัจจัยพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์แปลง อำเภอนารินวาส จังหวัดสกลนคร. วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม, 11(3), 175–186.
- พระมหาสิทธิพงษ์ สุจิณณธโม (อุ่นแสนสุข), สุรพล พรหมกุล, & ชาญชัย ฮวดศรี. (2565). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชนในอำเภอนาด่างจังหวัดเลย. วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม, 9(2), 53–66.
- ภูษิณพงษ์ ศรีกิจรุ่งเรือง. (2565). การศึกษาปัจจัยในการเลือกนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคลองมะเดื่อ จังหวัดสมุทรสาคร. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุลีมาศ แปลงศรี, สัญญาศรณ สวัสดิ์ไธสง และละมัย ร่มเย็น. (2565). การตระหนักรู้ทางการเมือง การเข้าถึงสื่อและการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่นของประชาชนกรณีศึกษา จังหวัดนครพนม. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2(4), 479–500.

อาจยุทธ เนติชนากุล, น้อม นิยมคล้าย, รุจิรวัจน์ ลำताल, และวันเพ็ญ เดชเดชา. (2568).

การมีส่วนร่วม ในการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดของประชาชน

กรณีศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี. วารสารสังคมพัฒนศาสตร์, 8(8), 209–219.

Achen, C. H., & Bartels, L. M. (2016). *Democracy for Realists. Why Elections Do Not Produce Responsive Government*. Princeton University Press.

Ajzen, I. (1991). *The theory of planned behavior*. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211.

Asch, S. E. (1956). *Studies of independence and conformity. A minority of one against a unanimous majority*. *Psychological Monographs*, 70(9), 1–70.

Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs NJ Prentice–Hall.

Birch, S. (2011). *Electoral Malpractice*. Oxford: Oxford University Press.

Black, D. (1948). *On the rationale of group decision–making*. *Journal of Political Economy*, 56(1), 23–34.

Bond, R. M., Fariss, C. J., Jones, J. J., Kramer, A. D. I., Marlow, C., Settle, J. E., & Fowler, J. H. (2012). *A 61–million–person experiment in social influence and political mobilization*. *Nature*, 489, 295–298.

Boulianne, S. (2009). *Does Internet use affect engagement*. A meta–analysis of research. *Political Communication*, 26(2), 193–211.

Brady, H. E., Verba, S., & Schlozman, K. L. (1995). *Beyond SES. A Resource Model of Political Participation*. *American Political Science Review*, 89(2), 271–294.

Burns, N., Schlozman, K. L., & Verba, S. (2001). *The private roots of public action. Gender, equality, and political participation*. Cambridge, MA : Harvard University Press.

Burt, R. S. (2004). *Structural holes and good ideas*. *American Journal of Sociology*, 110(2), 349–399.

Campbell, A., Converse, P. E., Miller, W. E., & Stokes, D. E. (1960). *The American Voter*. New York: John Wiley & Sons.

Carmines, E. G., & Stimson, J. A. (1980). *The two faces of issue voting*. *American Political Science Review*, 74(1), 78–91.

- Carmines, E. G., & Stimson, J. A. (1989). *Issue Evolution. Race and the Transformation of American Politics*. Princeton New Jersey Princeton University Press.
- Chong, D., & Druckman, J. N. (2007). *Framing theory*. Annual Review of Political Science, 10, 103–126.
- Cialdini, R. B. (2003). *Crafting normative messages to protect the environment*. Current Directions in Psychological Science, 12(4), 105–109.
- Cialdini, R. B., & Goldstein, N. J. (2004). *Social influence. Compliance and conformity*. Annual Review of Psychology, 55, 591–621.
- Cialdini, R. B., Reno, R. R., & Kallgren, C. A. (1990). *A focus theory of normative conduct*. Journal of Personality and Social Psychology, 58(6), 1015–1026.
- Cohen, G. L. (2003). *Party over policy. The dominating impact of group influence on political beliefs*. Journal of Personality and Social Psychology, 85(5), 808–822.
- Converse, P. E. (1964). *The nature of belief systems in mass publics*. In D. E. Apter (Ed.), *Ideology and Discontent* (pp. 206–261). New York, New York Free Press.
- Craig, S. C., Niemi, R. G., & Silver, G. E. (1990). *Political efficacy and trust. A report on the NES pilot study items*. Political Behavior, 12(3), 289–314.
- Deutsch, M., & Gerard, H. B. (1955). *A study of normative and informational social influences upon individual judgment*. Journal of Abnormal and Social Psychology, 51(3), 629–636.
- DeVellis, R. F. (2016). *Scale Development. Theory and Applications*. 4th ed. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Downs, A. (1957). *An Economic Theory of Democracy*. New York: Harper.
- Easton, D. (1975). *A reassessment of the concept of political support*. British Journal of Political Science, 5(4), 435–457.
- Ekman, J., & Amnå, E. (2012). *Political participation and civic engagement. Toward a new typology*. Journal of Civil Society, 8(3), 253–272.
- Ellis, C., & Stimson, J. A. (2012). *Ideology in America*. New York Cambridge University Press.

- Enelow, J. M., & Hinich, M. J. (1984). *The Spatial Theory of Voting. An Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Fiorina, M. P. (1981). *Retrospective Voting in American National Elections*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Gerber, A. S., & Green, D. P. (2000). *The effects of canvassing, telephone calls, and direct mail on voter turnout. A field experiment*. American Political Science Review, 94(3), 653–663.
- Gerber, A. S., Green, D. P., & Larimer, C. W. (2008). *Social pressure and voter turnout. Evidence from a large-scale field experiment*. American Political Science Review, 102(1), 33–48.
- Gerber, A. S., Green, D. P., & Shachar, R. (2003). *Voting may be habit forming. Evidence from a randomized field experiment*. American Journal of Political Science, 47(3), 540–550.
- Goren, P. (2005). *Party identification and core political values*. American Journal of Political Science, 49, 882–897.
- Granovetter, M. (1978). *Threshold models of collective behavior*. American Journal of Sociology, 83(6), 1420–1443.
- Granovetter, M. S. (1973). *The strength of weak ties*. American Journal of Sociology, 78(6), 1360–1380.
- Green, D. P., Gerber, A. S., & Nickerson, D. W. (2003). *Getting Out the Vote in Local Elections. Results from Six Door-to-Door Canvassing Experiments*. Journal of Politics, 65(4), 1083–1096.
- Green, D. P., & Schwam Baird, M. (2016). *Mobilization, Participation, and American Democracy. A Retrospective and Postscript*. Party Politics, 22(2), 165–178.
- Green, D. P., Palmquist, B., & Schickler, E. (2002). *Partisan Hearts and Minds. Political Parties and the Social Identities of Voters*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate Data Analysis*. 8th ed. Andover: Cengage.

- Huckfeldt, R., & Sprague, J. (1995). *Citizens, Politics and Social Communication. Information and Influence in an Election Campaign*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Inglehart, R., & Norris, P. (2003). *Rising Tide. Gender Equality and Cultural Change Around the World*. New York: Cambridge University Press.
- Jennings, M. K., & Niemi, R. G. (1968). *The transmission of political values from parent to child*. *American Political Science Review*, 62(1), 169–184.
- Jennings, M. K., & Niemi, R. G. (1981). *Generations and Politics. A Panel Study of Young Adults and Their Parents*. Princeton University Press.
- Kallgren, C. A., Reno, R. R., & Cialdini, R. B. (2000). *A focus theory of normative conduct. Experimental tests of the role of norms in compliance*. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(6), 954–964.
- Kitschelt, H. (2000). *Linkages between citizens and politicians in democratic polities*. *Comparative Political Studies*, 33(6–7), 845–879.
- Krosnick, J. A. (1990). *Government policy and citizen passion. A study of issue publics in contemporary America*. *Political Behavior*, 12(1), 59–92.
- Leighley, J. E., & Nagler, J. (2013). *Who Votes Now. Demographics, Issues, Inequality, and Turnout in the United States*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Levendusky, M. (2015). *Review of Who Votes Now*. *Political Science Quarterly*, 130(1), 138–139.
- Levi, M., & Stoker, L. (2000). *Political trust and trustworthiness*. *Annual Review of Political Science*, 3, 475–507.
- Lewis-Beck, M. S., Norpoth, H., Jacoby, W. G., & Weisberg, H. F. (2008). *The American Voter Revisited*. Ann Arbor University of Michigan Press.
- Lodge, M., & Taber, C. S. (2013). *The Rationalizing Voter*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lupia, A., & McCubbins, M. D. (1998). *The Democratic Dilemma. Can Citizens Learn What They Need to Know*. New York Cambridge University Press.

- Mason, L. (2018). *Uncivil Agreement. How Politics Became Our Identity*. Chicago: University of Chicago Press.
- Milbrath, L. W., & Goel, M. L. (1977). *Political Participation. How and why do people get involved in politics*. Chicago: Rand McNally.
- Miller, W. E., & Shanks, J. M. (1996). *The New American Voter*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Nickerson, D. W. (2008). *Is voting contagious. Evidence from two field experiments*. American Political Science Review, 102(1), 49–57.
- Niemi, R. G., Craig, S. C., & Mattei, F. (1991). *Measuring internal political efficacy in the 1988 NES*. American Political Science Review, 85(4), 1407–1413.
- Norris, P. (2014). *Why Electoral Integrity Matters*. New York: Cambridge University Press.
- Noelle-Neumann, E. (1974). *The spiral of silence. A theory of public opinion*. Journal of Communication, 24(2), 43–51.
- Olson, M. (1965). *The Logic of Collective Action. Public Goods and the Theory of Groups*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Plutzer, E. (2002). *Becoming a habitual voter. Inertia, resources, and growth in young adulthood*. American Political Science Review, 96(1), 41–56.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone. The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster.
- Rabinowitz, G., & Macdonald, S. E. (1989). *A directional theory of issue voting*. American Political Science Review, 83(1), 93–121.
- Riker, W. H., & Ordeshook, P. C. (1968). *A theory of the calculus of voting*. American Political Science Review, 62(1), 25–42.
- Rosenstone, S. J., & Hansen, J. M. (1993). *Mobilization, Participation, and Democracy in America*. New York: Macmillan.
- Schlozman, K. L., Verba, S., & Brady, H. E. (2012). *The Unheavenly Chorus. Unequal Political Voice and the Broken Promise of American Democracy*. Princeton New Jersey: Princeton University Press.

- Sears, D. O., & Funk, C. L. (1999). *Evidence of the long-term persistence of adults' political predispositions*. *Journal of Politics*, 61(1), 1–28.
- Smets, K., & van Ham, C. (2013). *The embarrassment of riches. A meta analysis of individual level research on voter turnout*. *Electoral Studies*, 32(2), 344–359.
- Sondheimer, R. M., & Green, D. P. (2010). *Using experiments to estimate the effects of education on voter turnout*. *American Journal of Political Science*, 54(1), 174–189.
- Stimson, J. A. (1991). *Public Opinion in America. Moods, Cycles, and Swings*. Boulder Colorado Westview Press.
- Stokes, D. E. (1963). *Spatial models of party competition*. *American Political Science Review*, 57(2), 368–377.
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). *An integrative theory of intergroup conflict*. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.), *The Social Psychology of Intergroup Relations* (pp. 33–47). Monterey California Brooks/Cole.
- Teorell, J., Torcal, M., & Montero, J. R. (2007). *Political participation. Mapping the terrain*. In J. W. van Deth, J. R. Montero, & A. Westholm (Eds.), *Citizenship and involvement in European democracies. A comparative analysis*. London Routledge.
- Tourangeau, R., & Yan, T. (2007). *Sensitive questions in surveys*. *Psychological Bulletin*, 133(5), 859–883.
- Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S. (1987). *Rediscovering the Social Group. A Self-Categorization Theory*. New York Blackwell.
- Tyler, T. R. (2006). *Why People Obey the Law*. 2nd ed. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Vandenberg, R. J., & Lance, C. E. (2000). *A review and synthesis of the measurement invariance literature*. *Organizational Research Methods*, 3(1), 4–70.

- Verba, S., Schlozman, K. L., & Brady, H. E. (1995). *Voice and Equality. Civic Voluntarism in American Politics*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wolfinger, R. E., & Rosenstone, S. J. (1980). *Who Votes*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Zaller, J. (1992). *The Nature and Origins of Mass Opinion*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Zuckerman, A. S. (Ed.). (2005). *The Social Logic of Politics. Personal Networks as Contexts for Political Behavior*. Philadelphia, PA: Temple University Press.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิริยะ หอมไกรลาศ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๖๔๒๓๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิริยะ หอมไกรลาศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๔๔๔๔ ๕๕๖๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วะสินนท์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิริยะ หอมไกรลาศ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๖๔๒๓๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิริยะ หอมไกรลาศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๔๔๔๔ ๕๕๖๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิริยะ หอมไกรลาศ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๖๔๒๓๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์โสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิริยะ หอมไกรลาศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๔๔๔๔ ๕๕๖๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวรทศ บุญเลิศล้ำ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิริยะ หอมไกรลาศ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๖๔๒๓๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์โสสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิริยะ หอมไกรลาศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๔๔๔๔ ๕๕๖๖

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๗๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางจรรุวรรณ ศรีอาจเดชราช

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิริยะ หอมไกรลาศ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๖๔๒๓๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์โธสง เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิริยะ หอมไกรลาศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๔๔๔๔ ๕๕๖๖

ที่ อว ๐๖๒๑/๑๘๗๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายวิริยะ หอมไกรลาศ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๖๔๒๖๔๒๓๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละมัย รมเย็น เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไธสง เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดสกลนคร เพื่อหาความเชื่อมั่นในการ ศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ขาญชิดปรีชา)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายวิริยะ หอมไกรลาศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๔๔๔๔ ๕๕๖๖

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ อัยกร คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ เวสสินท์ กรรมการบริหารหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย ยุคมกิจมงคล กรรมการบริหารหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นายวรทศ บุญเลิศล้ำ หัวหน้ากลุ่มงานจัดการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสกลนคร
5. นางจรรุวรรณ ศรีอาจเดชราช ผู้อำนวยการกลุ่มแผนและงบประมาณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ของประชาชนในจังหวัดหนองคาย

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ คือศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ทักษะคติทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดหนองคาย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้งท้องถิ่น

ตอนที่ 4 เป็นการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจะใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น และจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับอย่างเคร่งครัด ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่สละเวลาให้ข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

นายวิริยะ หอมไกรลาศ

นักศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รุ่นที่ 16

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ()

หน้าข้อความหรือเติมคำลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

1.1 () ชาย

1.2 () หญิง

2. อายุ

2.1 () 18-40 ปี

2.2 () 41-60 ปี

2.3 () 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

3.1 () โสด

3.2 () สมรส

3.3 () หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่

4. อาชีพ

4.1 () เกษตรกร (เช่น ทำนา, ทำไร่, ทำสวน)

4.2 () พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน

4.3 () ธุรกิจส่วนตัว (เช่น ค้าขาย รับจ้าง รับเหมา ฯลฯ)

4.4 () ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้างราชการ/พนักงานของรัฐ

4.5 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

5.1 () ต่ำกว่า 10,000 บาท

5.2 () 10,001-30,000 บาท

5.3 () 30,001 บาทขึ้นไป

6. ประสบการณ์ทางการเมือง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

6.1 () เคยลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

6.2 () เคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

6.3 () เคยติดตามข่าวการเมือง

6.4 () ไม่เคยมีประสบการณ์ทางการเมือง

ตอนที่ 2 ทศนคติทางการเมือง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและเลือกคำตอบโดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง
ขวามือที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท่าน ในบริบทของการเลือกตั้งระดับ
ท้องถิ่นในจังหวัดหนองคายโดยเลือกเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์การ
พิจารณาดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อคำถาม		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ส่วนที่ 1 ด้านทัศนคติทางการเมือง						
1	การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน					
2	ผู้สมัครควรมีนโยบายที่ชัดเจนและตอบสนองต่อปัญหาท้องถิ่น					
3	กระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่นมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้					
4	ฉันเชื่อว่าผลการเลือกตั้งท้องถิ่นสะท้อนเจตจำนงของประชาชน					
5	การเลือกตั้งท้องถิ่นช่วยส่งเสริมประชาธิปไตยในระดับรากหญ้า					
6	ฉันมีความมั่นใจในระบบการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					

ข้อคำถาม		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7	ฉันเชื่อว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจะสามารถทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้					
8	ฉันให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งท้องถิ่นเทียบเท่ากับการเลือกตั้งระดับชาติ					
ส่วนที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง						
1	ฉันไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นทุกครั้ง					
2	ฉันเคยเข้าร่วมเวทีปราศรัยหรือฟังนโยบายของผู้สมัคร					
3	ฉันติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นอยู่เสมอ					
4	ฉันเคยแสดงความเห็นเกี่ยวกับนโยบายท้องถิ่นผ่านช่องทางสาธารณะ					
5	ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่น					
6	ฉันเคยชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น					
7	ฉันเคยเป็นอาสาสมัครหรือผู้ช่วยในการรณรงค์เลือกตั้ง					
8	ฉันเคยแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับการทำงานของพวกเขา					

ข้อคำถาม		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกตั้ง						
3.1 การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์						
1	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีจุดยืนทางการเมืองตรงกับค่านิยมของฉัน					
2	ฉันสนับสนุนนโยบายที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ความโปร่งใส และความเสมอภาค					
3	ฉันศึกษานโยบายของผู้สมัครก่อนตัดสินใจลงคะแนน					
4	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวทางชัดเจนในการแก้ไขปัญหาเชิงระบบของท้องถิ่น					
3.2 การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์						
1	ฉันเลือกผู้สมัครที่ให้คำมั่นว่าจะนำโครงการพัฒนามาสู่พื้นที่					
2	ฉันสนับสนุนผู้สมัครที่เสนอผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือกลุ่มของฉัน					
3	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวโน้มจะจัดสรรทรัพยากรให้กับชุมชนของฉัน					
4	นโยบายที่ให้ผลตอบแทนแก่ประชาชนโดยตรงเป็นปัจจัยหลักที่ฉันพิจารณา					

ข้อคำถาม		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.3 การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน						
1	ฉันเลือกผู้สมัครเพราะรู้จักหรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเขา					
2	ฉันเลือกผู้สมัครที่เป็นคนในพื้นที่หรือชุมชนของฉัน					
3	ฉันมีความรักดีต่อผู้สมัครเดิมหรือพรรคเดิมที่เคยเลือก					
4	ความใกล้ชิดทางชุมชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของฉัน					
3.4 การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม						
1	ฉันเลือกตามคำแนะนำของผู้นำชุมชนหรือผู้อาวุโสในพื้นที่					
2	ฉันลงคะแนนตามครอบครัวหรือกลุ่มคนรอบตัว					
3	ฉันรู้สึกกดดันเมื่อไม่ทำตามกระแสในชุมชน					
4	ฉันเลือกเพื่อไม่ให้ถูกมองว่าเพิกเฉยต่อหน้าที่พลเมือง					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของท่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย
รวมทั้งข้อเสนอแนะในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง
และการพัฒนาระบบการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้
คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดหนองคาย”
ซึ่งข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมทัศนคติทางการเมือง
การมีส่วนร่วมทางการเมือง และพัฒนากระบวนการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นให้มีความ
โปร่งใสมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

หากมีข้อสงสัยเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นายวิริยะ หอมไกรลาศ
นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลทั่วไป	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	เพศ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	อายุ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	สถานภาพสมรส	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	อาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ประสบการณ์ทางการเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ทักษะคติทางการเมือง

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
ส่วนที่ 1 ด้านทัศนคติทางการเมือง									
1	การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ผู้สมัครควรมีนโยบายที่ชัดเจนและตอบสนองต่อปัญหาท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	กระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่นมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ฉันเชื่อว่าผลการเลือกตั้งท้องถิ่นสะท้อนเจตจำนงของประชาชน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	การเลือกตั้งท้องถิ่นช่วยส่งเสริมประชาธิปไตยในระดับรากหญ้า	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ฉันมีความมั่นใจในระบบการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ฉันเชื่อว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจะสามารถทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
8	ฉันให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งท้องถิ่นเทียบเท่ากับการเลือกตั้งระดับชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ส่วนที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1	ฉันไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ฉันเคยเข้าร่วมเวทีปราศรัยหรือฟังนโยบายของผู้สมัคร	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ฉันติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองท้องถิ่นอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ฉันเคยแสดงความเห็นเกี่ยวกับนโยบายท้องถิ่นผ่านช่องทางสาธารณะ	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
5	ฉันมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
6	ฉันเคยชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
7	ฉันเคยเป็นอาสาสมัครหรือผู้ช่วยในการรณรงค์เลือกตั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
8	ฉันเคยแสดงความคิดเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับการทำงานของพวกเขา	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเลือกตั้ง

3.1 การลงคะแนนเสียงตามอุดมการณ์

1	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีจุดยืนทางการเมืองตรงกับค่านิยมของฉัน	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
2	ฉันสนับสนุนนโยบายที่ส่งเสริมประชาธิปไตย ความโปร่งใส และความเสมอภาค	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ฉันศึกษานโยบายของผู้สมัครก่อนตัดสินใจลงคะแนน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
4	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวทางชัดเจนในการแก้ไขปัญหาเชิงระบบของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

3.2 การลงคะแนนเสียงตามผลประโยชน์

1	ฉันเลือกผู้สมัครที่ให้คำมั่นว่าจะนำโครงการพัฒนามาสู่พื้นที่	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ฉันสนับสนุนผู้สมัครที่เสนอผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวหรือกลุ่มของฉัน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ฉันเลือกผู้สมัครที่มีแนวโน้มจะจัดสรรทรัพยากรให้กับชุมชนของฉัน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	นโยบายที่ให้ผลตอบแทนแก่ประชาชนโดยตรงเป็นปัจจัยหลักที่ฉันพิจารณา	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้

3.3 การลงคะแนนเสียงตามความผูกพัน

1	ฉันเลือกผู้สมัครเพราะรู้จักหรือมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเขา	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ฉันเลือกผู้สมัครที่เป็นคนในพื้นที่หรือชุมชนของฉัน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ฉันมีความรักดีต่อผู้สมัครเดิมหรือพรรคเดิมที่เคยเลือก	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
4	ความใกล้ชิดทางชุมชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของฉัน	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

3.4 การลงคะแนนเสียงตามแรงกดดันทางสังคม

1	ฉันเลือกตามคำแนะนำของผู้นำชุมชนหรือผู้อาวุโสในพื้นที่	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
2	ฉันลงคะแนนตามครอบครัวหรือกลุ่มคนรอบตัว	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้
3	ฉันรู้สึกกดดันเมื่อไม่ทำตามกระแสในชุมชน	+1	0	+1	+1	+1	4.00	0.80	ใช้ได้
4	ฉันเลือกเพื่อไม่ให้ถูกมองว่าเพิกเฉยต่อหน้าที่พลเมือง	+1	+1	+1	+1	+1	5.00	1.00	ใช้ได้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายวิริยะ หอมไกรลาศ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 8 เดือน ตุลาคม ปี พ.ศ. 2531
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 66/6 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่งปัจจุบัน	พนักงานการเลือกตั้งปฏิบัติการ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2568	ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2565 ถึงปัจจุบัน	ตำแหน่ง พนักงานการเลือกตั้งปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร